

Wiadomości Uniwersyteckie

Nr 3-4/252-253
Marzec-
Kwiecień
2019

75 LAT
UMCS

Fotorelacja

WYDARZENIA

Jubileusz pod znakiem
wyzwań. Rozmowa z prof. Sta-
niławem Michałowskim...
s. 7

NAUKA I LUDZIE

Linoryt, grafika artystyczna
i nowe technologie. Rozmowa
z mgr. Karolem Pomykałą...
s. 55

SPRAWY STUDENCKIE

Niebanalne kreacje – wystawa
Dyplomy 2018 studentów
Instytutu Sztuk Pięknych UMCS
s. 73

PL ISSN 1233-216X

Drzwi Otwarte UMCS

22.03.2019 r.

Fot. Bartosz Proll

Spis treści

WYDARZENIA

- 4 : Z życia Uczelni
- 34 : Na Wydziałach

KARTKA Z KALENDARZA

- 48 : 10-lecie działalności Fundacji Absolwentów UMCS
- 48 : Dr Anna Wolińska-Welcz 1954–2018
- 50 : Krystyna Stanikowska 1956–2018
- 50 : Profesor Jerzy Szczypa
- 51 : Jerzy Witold Kasprzak (1954–2019)
- 54 : Marian Burdzicki 1940–2019

NAUKA I LUDZIE

- 55 : Linoryt, grafika artystyczna i nowe technologie
- 59 : 50 debat *Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce*, czyli jak historia zatoczyła koło
- 62 : 6. Międzynarodowe Forum Artystyczne *na papierze bez granic*
- 63 : Logopedia XXI wieku – interdyscyplinarnie o chorobie Alzheimera dzięki współpracy międzyrodzinkowej
- 64 : Czwarta moskiewska konferencja z udziałem archiwistów i historyków z UMCS-u

- 66 : 100 odkryć na godzinę!
- 68 : Współpraca Wydziału Politologii UMCS z Uniwersytetem Guadalajary w Meksyku
- 70 : Ta nasza dzielna archeologiczna młodzież
- 70 : Zadania archiwisty w dobie cyfryzacji

SPRAWY STUDENCKIE

- 71 : Nowy semestr, nowy ja
- 72 : Pokazy dyplomowe studentów animacji kultury
- 73 : Niebanalne kreacje – wystawa *Dyplomy 2018* studentów Instytutu Sztuk Pięknych UMCS
- 75 : Studenci z wizytą w Wydawnictwie Gaudium
- 75 : Maciej Wierzyński na Wydziale Politologii
- 76 : *Twój wymarzony UMCS* w Jadwidze
- 76 : *Twój wymarzony UMCS* w I LO
- 77 : UMCSport
- 78 : Wyróżnienie dla studentów CJKP UMCS w 21. Ogólnopolskim Przeglądzie Szekspirowskim w Języku Angielskim
- 79 : Lubelscy studenci uczcili pamięć Tarasa Szewczenki
- 80 : Noc filozoficzna – doświadczenie współmyślenia

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

- 81 : Nasza Pani Józwickowa

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1305,
20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19
e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Marcin Gołębiowski, Ewa Kawałko-Marczuk (redaktor naczelny), Katarzyna Skąlecka, Agnieszka Stańczak (redaktor wydania)

Współpracownicy: Sara Filipiak, Monika Gabrys-Sławińska, Jolanta Jarzyńska, Eliza Komierzyńska-Orlińska, Konrad Koperwas, Wacław Kostko, Weronika Błaszczak, Urszula Lewartowicz, Piotr Majewski, Monika Mielko-Remiszewska,

Przemysław Mroczek, Aneta Okuń-Jaśkowiak, Elżbieta Olszewska, Sylwia Skotnicka, Krzysztof Trojnar

Okładka: Drzwi Otwarte UMCS 2019, fot. Bartosz Proll

Druk: Drukarnia Multipress

Nakład: 650 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, ntp@academicon.pl, <http://ntp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Z ŻYCIA

Kronika władz rektorskich

1.02

– rektor S. Michałowski oraz prorektor U. Bobryk uczestniczyli w uroczystym wręczeniu listów gratulacyjnych studentom, którzy otrzymali stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

– rektor S. Michałowski oraz prorektor R. Dobrowolski uczestniczyli w posiedzeniu Rady programowej Centrum Ecotech-Complex;

– prorektor A. Bereza uczestniczył w posiedzeniu Rady Bibliotecznej UMCS, na którym dyskutowano o przyszłości Biblioteki i statusie jej pracowników;

– prorektor A. Bereza przewodniczył kolejnym posiedzeniom Zespołu Statutowego.

7.02

– rektor S. Michałowski uczestniczył w Balu Mistrzów Sportu podsumowującym 57. Plebiscyt Sportowy Kuriera Lubelskiego.

8.02

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w obchodach Światowego Dnia Mokrań na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej.

18.02

– delegacja przedstawicieli władz UMCS uczestniczyła w obradach Narodowego Kongresu Nauki, który odbył się w Łodzi. Podczas Kongresu dyskutowano o proponowanych rozwiązaniach statutowych;

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w otwarciu Wydziałowej Konferencji Sprawozdawczej na Wydziale Chemii;

– prorektor A. Orłowska wygłosiła wykład w Lubelskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku *My bracia Słowianie... O tożsamości kulturowej Słowian wschodnich.*

12 i 20.02

– odbyły się w Ogrodzie Botanicznym warsztaty prorektora A. Orłowskiej pt. *Motanki.*

21.02

– rektor S. Michałowski złożył wizytę wraz z prorektorem R. Dobrowolskim prezydentowi Jakubowi Banaszkowi i omówił współpracę z samorządem Miasta Chełm;

– rektor S. Michałowski podpisał umowę z Firmą Exatel;

• Rektor UMCS Stanisław Michałowski z laureatką nagrody Ministra Rozwoju dr inż. Anną Sawicką

– rektor S. Michałowski spotkał się z laureatką nagrody Ministra Rozwoju dr inż. Anną Sawicką.

21–22.02

– prorektor A. Orłowska brała udział w szkoleniu *Szkoły doktorskie oraz studia doktoranckie w świetle ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (ustawy z.o.)* w Warszawie.

22.02

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Agrofizyki w Lublinie.

26.02–2.03

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w wyjeździe szkoleniowo-integracyjnym dla studentów Zimowisko 2019.

28.02

– rektor S. Michałowski podpisał umowę z urzędem Marszałkowskim w Lublinie dotyczącą XX Zjazdu Historyków Polskich;

– rektor S. Michałowski brał udział w Jubileuszu 100-lecia powstania PKO Banku Polskiego w CSK w Lublinie;

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w posiedzeniu zespołu ds. opracowania uchwały ws. zasad rekrutacji do szkoły doktorskiej;

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w posiedzeniu zespołu ds. strategii.

1.03

– Michałowski odbył spotkanie z finalistami AMP w Opolu w futsalu w Sali Senatu.

1–3.03

– prorektor A. Orłowska brała udział w posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji Kształcenia w Wilnie.

2.03

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Bereza uczestniczyli w gali z okazji nadania honorowych tytułów Ambasadora Województwa Lubelskiego 2018 w CSK.

4.03

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Orłowska brali udział w otwarciu

UCZELNI

Opracowanie: Redakcja

galerii i wernisażu wystawy *Dyplo-my 2018*. ●

6–10.03

– prorektor U. Bobryk wyjechała do Baku (Azerbejdżan) w ramach projektu NAWA mającego na celu pozyskiwanie nowych kandydatów na studia w UMCS. ●

7.03

– rektor S. Michałowski uczestniczył w otwarciu konferencji naukowej *na papierze bez granic* w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego. ●

8.03

– rektor S. Michałowski i prorektorzy R. Dobrowolski, A. Orłowska i A. Bereza uczestniczyli w uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci prof. dr. hab. Jerzego Szczypa na Wydziale Chemii;

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w spotkaniu dotyczącym organizacji Lubelskiego Festiwalu Nauki. Gospodarzem w tym roku jest Politechnika Lubelska. ●

9.03

– prorektor A. Orłowska brała udział w uroczystym otwarciu V Ogólnopolskiego Turnieju All-chemicznego;

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w otwarciu konferencji dla nauczycieli szkół podstawowych *Inspiruję do nauki i rozwoju*. ●

11.03

– rektor S. Michałowski brał udział w spotkaniu rektorów lubelskich uczelni z Zarządem firmy Asseco Poland;

– prorektor A. Orłowska brała udział w uroczystej gali laureatów

Akademickiego Lauru Dziennikarskiego (AKLAUD) w Trybunale Koronnym w Lublinie. ●

12.03.

– rektor S. Michałowski i prorektor R. Dobrowolski uczestniczyli w spotkaniu z ambasadorem Szwajcarii w Polsce. Na spotkaniu obecni byli także prodziekan Irmina Wawrzyczek oraz prof. Piotr Bednarz;

– prorektor U. Bobryk brała udział w uroczystym wręczeniu stypendiów i listów gratulacyjnych stypendystom „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów” w Trybunale Koronnym. ●

13.03

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Bereza spotkali się z pracownikami Biblioteki Głównej UMCS i rozmawiali o projektowanych zmianach w związku z wprowadzeniem reformy szkolnictwa wyższego;

– prorektor R. Dobrowolski spotkał się z doktorantami (delegacją z Chin) i przedstawicielami z Wydziału Biologii i Biotechnologii: prodziekan dr hab. Joanną Czernecką, prof. dr. hab. Markiem Tchórzewskim, prof. dr. hab. Anna Jarosz-Wiłożką oraz z Wydziału Chemii: prodziekan dr hab. Dorotą Kołodyńską;

– prorektor U. Bobryk spotkała się z laureatami konkursu *Talenty na UMCS*. ●

14.03.

– rektor S. Michałowski uczestniczył w spotkaniu w związku z realizacją projektu dotyczącego wpływu jednostek naukowo-badawczych na inteligentne specjalizacje zarządzanego przez Dyрекję Generalną Wspólnotowego Centrum Badawczego (JRC) Komisji Europejskiej;

– rektor S. Michałowski brał udział w Posiedzeniu Kapituły Zasłużony dla Województwa Lubelskiego;

– rektor S. Michałowski uczestniczył w otwarciu wystawy fotografii Wiktora Kowalczyka *Uniwersytet. Struktura blasku i cienia* w Muzeum UMCS;

– rektor S. Michałowski spotkał się z Sophie Ennaoui – wicemistrzynią Europy w lekkoatletyce (bieg na 1500 m);

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w spotkaniu z prof. Keiji Sato – dyrektorem International Exchange and Education Center reprezentującym School Health Sciences University of Hokkaido i przedstawicielami różnych wydziałów naszej uczelni. Spotkanie dotyczyło m.in. potencjalnej współpracy naukowej między uczelniami;

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w posiedzeniu zespołu ds. ewaluacji;

– prorektor A. Orłowska brała udział w XV Targach Edukacyjnych, które odbyły się w Centrum Wystawienniczo-Konferencyjnym Targów Lublin SA;

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w otwarciu filii Uniwersytetu Dziecięcego w SP w Dąbrowce i wygłosiła wykład *Jak to z babą Jagą było...;*

– prorektor U. Bobryk brała udział w obchodach Lubelskiego Dnia Erasmsa. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Politechnikę Lubelską, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Katolicki Uniwersytet Jana Pawła II i Uniwersytet Przyrodniczy. Miało ono na celu zintegrowanie studentów zagranicznych, którzy studiują w Lublinie w ramach programu Erasmus+. ●

15.03.

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Orłowska uczestniczyli w podpisaniu porozumienia o współpra-

cy między UMCS-em a Służbą Kontrwywiadu;

– rektor S. Michałowski uczestniczył w wydarzeniu związanym z finałem olimpiady *Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych* organizowanej przez ZUS;

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w Drzwiach Otwartych na Wydziale Zamiejscowym w Puławach. ●

16.03.

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w wydarzeniu Culture Night – Kazachstan w ACK „Chatka Żaka”. ●

18.03

– rektor S. Michałowski brał udział w Posiedzeniu Społecznej Rady ds. Rozwoju Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w spotkaniu, na którym zaprezentowano model współpracy importerów wydziałowych z pracownikami Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej UMCS w celu równoległego prowadzenia baz PBN Moduł Sprawozdawczy i Bibliografii Publikacji pracowników UMCS. ●

19.03

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w spotkaniu *Nauka i biznes* organizowanym przez Lubelski Klastr Biotechnologiczny na Wydziale Biologii i Biotechnologii. ●

19.03–20.03

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w NKN Forum „Szkoły Doktorskie” w Toruniu. ●

21–22.03

– rektor S. Michałowski uczestniczył w posiedzeniu KRUP na Uniwersytecie Łódzkim. ●

21.03

– prorektor A. Bereza otworzył Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. *Aplikacje prawnicze wobec wyzwań współczesności*;

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w otwarciu wystawy malarskiej Krystyny Bielugi *W drodze* w Centrum Kultury i Sztuki Chińskiej He Shuifa UMCS;

– prorektor R. Dobrowolski brał udział w posiedzeniu Zespołu strategicznego;

– prorektor R. Dobrowolski uczestniczył w spotkaniu w ramach Forum Młodych Naukowców na Wydziale Biologii i Biotechnologii;

– prorektor A. Orłowska brała udział w konferencji naukowej pt. *Józef Łobodowski dzisiaj – w kulturze polskiej i innych narodów* na Wydziale Humanistycznym. ●

22.03

– prorektorzy U. Bobryk, A. Bereza i A. Orłowska otworzyli jedno z największych wydarzeń skierowanych do kandydatów na studia, czyli Drzwi Otwarte UMCS;

– podczas Drzwi Otwartych prorektor A. Bereza wręczył puchary Tur-

nieju o Puchar JM Rektora UMCS w kategoriach futsal mężczyzn oraz pływanie kobiet i mężczyzn;

– prorektor U. Bobryk spotkała się grupą nauczycieli z Polskiej Harcerskiej Szkoły Społecznej w Brześciu, z dyrektorem Departamentu Oświaty Rady Miasta Winnica – Oksaną Jancenka oraz z laureatami konkursu *Europa to my*;

– prorektor A. Orłowska brała udział w otwarciu V edycji konkursu językowego *Faces of America* w ramach Drzwi Otwartych UMCS. ●

24.03

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w inauguracji festiwalu *Muzyka plastyka* w kościele pw. Wniebowzięcia NMP Zwycięskiej. ●

25.03

– rektor S. Michałowski spotkał się z prof. Katarzyną Smyk – przewodniczącą Rady ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego i prof. Janem Adamowskim – członkiem Rady;

– prorektor A. Orłowska brała udział w spotkaniu z przedsta-

wicielami Polskiej Akademii Nauk ws. szkół doktorskich.

25 i 29.03

– prorektor A. Bereza przewodniczył pracom Zespołu Statutowego.

26.03.

– rektor S. Michałowski i prorektorzy R. Dobrowolski i A. Orłowska byli obecni na uroczystości jubileuszowej z okazji 10-lecia działalności Fundacji Absolwentów;

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w finisażu wystawy *Dyplomy 2018*.

29.03

– prorektor A. Orłowska brała udział w koncercie poświęconym z promocją książki Hrabiego Guillaume'a de Louvencourta w Teatrze Starym w Lublinie.

30.03

– prorektor A. Bereza uczestniczył w obchodach jubileuszowych stulecia Izby Adwokackiej w Lublinie.

Fot. Bartosz Prohl

75 LAT
UMCS
dziennik

Jubileusz pod znakiem wyzwań

Rozmowa z prof. Stanisławem Michałowskim, rektorem Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

– UMCS w tym roku obchodzi 75-lecie istnienia. Jubileusz przypada w trudnym momencie, jakim jest wejście w życie nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej również Ustawą 2.0 albo Konstytucją dla nauki. Jak ocenia pan jej ostateczny kształt i wyzwania, jakie w związku z tym stoją przed uczelnią?

– Świątujemy swoje 75-lecie i myślę, że stajemy się znaczącym staruszką, ale takim, który ma mnóstwo sił witalnych. W kontekście reformy szkolnictwa wyższego i zmian wprowadzanych przez nową ustawę, w perspektywie funkcjonowania tak dużej uczelni jak nasza – największego uniwersytetu po tej stronie Wisły, niewątpliwie czeka nas wiele wyzwań.

Jak wiele innych uniwersytetów, musimy podejmować racjonalne i mądre decyzje. W pierwszej kolejności chcemy zadbać o podniesienie poziomu badań naukowych i poprawić kategorie, które do tej pory były przyznawane wydziałom, a wkrótce – dyscyplinom naukowym. Nowa ewaluacja w 2021 r. spowoduje podział uczelni na badawcze i takie, które – jak nasz uniwersytet – będą walczyły o to, aby zachować status dobrej uczelni badawczej i jednocześnie połączyć to z dydaktyką, która w naszym przypadku w tej chwili nie jest problemem. Trzeba zrobić wszystko, żeby w poszczególnych dyscyplinach uzyskać jak najlepsze kategorie. Chodzi przynajmniej o B+, bo to pozwoli nam na zachowanie praw do doktoryzowania i habilitowania.

• Prorektor Arkadiusz Bereza wręcza puchar Turnieju o Puchar JM Rektora UMCS

– Wyniki ostatniej ewaluacji, w której oceniano jeszcze wydziały, pozwalają patrzeć w przyszłość z optymizmem?

– Do tej pory mieliśmy przede wszystkim kategorię B i A. Nie mieliśmy żadnej kategorii C, co oznacza, że nie było źle. Wyzwaniem dla nas jest jednak, tak jak już wspominałem, żebyśmy w 2021 r. uzyskali kategorię B+, tym razem już w dyscyplinach. Zakładam, że w zdecydowanej większości powinno się to udać. Kolejnym ważnym etapem będzie ewaluacja w 2025 r., bo wtedy dowiemy się, jakiego postępu dokonała uczelnia na polu naukowym i jak wyglądamy w rywalizacji z innymi uniwersytetami.

– W trakcie prac nad Ustawą 2.0 pojawiały się obawy, że takie ośrodki jak lubelski mogą stracić kosztów najlepszych uczelni w kraju. Podziela pan te niepokoje?

– Jeśli chodzi o status uczelni badawczych, to takich będzie niewiele. Podejrzewam, że my jako ośrodek lubelski takiego statusu na początku nie będziemy mieli. Nie oznacza to jednak, że nie możemy być dobrą uczelnią badawczo-dydaktyczną. Trudno oczywiście zakładać, żebyśmy na tym etapie byli w stanie rywalizować z Uniwersytetem Warszawskim, Uniwersytetem Jagiellońskim czy Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu. To są od lat zdecydowanie najmocniejsze pod względem badań naukowych uczelnie, które swego czasu otrzymały naprawdę duże środki finansowe na to, żeby poprawiać swój status naukowy. My mieliśmy z tym spore kłopoty, co przekładało się na poziom badań naukowych oraz to, czy pracownicy koncentrowali się bardziej na badaniach, czy na dydaktyce. Do tej pory mieliśmy do czynienia

z sytuacją mieszaną. Badania w wielu dziedzinach nie były złe, ale wiodący był kontekst dydaktyki. Teraz sytuacja się zmieniała, chociażby z perspektywy ministerstwa, które zakłada, że powinniśmy ograniczać liczbę studentów w stosunku do pracowników naukowych.

– Ustawa 2.0 mówi o możliwości łączenia się uczelni w federacje. Przykładem jest powołany niedawno przez UMCS, Politechnikę Lubelską i Uniwersytet Przyrodniczy Związek Uczelni Lubelskich. Czy to może prowadzić do powstania jednego dużego uniwersytetu?

– Nowa ustawa nie wymusza procesu łączenia, ale stwarza takie możliwości. I nie chodzi tutaj o połączenie takich podmiotów jak uczelnie wyższe, ale właśnie o tworzenie federacji. Mogą się w nich znaleźć jednostki wchodzące w skład uczelni, które jednocześnie pozostaną w swoich dotychczasowych strukturach. W trakcie prac nad ustawą bardzo mocno o to zabiegaliśmy, ponieważ rzeczywiście były obawy, że najlepsze jednostki, wchodząc w skład federacji, będą osłabiać swoje uczelnie.

Zakładam, że zainicjowany przeze mnie Związek Uczelni Lubelskich będzie krokiem w stronę współpracy. Nie chcę mówić dzisiaj o łączeniu, ale warto myśleć o współdziałaniu, które będzie możliwe poprzez tworzenie struktur federacyjnych w ramach dzisiejszych uczelni. Silne jednostki będą miały większe możliwości rywalizowania w kraju i za granicą.

– To, o czym dużo się mówi w kontekście nowej ustawy, to współpraca nauki z biznesem. Jak ocenia ją pan na przykładzie UMCS-u?

– To będzie jeden z czynników ocenianych w ewaluacji i przykładamy

do tego olbrzymią wagę. W ostatnich latach ta współpraca zdecydowanie się poprawiła. Nie mówię tu tylko o prostych działaniach, jakie podejmujemy dla przemysłu, prowadząc chociażby setki badań laboratoryjnych na rzecz konkretnych firm. Odnosimy także sukcesy na polu komercjalizacji wyników badań naukowych i wdrażania ich na rynku. W ostatnich latach uzyskaliśmy sporo patentów, ale są też efekty bardziej namacalne. Mogę tu podać trzy przykłady. Dążymy do tego, aby przywrócić pozycję naszym światłowodom. Lublin miał kiedyś swoją szkołę światłowodów i to odbudowujemy. Mamy również osiągnięcia we współpracy z puławską firmą Biowet. Wspólnie wprowadziliśmy do produkcji preparat zwalczający nosemozę, czyli chorobę pszczoł. Duże nadzieje wiążemy też z mutanazą, która może posłużyć do opracowania nowej pasty bądź płynu do zębów. Tych badań jest bardzo dużo, nasza współpraca z przemysłem i otoczeniem społeczno-gospodarczym cały czas wzrasta. Będzie to wyzwaniem w następnym okresie, kiedy przyjdzie czas potwierdzania efektów prowadzonych badań naukowych.

– Panujące kiedyś przekonanie, że w Lublinie mamy zdolnych naukowców, ale wyniki ich badań trafiają głównie do szuflady, jest odchodzącym do lamusa stereotypem?

– Myślę, że tak, ale trzeba tu powiedzieć o pewnych uwarunkowaniach. Przez lata zabiegaliśmy o to, żeby zainteresować przemysł naszymi badaniami. Ten odzew nie zawsze był czytelny, potrzeba było trochę wysiłku i czasu. Wydaje mi się, że obecnie ta współpraca jest coraz lepsza.

Sami przedsiębiorcy często zwracają się do nas z prośbą o przeprowadzenie badań czy analiz. Z drugiej strony realizujemy coraz więcej wspólnych projektów badawczych i to jest przyszłość. Musimy zdawać sobie sprawę z tego, że działając obok siebie, niczego nie osiągniemy. Powinniśmy mieć wzajemną wiedzę o naszych potrzebach i możliwościach.

Warto też podkreślić, że możliwości naszego przemysłu i biznesu są wciąż słabsze niż w wielu innych regionach. Nie mówię tu tylko o Warszawie, ale popatrzymy chociażby na potencjał społeczno-gospodarczy Małopolski czy Wielkopolski. Jednak to się zmienia i mam nadzieję, że w kolejnych latach będzie jeszcze lepiej. Poprawia się choćby sytuacja komunikacyjna Lublina i myślę, że również to sprzyja lepszym efektom we współpracy biznesu z nauką.

– W ostatnich latach zmienia się baza UMCS-u. Obecnie jesteście w trakcie budowy tzw. kampusu zachodniego, gdzie ruszyły już prace przy nowych siedzibach Wydziału Politologii i Instytutu Psychologii. W przyszłości przeniesie się tam także Instytut Pedagogiki, a w planach jest budowa nowej hali sportowej.

– W ostatnich latach zainwestowaliśmy ponad 500 mln zł w poprawę bazy naukowej i badawczej. Naszą wizytówką jest w tym przypadku Centrum Analityczno-Programowe dla Zaawansowanych Technologii Przyjaznych Środowisku ECOTECH-COMPLEX, które daje nam duże możliwości w zakresie współpracy z biznesem. Jest ono zaopatrzone w innowacyjne laboratoria i sprzęt na wysokim poziomie, m.in. jedyny w tej części Europy 7-teslowy rezonans magnetyczny.

Natomiast celem budowy kampusu zachodniego jest poprawa bazy dydaktycznej. Nasze piękne pałace przy pl. Litewskim nie przystają do realiów, których wymagają dziś studenci i proces dydaktyczny. Dodatkowo utrzymanie budynków wymaga bardzo dużych nakładów finansowych. Zdecydowaliśmy się zmienić tę sytuację i przenieść siedziby tych jednostek. Cieszę się, że po różnych zawirowaniach inwestycja ruszyła i przebiega zgodnie z planem, a nawet wyprzedza harmonogram prac. Za moment rozstrzygniemy przetarg na projekt Instytutu Pedagogiki i będziemy przymierzali się do budowy. Przyznam, że wielkim problemem jest dla nas sytuacja w budownictwie, bo środki, które pozyskaliśmy, miały wystarczyć na całą inwestycję w kampusie. Dzisiaj koszty tak wzrosły, że będziemy musieli szukać dodatkowych pieniędzy na budowę hali. Priorytetem są oczywiście budynki dydaktyczne, ale zrobimy wszystko, żeby mógł powstać także obiekt sportowy.

Chciałem podkreślić, że nie są to jedynie nasze inwestycje. Dalej modernizujemy „Chatkę Żaka”. Remontujemy też dawną stołówkę, za której przywróceniem opowiedzieli się studenci. Myślę, że za trzy, cztery lata będziemy mieli świetną bazę i potencjał do prowadzenia dobrych badań i dydaktyki oraz szukania swojego miejsca w różnego rodzaju rankingach.

– Często mówi pan o uczelni kompletnej. Nie tylko działalność badawcza i dydaktyczna, ale też kultura i sport. Do uczelnianej drużyny dołączyli ostatnio utytułowani sportowcy, jak Sofia Ennaoui, Paulina Guba, Karolina Kołczek czy Konrad Czerniak, w najwyższej klasie rozgrywkowej występują koszykarki Pszczółki Polski Cukier AZS UMCS. To dobry kierunek?

– Jeszcze kiedy byłem dziekanem, a później prorektorem, myślałem o tym, jak powinna się rozwijać uczelnia. Dochodziłem do wniosku, że badania naukowe, dydaktyka czy przyciąganie studentów z zagranicy to priorytet. Pytanie jest jednak o to, co jeszcze możemy naszym studentom zaoferować. Mamy piękne tradycje, jeśli chodzi o kulturę. Mówiłem o modernizacji kultowej „Chatki Żaka”, przez którą przewinęli się praktycznie wszyscy z ponad 240 tys. naszych absolwentów.

Kolejnym elementem jest sport. To ważne także pod kątem zainteresowań studentów, żeby mogli realizować swoje pasje. Zainteresowanie sportem jest dziś ogromne i wykorzystujemy tę sytuację również pod względem marketingowym. Sukcesy naszych sportowców – bo w ostatnich latach zajmowaliśmy drugie miejsce w rywalizacji uniwersytetów, przegrywając jedynie z Uniwersytetem Warszawskim – są wizytówką uczelni. Jeśli chodzi o AZS UMCS, możemy się pochwalić najlepszym, nie tylko na Lubelszczyźnie, klubem wielosekcyjnym. Po to zmodernizowaliśmy nasze Centrum Kultury Fizycznej, żeby umożliwić studentom rozwijanie się w tym zakresie. Oznaką tego, że jesteśmy dobrym klubem, są te wymienione przez pana nazwiska. Młodzi ludzie przychodzą do nas, bo widzą, że to wszystko dobrze funkcjonuje i są znaczne osiągnięcia nie tylko w kraju, ale i na arenie międzynarodowej. Jesteśmy z tego dumni.

– Wspomnieliśmy już o przypadającym w tym roku 75-leciu istnienia UMCS-u. Jak zamierzacie świętować ten jubileusz?

– Obchodzone niedawno 70-lecie było dla nas dużym wyzwaniem. ▶

Zorganizowaliśmy wtedy wiele wydarzeń i zakładaliśmy, że w tym roku obchody będą skromniejsze. Jednak kiedy rozpoczęliśmy przygotowania, okazało się, że jest wiele pomysłów. Myślę więc, że będzie bardzo dużo ciekawych wydarzeń.

Niestęchanie ważne będzie nadanie doktoratów *honoris causa*, które otrzyma kilka osób. W kulminacyjnym momencie, czyli w październiku, wyróżniony zostanie prof. Pierre Joliot, czyli wnuk Marii Curie-Skłodowskiej. To dla nas wielki zaszczyt, że będzie chciał przyjechać do Lublina i przyjąć ten doktorat, bo będzie to piękne nawiązanie do naszej wielkiej patronki.

W ramach obchodów odbędzie się wiele wystaw, na których pokażemy Marię Curie-Skłodowską, uniwersytet w różnym wydaniu, jego twarze czy sylwetki naszych obecnych i byłych naukowców oraz to, jak uczelnia się zmieniała. Ten cykl rozpoczęliśmy już piękną wystawą fotograficzną w naszym Muzeum pt. *Uniwersytet. Struktura blasku i cienia*.

Zamierzamy także zaprosić naszych absolwentów na spotkanie, które odbędzie się 14 września w Ogrodzie Botanicznym. Pokażemy na nim uczelniane zespoły artystyczne, zaprosiliśmy także naszą absolwentkę Urszulę, która wystąpi i zaśpiewa na scenie. Warto podkreślić, że w tym roku swoje 70-lecie obchodzi też chór akademicki UMCS oraz Wydział Prawa i Administracji.

– Na koniec chciałem zadać bardziej osobiste pytanie. Przed panem ostatni rok w roli rektora, bo w przyszłym roku upływa pana druga kadencja. Z czego, co udało się zrobić w tym czasie, jest pan najbardziej zadowolony?

– Chyba najbardziej z tego, że udało mi się jako rektorowi uspokoić at-

mosferę w uczelni. Bywały różne sytuacje, pojawiało się sporo napięć. Wydaje mi się, że dziś atmosfera jest w miarę dobra i mamy świadomość, że stoimy przed wyzwaniem, na których powinniśmy się skupić. Obserwuję, że udało nam się w ostatnich latach zmienić „wektory”, czyli myślenie o uczelni. Wszyscy w Uniwersytecie zdajemy sobie sprawę, że powinniśmy postawić na badania naukowe, poprawiać jakość naszych publikacji i to jest spore osiągnięcie. Za sukces uważam też wzrost liczby studentów zagranicznych, których obecnie mamy ok. 1800, oraz zdobycie środków na budowę kampusu zachodniego.

– A jest jeszcze coś, co zostało do zrobienia?

– Mówiłem sporo o badaniach naukowych i to cały czas jest duże wyzwanie. Chyba zbyt wolno zmieniała się świadomość, że to badania muszą być priorytetem, gdyż zdecydują o przyszłości uniwersytetu. Zapewne na tym polu mogliśmy zrobić więcej.

– A widzi pan kogoś, kto mógłby zastąpić pana w roli rektora?

– Przyglądam się funkcjonowaniu uniwersytetu, jego wydziałów i mógłbym wymienić kilka nazwisk osób, które mogłyby być uwzględniane w rankingu potencjalnych kandydatów. Oczywiście nie wymienię ich. Pamiętamy, że rektor będzie wybierany przez społeczność akademicką. Zakładam, że wybierze ona tego najlepszego.

Wywiad ukazał się w „Dzienniku Wschodnim” w numerze 53 z 15 marca 2019 r. w ramach cyklu związanego z obchodami 75-lecia UMCS-uzwiązanego z obchodami 75-lecia UMCS-u

Tłumy na Drzwiach Otwartych UMCS

Po raz kolejny otworzyliśmy nasze mury, aby zaprosić na największe wydarzenie skierowane do kandydatów na studia. Drugi dzień kalendarzowej wiosny – 22 marca 2019 r. – przywitaliśmy Drzwiami Otwartymi UMCS. Licznie zgromadzona młodzież zobaczyła, jak studiuje się na naszym Uniwersytecie oraz dlaczego warto stać się częścią społeczności akademickiej UMCS-u. Wydarzenie odbywało się w Rektoracie oraz na wszystkich wydziałach uczelni.

Drzwi Otwarte UMCS uroczyście zainaugurowali przedstawiciele władz rektorskich: Prorektor ds. Studenckich prof. dr hab. Urszula Bobryk, Prorektor ds. Kształcenia dr hab. Alina Orłowska, prof. UMCS oraz Prorektor ds. Ogólnych dr hab. Arkadiusz Bereza, prof. UMCS. Obecni byli także dziekani i prodziekani poszczególnych wydziałów oraz przedstawiciele Zarządu Uczelnianego Samorządu Studentów.

Podczas wydarzenia maturzyści zapoznali się z ofertą kształcenia UMCS-u, przebiegiem procesu rekrutacyjnego oraz wymaganiami stawianymi przed kandydatami na studia. Młodzi ludzie zobaczyli także, co ciekawego dzieje się poza salą wykładową i w jaki sposób mogą realizować swoje pasje na naszej uczelni.

Fot. Bartosz Prohl

Fot. Bartosz Prohl

Jak co roku program był pełen atrakcji. Przestrzeń Rektoratu podzieliśmy na specjalne strefy tematyczne:

- **strefa edukacji** obejmowała prezentację oferty kształcenia UMCS-u. Uczestnicy wydarzenia mogli porozmawiać z wykładowcami oraz studentami wszystkich wydziałów, aby „z pierwszej ręki” dowiedzieć się, jak wygląda nauka na poszczególnych kierunkach;
- **w strefie studenta** wszyscy zainteresowani zobaczyli, jak wygląda życie studenckie na co dzień, poza zajęciami. W tej strefie prezentowały się m.in. koła naukowe, Samorząd Studentów, AZS czy Legia Akademicka. Na zainteresowanych czekały pokazy, konkursy, gry i fotobudka. Jedną z atrakcji było także zwiedzanie mobilnego planetarium;
- **strefa HI-TECH** pozwoliła na zapoznanie się z nowinkami technologicznymi. Grupa Edukacja 3.0 i Neverlight zaprezentowały zagadnienia związane z nowoczesnymi technologiami, robotyką, drukiem 3D oraz programowaniem VR. Uczniowie mogli spróbować swoich sił w wirtualnych rozgrywkach sportowych;
- **w strefie rozwoju kompetencji** odbywały się konsultacje z doradcami zawodowymi, podczas których nasi specjaliści pomagali określić maturzystom, na ja-

kim kierunku studiów najlepiej spożytkują swoje predyspozycje i zainteresowania;

- **w strefie cudzoziemca** znajdował się tzw. punkt konsultacyjno-informacyjny, prowadzony w języku ukraińskim, rosyjskim i angielskim. Równolegle trwały spotkania z przedstawicielkami Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej z Krakowa, które przedstawiły moduły matury z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego. Uczniowie mieli również okazję zapoznać się z ofertą sportową i kulturalną naszego Uniwersytetu. Przed zebranymi wystąpił m.in. zespół bębniarski Młode Djembe. Z kolei w Centrum Kultury Fizycznej rozgrywany był Turniej o Puchar Rektora UMCS.

Podczas Drzwi Otwartych odbył się również finał popularnego wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych konkursu językowego *The Faces of America*. W trakcie wydarzenia bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się wycieczki po kampusie (w języku polskim, ukraińskim i rosyjskim). W tym szczególnym dniu nie zabrakło też naszych mediów akademickich. O relacje z wydarzenia dbały TV UMCS oraz Radio Centrum. Wykłady, warsztaty oraz pokazy odbywały się także na poszczególnych wydziałach uczelni.

Katarzyna Skąlecka

Fot. Bartosz Prohl

Drzwi Otwarte na Wydziale Zamiejscowym UMCS w Puławach

Dnia 15 marca 2019 r. Wydział Zamiejscowy UMCS w Puławach zorganizował swoje Drzwi Otwarte. Uczestnicy dopisali! Uczelnię odwiedzili uczniowie z Puław i okolic, których powitali: Prorektor prof. Urszula Bobryk, Dziekan Wydziału Zamiejscowego dr hab. Grzegorz Smyk, prof. nadzw. oraz Prodziekan Wydziału prof. Zbigniew Hubicki. Dla młodzieży przygotowano szereg interesujących wykładów z chemii, administracji, fizjoterapii oraz nowo

Fot. Maria Grykałowska

Fot. Maria Grykałowska

otwartego kierunku wychowanie fizyczne. Na odwiedzających czekało wiele atrakcji m.in. warsztaty prowadzone przez Koła Naukowe UMCS „Bioaktywni” czy „Alkahest” oraz pokazy chemiczne. Kandyda-

ci mogli też spróbować swoich sił w *MiniMaturze* – konkursie chemicznym, jak również uczestniczyć w ciekawych wykładach i warsztatach z fizjoterapii.

Monika Lenarciak

Wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego na UMCS-ie

Fot. Bartosz Prohl

12 marca br. w Auli im. Ignacego Daszyńskiego na Wydziale Politologii UMCS odbyło się spotkanie w sprawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Na pytania i wątpliwości dotyczące „Konstytucji dla Nauki” odpowiadał Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Piotr Müller, który jest przewodniczącym zespołu ds. wdrażania reformy. Organizatorami wydarzenia było Politologiczne Koło Naukowe UMCS oraz PTSF Lublin.

Nowa ustawa wprowadza istotne zmiany w szkolnictwie, przez co wzbudza duże zainteresowanie wśród pracowników naukowych, doktorantów oraz studentów uczelni wyższych. Podczas spotkania poruszone zostały m.in. następujące zagadnienia:

- główne cele i harmonogram wdrażania reformy;
- nowe ścieżki kariery akademickiej i naukowej;
- nowy model kształcenia doktorantów, czyli szkoły doktorskie;
- wykaz czasopism i wydawnictw.

Katarzyna Skatecka

UMCS nawiązuje współpracę ze spółką Exatel

22 lutego br. Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski oraz wiceprezes Zarządu Exatel Rafał Magryś podpisali list intencyjny o współpracy. W spotkaniu uczestniczyła również dyrektor Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów Alicja Borzęcka-Szajner.

Zgodnie z porozumieniem obie instytucje będą współpracować w zakresie prowadzenia projektów badawczo-rozwojowych oraz wymiany wiedzy i doświadczeń między sektorami biznesowym i akademickim. Obie strony myślą o dostosowaniu programów nauczania do aktualnie obowiązujących trendów rynkowych, zwłaszcza w zakresie teleinformatyki. Efektem tych działań będzie podniesienie kompetencji w zakresie cy-

berbezpieczeństwa wśród studentów UMCS-u, dzięki czemu absolwenci będą dysponować odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi, pomocnymi przy podjęciu przyszłej pracy.

Exatel to powstały w 2004 r. polski operator telekomunikacyjny oraz dostawca usług teleinformatycznych (ICT) i cyberbezpieczeństwa. Zbudował i zarządza jedną z największych sieci światłowodowych w Polsce, liczącą ponad 20 000 km. Tworzy rozwiązania dla biznesu, innych operatorów oraz sektora publicznego. Dostarcza transmisję danych we wszystkich polskich bankach komercyjnych i 83 spółkach sektora energetycznego. Zaprojektował i zbudował sieć OST do łączności administracji rządowej. Zarządza połączeniami z 265 operato-

rami krajowymi i 135 zagranicznymi. Jest obecny w międzynarodowych punktach wymiany ruchu w Londynie, Frankfurt, Amsterdamie, Moskwie i Kijowie. Od 2017 r. należy w pełni do Skarbu Państwa, jest nadzorowany przez Ministra Obrony Narodowej.

Beata Wielowińska-Pawlak

Fot. Bartosz Proń

Fot. Bartosz Proń

UMCS rozpoczął współpracę ze Służbą Kontrwywiadu Wojskowego

15 marca br. w Sali Senatu UMCS odbyło się uroczyste podpisanie porozumienia o współpracy między Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie a Służbą Kontrwywiadu Wojskowego. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz rektorskich uczelni z Rektorem UMCS prof. Stanisławem Michałowskim na czele oraz Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego Maciej Materka.

Jak podkreślał Minister Materka:
– Nawiązujemy współpracę z czołowymi polskimi uczelniami, dekla-

rując udział przedstawicieli Służby w promowaniu powszechnego bezpieczeństwa. Pragniemy pokazać studentom, że swoją przyszłość zawodową mogą też łączyć ze służbami wojskowymi.

Rektor UMCS zaznaczył, że jako uczelnia publiczna jesteśmy otwarci na współpracę ze wszystkimi instytucjami państwa:

– Porozumienie, które dziś podpisaliśmy, umożliwia przedstawienie studentom możliwości zatrudnienia w służbach. W ofercie kształcenia już mamy kierunki, których absolwenci

mogą podjąć pracę w służbach wojskowych. Współpracę możemy również łączyć z naszymi badaniami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa oraz organizacją wspólnych ćwiczeń, warsztatów oraz praktyk.

Obie strony zobowiązały się do podjęcia i rozwijania współpracy w zakresie edukacji obecnych oraz przyszłych kadr zajmujących się szeroko pojętym bezpieczeństwem, a także wspólnych działań podnoszących wiedzę o możliwościach ochrony RP przed współczesnymi zagrożeniami.

Katarzyna Skątecka

Fot. Bartosz Poll

Faces of America

W dniu 22 marca br. w trakcie Drzwi Otwartych UMCS odbył się finał V edycji konkursu językowego *Faces of America*. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski. Dzięki udziałowi w konkursie uczniowie mieli szansę na podniesienie umiejętności językowych, a także poszerzenie i uporządkowanie wiedzy na temat kultury oraz obyczajów mieszkańców Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Konkurs językowy *Faces of America* od wielu lat cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem wśród młodzieży, o jego wysokiej randze świadczy m.in. duża liczba zgłoszeń nadsyłanych przez szkoły. Pierwsza edycja konkursu odbyła się 13 marca 2015 r. podczas Drzwi Otwartych UMCS. Udział w konkursie wzięło wtedy 36 zespołów szkół ponadgimnazjalnych, które nadesłały swoje zgłoszenia z 4 województw. Finalistami pierwszej edycji zostali uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Starachowicach.

Ogromny sukces wydarzenia sprawił, że Centrum Promocji UMCS wraz z Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS nawiązały stałą współpracę. Owocem ich wspólnych działań była druga edycja *Faces of America*, która odbyła się 11 marca 2016 r. w trakcie Drzwi Otwartych UMCS. Do konkursu zgłosiło się ponad 30 zespołów z 4 województw, zaś laureatami zostali uczniowie Liceum Ogólnokształcącego nr II im. Joachima Chreptowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Po zakończeniu drugiej edycji konkursu przyszedł czas na kontynuację ciekawych i inspirujących zmagani językowych. Podobnie jak w poprzednich latach, *Faces of America* odbyło się w czasie, gdy UMCS otworzył

swoje drzwi dla kandydatów na studia, tj. 24 marca 2017 r. Chęć uczestnictwa w konkursie zgłosiło ponad 40 zespołów z 5 województw, tym samym trzecia edycja pobiła dotychczasowe rekordy pod względem liczby zgłoszeń. Najlepszymi z najlepszych okazali się uczniowie Ogólnokształcącego Liceum Językowego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Unii Europejskiej w Radomiu.

Czwarta edycja konkursu, zgodnie z dotychczasową tradycją, odbyła się w trakcie Drzwi Otwartych uczelni 20 kwietnia 2018 r. W *Faces of America* udział wzięło ponad 30 zespołów z 4 województw. Pełen ekscytujących dogrywek finał wyłonił ostatecznego zwycięzcę – drużynę z II Liceum Ogólnokształcącego im. Piotra Firleja w Lubartowie.

Na przestrzeni lat w ramach konkursu uczniowie napisali szereg prac w języku angielskim na tematy, które dotyczyły życia codziennego i kultury amerykańskiej, m.in. stereotypów na temat Amerykanów, różnic między polskimi a amerykańskimi nastolatkami, tego, czego Amerykanie mogą uczyć się od Polaków i vice versa, idei amerykańskiego snu czy kuchni amerykańskiej. Podczas czwartej edycji konkursu zamiast pracy pisemnej uczniowie mieli za zadanie przygotować prezentację multimedialną lub krótki film na temat ulubionego amerykańskiego bohatera.

Jak było w tym roku? Do tegorocznej jubileuszowej edycji zgłosiło się około 30 szkół z 5 województw: lubelskiego, świętokrzyskiego, śląskiego, podkarpackiego oraz mazowieckiego. Na cały konkurs składały się trzy etapy. W ramach pierwszego etapu uczniowie mieli za zadanie przygotować prezentację multimedialną na temat: *What should be done to make America a better place to live in the near future?*. Na podstawie przesłanych prezentacji wyłoniono 15 drużyn, które zakwalifikowały się

do kolejnego etapu, gdzie zadaniem zespołów było poprawne rozwiązanie testu. Do rundy finałowej zostało wybranych 10 najlepszych drużyn, które wzięły udział w quizie multimedialnym. Obradom komisji konkursowej przewodniczył mgr Tomasz Trautman – kierownik zespołu lektorów z Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS. W skład komisji weszli ponadto mgr Wiesław Dacka – starszy wykładowca oraz mgr Magdalena Stańska – lektor. Zwycięzcami jubileuszowej edycji konkursu okazali się uczniowie II Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Reja w Kraśniku – Jakub Biały, Michał Rozmus i Kinga Rybak, których merytorycznie do współzawodnictwa przygotowała mgr Renata Łapaj – nauczycielka języka angielskiego. Drugie miejsce zajęli uczniowie Prywatnego Liceum im. Królowej Jadwigi w Lublinie, trzecie zaś drużyna z I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Jarosławiu. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali gadżety z logo UMCS-u oraz pamiątkowe dyplomy, najlepsi zaś cenne nagrody rzeczowe: tablety, słuchawki bezprzewodowe oraz multimedialne słowniki do nauki języka angielskiego. Nagrody wręczyli Prorektor ds. Kształcenia UMCS dr hab. Alina Orłowska, prof. nadzw. UMCS, mgr Piotr Kaczmarzyk – dyrektor Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych UMCS oraz dr Monika Baczewska-Ciupak z Centrum Promocji UMCS.

Faces of America wraz z upływem czasu zyskał miano jednego z najciekawszych i najbardziej wartościowych konkursów językowych organizowanych w kraju. Dotychczasowa udana współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi oraz pozytywne i budujące opinie uczniów pozwalają mieć nadzieję, że kolejne edycje wydarzenia odniosą równie spektakularny sukces.

dr Monika Baczewska-Ciupak

Dzień Drzwi Otwartych UMCS w Baku

9 marca 2019 r. w Baku odbył się po raz pierwszy Dzień Drzwi Otwartych UMCS. Tamtejsza młodzież miała okazję zapoznać się z ofertą edukacyjną naszej uczelni i możliwościami kształcenia w Polsce, uczestnicząc w prezentacjach, warsztatach, spotkaniach oraz indywidualnych konsultacjach z przedstawicielami UMCS-u. Uczniowie i studenci z Azerbejdżanu napisali także test *Faces of Poland* sprawdzający ich wiedzę o Polsce. Laureaci będą mogli skorzystać ze specjalnej oferty kształcenia na naszym Uniwersytecie.

Wydarzenie okazało się wielkim sukcesem oraz spotkało się z entuzja-

Fot. Marcin Gójski

zmem i przychylnym nastawieniem młodych Azerbejdżanów, wyrażających żywe zainteresowanie studiami w Polsce. Dodatkowo nasza delegacja odbyła spotkania z Ambasadorem RP w Azerbejdżanie oraz władzami

jednego z najlepszych uniwersytetów w Baku. Dzień UMCS został zorganizowany w ramach projektu *Misja Azerbejdżan* finansowanego ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Akademicki Laur Dziennikarski 2018

11 marca 2019 r. w Trybunale Koronnym w Lublinie odbyła się uroczysta Gala Akademickiego Lauru Dziennikarskiego. Laureatami piątej edycji konkursu zostali redaktorzy Marek Skowronek i Mateusz Kasiak.

Galę otworzyła Przewodnicząca Kapituły – prof. Iwona Hofman, która zwróciła uwagę licznie zebranych gości na znaczenie Akademickiego Lauru Dziennikarskiego (AKLAUD) dla rozwoju wartościowego dziennikarstwa, a także na wkład laureatów w budowę akademickiej marki Lublina. Wątek ten powrócił również w wypowiedziach Prezydenta Lublina dr. Krzysztofa Żuka oraz Prorektora UMCS ds. Kształcenia prof. Aliny Orłowskiej, która zaznaczyła, że AKLAUD stanowi dowód na to, że młodzież pasja może być z sukcesem łączona z dziennikarską tradycją.

Po uroczystym wstępie przedstawione zostały sylwetki tegorocznych nominowanych. W kategorii AKLAUD byli to red. dr Joanna Sosnowska, red. dr Małgorzata Żurakowska, red. Katarzyna

Fot. Sylwia Śmietana

Michalak oraz red. Marek Skowronek. Zaś w kategorii AKLAUD MŁODYCH wyróżniono dorobek red. Mateusza Kasiaka oraz red. Bartosza Koterby.

Decyzją Kapituły pierwszą nagrodę otrzymał Marek Skowronek – redaktor naczelny Akademickiego Radia Centrum. Redaktor został wyróżniony za blisko 30 lat pracy na rzecz dziennikarstwa radiowego oraz inspirowanie i zachęcanie studentów do rozpoczęcia własnej przygody z radiem. Nagrodę w drugiej kategorii przyznano zaś redaktorowi Mateuszowi Kasiakowi, podkreślając jego

dziennikarską wszechstronność, której przejawem jest m.in. stworzenie scenariusza i wyreżyserowanie filmu dokumentalnego *Dziennikarz* poświęconego życiu Leopolda Ungera. Laureaci otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz statuetki AKLAUD.

Galę zakończyła debata pt. *Media lokalne i społeczeństwo obywatelskie*, w której wzięli udział przedstawiciele Kapituły Nagrody oraz lubelskich mediów. Uczestnicy dyskutowali o możliwościach i wyzwaniach związanych z kreowaniem wspólnot oraz grup społecznych przez dziennikarzy. Wskazywali przy tym na determinanty wolności wypowiedzi medialnych oraz warunki, które muszą zostać spełnione, aby media miały szansę stać się istotną częścią społeczności lokalnych.

Organizatorem Gali Akademickiego Lauru Dziennikarskiego 2018 byli Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski, a partnerem instytucjonalnym – Miasto Lublin.

Karolina Burno-Kaliszuk

Odśloniecie tablicy pamiątkowej ku czci prof. Jerzego Szczypy

8 marca 2019 r. w Collegium Chemicum UMCS im. prof. Andrzeja Waksmundzkiego odbyła się uroczystość odślonienia tablicy pamiątkowej ku czci śp. prof. Jerzego Szczypy. W wydarzeniu uczestniczyła najbliższa rodzina profesora: żona Barbara Szczypa oraz córka Marta Smajkiewicz.

Uroczystość otworzyła Dziekan Wydziału Chemii prof. Anna Deryło-Marczewska. Sylwetkę prof. Jerzego Szczypy przedstawił Rektor UMCS prof. Stanisław Michałowski. Jego Magnificencja podkreślił, że wszyscy doceniamy wielki wkład prof. Szczy-

Fot. Bartosz Proń

py w rozwój naszej uczelni oraz prowadzone badania. Kilka osobistych wspomnień związanych z osobą prof. Szczypy przytoczył prof. Stanisław Chibowski – inicjator powstania tablicy oraz najbliższy współpracownik zmarłego naukowca. Z opowieści o profesorze wyłonił się obraz nie tylko wybitnego badacza i pasjonata nauki, ale także osoby niezwykle życzliwej, pomocnej i charakteryzującej się wysoką kulturą osobistą.

Autorem pamiątkowej tablicy jest dr hab. Zbigniew Stanuch z Zakładu Rzeźby, Ceramiki i Szkła UMCS.

Katarzyna Skąlecka

Spotkanie laureatów konkursu *Talenty na UMCS* z przedstawicielem władz UMCS-u

13 marca 2019 r. w Sali Obrad Senatu UMCS odbyło się spotkanie laureatów pierwszej edycji konkursu *Talenty na UMCS* z przedstawicielem władz Uniwersytetu – Prorektor ds. Studentów prof. dr hab. Urszulą Bobryk. W ramach konkursu przyznane zostały 44 bezpłatne miejsca dla najaktywniejszych i najzdolniejszych cudzoziemców – 39 miejsc na kierunkach polskojęzycznych i 5 miejsc na kierun-

kach anglojęzycznych. Studenci opowiedzieli o swoich wrażeniach ze studiowania na UMCS-ie, o życiu studentckim oraz działaniach, które realizują w ramach współpracy z Centrum Promocji UMCS.

Laureaci pierwszej edycji konkursu bardzo aktywnie włączają się w życie Uniwersytetu – organizują kulturalne wieczory, podczas których prezentują kultury krajów, z których pochodzą. Dzięki cyklowi *Culture Nights* poznaliśmy kulturę i obyczaje Ukrainy, Białorusi, Rosji i Kazachstanu. Ponadto nasi utalentowani studenci tworzą ciekawe vlogi o życiu zagranicznych studentów w Lublinie. Część „talentów” zaangażowana jest również w inny projekt realizowany przez Centrum Promocji UMCS – *Ambasador UMCS* oraz włączają się w kulturalne życie Lublina.

Pani Rektor serdecznie pogratulowała wszystkim laureatom oraz zachęciła do dalszego aktywnego angażowania się w życie Uniwersytetu. Na spotkaniu był również obecny Dyrektor Centrum Promocji UMCS mgr Marcin Gołębiowski, który życzył młodym „talentom” samych sukcesów zarówno na ścieżce edukacyjnej, jak i w życiu prywatnym.

mgr Anna Tymiec

Fot. Anna Tymiec

Culture Nights – Rosja i Kazachstan

Culture Nights at UMCS jest projektem realizowanym przez Centrum Promocji UMCS wraz z laureatami konkursu *Talenty na UMCS*. Dwa ostatnie wydarzenia w ramach cyklu spotkań były poświęcone kulturze i zwyczajom Rosji oraz Kazachstanu. 2 marca w Sali Widowiskowej Akademickiego Centrum Kultury „Chatka Żaka” przenieśliśmy się do największego kraju na świecie – Rosji. Poznaliśmy jego tradycje, obyczaje; usłyszeliśmy piękne wiersze oraz pieśni. W ramach konkursu *Talenty na UMCS* na bezpłatne studia zostały przyjęte dwie obywatelki Rosji – pani Daria Podovinnikova z Kaliningradu na kierunku biologia, specjalność biologia medyczna oraz pani Tatiana Triapitsyna z Samary na studia drugiego stopnia na kierunku socjologia. Do organizacji wydarzenia aktywnie włączyli się również studenci rusycystyki na UMCS-ie. Ciekawym elementem wydarzenia było przedstawienie wyników sondy ulicznej na temat tego, jak lublinianie widzą Rosjan. Nie zabrakło również kuchni rosyjskiej oraz quizu z nagrodami.

– Lublin jest jednym z najbardziej umiędzynarodowionych miast w Polsce i poznawanie kultur osób mieszkających tutaj jest bardzo ciekawe i ważne zarówno dla młodych studentów, jak i lublinian mieszkających w mieście z dziada pradziada – mówi Volha Bianasik, organizator *Culture Night – Rosja*.

Ostatnim wieczorem kulturalnym było spotkanie z kulturą kazachską. Z roku na rok edukację w Polsce rozpoczyna coraz większa liczba młodych ludzi z „kraju wiecznego stepu”. Kazachstan jest krajem o szerokiej palecie różnorodnych miejsc i krajobrazów – od stolicy Astany z drapaczami chmur po dzikie zielone stepy; od zaśnieżonych gór na północy po pustynie na południu. Podczas spotkania z kulturą Kazachstanu mieli-

Fot. Baroza Prohl

śmy możliwość usłyszeć język kazachski, wysłuchać pięknych pieśni oraz usłyszeć dźwięk tradycyjnego kazachskiego instrumentu – dombra. Widownię zachwyciły wspaniałe tradycyjne stroje, które miały na sobie piękne studentki z Kazachstanu. Nie zabrakło również tradycyjnej kazachskiej kuchni z koniną. Większość gości po raz pierwszy miała możliwość spróbowania tego rodzaju mięsa w przygotowanych specjalnie na tę okazję „Boursakach”. W ramach konkursu *Talenty na UMCS* na Uniwersytecie został przyjęty jeden obywatel Kazachstanu – pan Stanisław Ajmangambietov (na kierunku politologia), lecz do organizacji wydarzenia dołączyli się również Kazachowie studiujący na innych uczelniach Lublina.

mgr Anna Tymiec
Centrum Promocji UMCS
Koordynator projektu
Culture Nights at UMCS

Fot. Baroza Prohl

Egzamin certyfikatu w CJKP UMCS

9 i 10 marca br. w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS odbył się kolejny egzamin certyfikacyjny z języka polskiego jako obcego,

który zdawało aż 125 osób. Zdający mogli wybrać jeden z kilku poziomów: B1, B2 (dla dorosłych lub dla dzieci i młodzieży) i C1 (tylko dla dorosłych). Największym zainteresowaniem cieszył się poziom B1, ponieważ certyfikat potwierdzający znajomość języka na tym poziomie jest podstawą do starania się o Kartę Polaka,

legalizację pobytu w Polsce czy też podjęcie studiów w naszym kraju. Z kolei certyfikat na poziomie C1 pozwala cudzoziemcom podjąć bezpłatne studia. Najwięcej zdających pochodziło z Ukrainy (60 osób) i Białorusi (51 osób). Z innych krajów reprezentowane były: Rosja (5 osób), Tunezja (3 osoby), Armenia (3 oso-

Fot. Włodzisław Kostko

Podpisanie umowy o współpracy

z gminą Kodeń

by), Chiny (1 osoba), Nigeria (1 osoba) i Bułgaria (1 osoba).

Egzaminy certyfikatywne na naszej uczelni odbywają się regularnie od 2016 r. według harmonogramu ustalanego przez Państwową Komisję ds. Poświadczania Języka Polskiego jako Obcego. Certyfikat otrzymany po zdaniu egzaminu wystawiany jest przez ww. komisję i jest jedynym dokumentem państwowym poświadczającym znajomość języka. Informacje szczegółowe o egzaminach (terminy sesji; ośrodki, w których można zdawać egzamin; przykładowe testy itp.) znajdują się na stronie www.certyfikatpolski.pl, natomiast informacje o rekrutacji na egzamin na naszej uczelni na stronie www.cjkip.umcs.lublin.pl w zakładce *Egzaminy certyfikatywne z języka polskiego*.

Agata Małyska

W czwartek 14 marca br. Podpisano umowę o współpracy między Wydziałem Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej reprezentowanym przez dziekana dr. hab. Sławomira Terpiłowskiego, prof. nadzw. a gminą Kodeń reprezentowaną przez wójta p. Jerzego Trocia. W podpisaniu umowy uczestniczyli ze strony WNoZiGP – Prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej dr hab. Irena Agnieszka Pidek, prof. nadzw., dr Dagmara Kociuba z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania oraz p. Jakub Skiński – Prezes SKNP „SmartCity”, a ze strony gminy Kodeń – zastępca wójta p. Andrzej Krywicki.

Umowa jest początkiem wspólnych działań zainicjowanych przez dr. Dagmarę Kociubę i p. Andrzeja Krywickiego, których efektem będzie przeprowadzenie inwentaryzacji urbanistyczno-przyrodniczych i opracowanie projektów zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów położonych w gminie Kodeń. W realizację prac aktywnie włączą się studenci ze Studenckiego Koła Naukowego Planistów „Smart City”. Współpraca z gminą Kodeń jest dla Wydziału znakomitą szansą na włączenie się w działania na rzecz rozwoju regionu, a dla studentów gospodarki przestrzennej doskonałą możliwością wykorzystania wiedzy w praktyce.

Światowy Dzień Mokradeł na UMCS-ie

7 lutego 2019 r. Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS w Lublinie po raz drugi włączył się w obchody Światowego Dnia Mokradeł. Święto to, obchodzone co roku już od niemal 50 lat, jest pamiątką wydarzeń z 2 lutego 1971 r., kiedy to w irańskim mieście Ramsar podpisana została międzynarodowa konwencja o ochronie obszarów wodno-błotnych. Podczas tegorocznej edycji zwrócono uwagę przede wszystkim na wzajemne relacje między podmokłościami a klimatem. W imprezie, skierowanej do uczniów lubelskich szkół średnich, wzięło udział ok. 80 osób.

Obchody Dnia Mokradeł rozpoczęły się od otwarcia, wspólnie przez Prodziekana WNoZiGP dr. hab. Wojciecha Zgłobickiego, prof. UMCS i dr. hab. Marka Kucharczyka, prof. UMCS, wystawy fotograficznej *Mokradła i ich mieszkańcy*, przygotowanej przez Studenckie Koło Fotografii Przyrodniczej UMCS. W części oficjalnej przybyłych gości powitał Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej Prof. dr hab. Radosław Dobrowolski, który podzielił się własnymi doświadczeniami w badaniu mokradeł. Po uroczystej inauguracji nastąpiły prelekcje miłośników mokradeł – osób zawodowo zajmujących się obszarami wodno-błotnymi.

Do grona zaproszonych gości należeli: Barbara Grzebulska z Regionalnego Centrum Ekologicznego, Grzegorz Grzywaczewski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Andrzej Różycki z Poleskiego Parku Narodowego oraz Krzysztof Wojciechowski z Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych. Tematyka wystąpień obejmowała zarówno prezentację walorów przyrodniczych mokradeł, jak i za-

Fot. Bartosz Proń

UMCS na Ukrainie

Fot. UniverPL

W dn. 6–9 lutego 2019 r. odbyły się prezentacje oferty edukacyjnej UMCS-u na Ukrainie w miastach Lwów, Dniepr i Zaporże.

We Lwowie spotkania odbyły się w polskich szkołach, gimnazjach lingwistycznych oraz w cen-

trum konsultacyjno-informacyjnym UMCS. Osobne spotkania były zorganizowane w Dnieprze w Centrum Konferencyjnym „Parle” oraz w Zaporżu w sali konferencyjnej „Chortycia Palace” (spotkanie zorganizowane przez naszego partnera UniverPL).

Podczas spotkań uczestnicy dowiedzieli się o ofercie edukacyjnej UMCS-u, zmianach rekrutacyjnych w 2019 r., o polskim szkolnictwie wyższym, nowych trendach edukacyjnych i możliwościach studiowania w Polsce, kierunkach studiów, zasadach rekrutacji, o konkursie na studia bezpłatne *Talenty na UMCS*, programach stypendialnych, programach wymiany międzynarodowej, o życiu studenckim w Lublinie itp.

Spotkania cieszyły się sporym zainteresowaniem. Maturzyści interesowali się możliwością podjęcia studiów w języku polskim i angielskim (spora część interesowała się studiami w języku polskim ze względu na polskie korzenie). Szczególnym zainteresowaniem wśród maturzystów cieszyły się kierunki artystyczne, kierunki ekonomiczne, informatyka, turystyka i rekreacja i in.

dr T. Bondarenko

gadnienia dotyczące zagrożeń oraz ochrony tych unikalnych ekosystemów. Podsumowaniem tej części obchodów był konkurs z wiedzy o mokradłach. Oprócz atrakcyjnych nagród rzeczowych jedną z nagród dla zwycięzców było zaproszenie do wzięcia udziału w terenowych badaniach naukowych koordynowanych przez wydziałowych badaczy obszarów wodno-błotnych.

W drugiej części programu zainteresowane osoby mogły wziąć udział w warsztatach naukowych zorganizowanych w laboratoriach WNoZiGP oraz grze fabularnej *Mokradła i klimat*, mającej na celu utrwalenie dopiero co zdobytej wiedzy. Uczniowie mogli m.in. zajrzeć w głąb jeziornotorfowiskowego archiwum, poznać mikroflorę i mikrofaunę mokradła czy samodzielnie zbadać właściwości wód różnych typów podmokłości. Dodatkowo uczestnicy zostali

Fot. Bartosz Polak

zapoznani z metodami oraz sprzętem laboratoryjnym, który jest wykorzystywany do wieloaspektowych badań ekosystemów mokradłowych.

Organizatorzy Dnia Mokradła serdecznie dziękują zaproszonym gościom, pracownikom WNoZiGP oraz

studentom Studenckiego Koła Naukowego Geografów za udział oraz pomoc w organizacji kolejnej edycji imprezy.

*Aleksandra Bober
Katarzyna Mięsiak-Wójcik
Magdalena Suchora*

Program Ambasador UMCS

Już od kilku lat na naszej uczelni realizowany jest Program Ambasador UMCS, którego celem jest podjęcie współpracy organizacyjnej między Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej a studentami pochodzącymi z Ukrainy, a także promocja oferty kształcenia oraz popularyzacja studiów w Polsce wśród studentów zagranicznych.

W tym roku akademickim do udziału w programie zakwalifikowano 16 uczestników z Ukrainy. W czasie przerwy międzysemestralnej wyjechali do różnych miast ukraińskich, odwiedzili środowiska szkolne oraz polonijne. Niektórzy ze studentów już po raz kolejny zgłaszają się do udziału w działaniach ambasadorskich. A zgłaszać się warto! Uczestniczy mogą liczyć na różne benefity: szkolenia, karnety na siłownię, materiały informacyjne niezbędne do przeprowadzenia cyklu spotkań promocyjnych za granicą. W celu dobrego przygotowania

się do wystąpień publicznych w pierwszym semestrze odbyły się szkolenia z MBTI organizowane we współpracy z Biurem Rozwoju Kompetencji UMCS. Młodzi ambasadorzy mieli możliwość zweryfikować swój typ charakteru według teorii typów psychologicznych.

– Moim zdaniem Program Ambasador to świetna okazja, by rozwijać swoje umiejętności, zwłaszcza jeżeli chodzi o prowadzenie różnego rodzaju spotkań informacyjnych o wybranej tematyce. W tym wypadku jest to promocja UMCS. Jednak najbardziej mnie zainteresowała możliwość zawarcia nowych znajomości oraz współpraca z Centrum Promocji UMCS – opowiada Denys Radchenko – student turystyki i rekreacji na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS.

Oleksandra Boichuk – studentka ekonomii na Wydziale Ekonomicznym oraz ukrainistyki na Wydziale Humanistycznym UMCS dodaje:

– Bycie Ambasadorem UMCS to nie tylko możliwość udziału w życiu uniwersyteckim, ale i zdobycie dodatkowych umiejętności. Już po pierwszym roku uczestnictwa w programie przekonałam się, że jest to fajna praktyka zawodowa z zakresu promocji oraz marketingu. Pełniąc funkcję Ambasadora, poznałam wiele wspaniałych osób oraz zdobyłam nowe doświadczenie, zwłaszcza w sferze organizacyjnej. Oprócz tego również mam możliwość uczestniczenia w różnego typu szkoleniach, które pozytywnie oddziałują na rozwój osobisty.

Masza Khlynowa

Fot. Iryna Kuriańska, Oleksandra Boichuk

W dn. 21–24 marca gościliśmy w Lublinie grupę młodzieży z Ukrainy. Byli to laureaci obwodowego konkursu wiedzy o Europie organizowanego przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie wraz z Departamentem Oświaty Obwodu Chmielnickiego oraz Departamentem Oświaty Miasta Chmielnickiego. Nagrodą główną w konkursie

Laureaci konkursu *Europa – to my w Lublinie*

była wycieczka do Lublina na zaproszenie UMCS-u. Młodzież miała możliwość uczestniczenia w Drzwiach Otwartych, które odbyły się 22 marca. Podczas wydarzenia zapoznali się szczegółowo z ofertą edukacyjną oraz możliwościami rozwoju osobistego. Odwiedzili poszczególne wydziały, Centrum Kultury Fizycznej oraz Kampus Miasteczka Akademickiego. Program pobytu w Lublinie był bardzo bogaty. W piątek 22 marca w godzinach popołudniowych odbyło się spotkanie z Prorektorem ds. Studenckich prof. dr hab. Urszulą Bobryk, która przywitała gości oraz wręczyła laureatom uniwersyteckie upominki. Gości powitał rów-

nież Dyrektor Centrum Promocji UMCS i przewodniczący konkursowego jury mgr Marcin Gołębiowski. Podziękowanie za wspaniałą współpracę na ręce Pani Rektorzy złożyli dyrektorowie dwóch szkół z Chmielnickiego – p. Borys Ratycki oraz p. Swiatosław Ratuszniak.

W sobotę goście z Ukrainy odwiedzili były obóz koncentracyjny na Majdanku, gdzie dowiedzieli się więcej o okrutnych latach historii oraz losach setek tysięcy więźniów. Tego dnia ukraińska młodzież zwiedziła również miasto, usłyszeli jego historię oraz legendy.

*mgr Anna Tymiec
Centrum Promocji UMCS*

Fot. Dmytro Gabinet

Fot. Sylwia Skotnicka

V edycja Nocnych korków z wosu!

Nocą z 8 na 9 marca br. na Wydziale Politologii w auli im. Ignacego Daszyńskiego odbyła się V edycja *Nocnych korków z wosu*, czyli powtórek do matury z materiału z zakresu wiedzy o społeczeństwie i historii najnowszej. Wydarzenie cieszy się zainteresowaniem wśród szkół i mediów. W tym roku w imprezie wzięli udział maturzyści z Lublina, Zamościa, Świdnika, Puław i Chełma. *Noc-*

ne korki z wosu to świetna okazja do utrwalenia i usystematyzowania wiedzy, zdobycia nowych umiejętności przydatnych do zadowalającego zdania egzaminu dojrzałości, jak również wyboru kierunku studiów w obszarze nauk społecznych. To skuteczna edukacja przez łączenie teorii z praktyką, a także możliwość sprawdzenia się w sytuacji ekstremalnej, jaką jest nauka nocą. Wydarzenie to również okazja do spotkania i poznania środowiska akademickiego, jego zwyczajów, a także zasad przyjętych w uczelni wyższej.

Podczas wykładów omówione zostały m.in. zagadnienia dotyczące

władzy samorządowej i partycypacji obywatelskiej, organów władzy wykonawczej w Polsce, wyborów, systemu rządów państw współczesnych, sporów i konfliktów we współczesnym świecie czy obecności Polski w Radzie Bezpieczeństwa ONZ. Uczniowie otrzymali cenne, praktyczne wskazówki, jak poradzić sobie ze stresem podczas egzaminów ustnych. Wszystkim zaangażowanym w organizację tegorocznej wielkiej powtórki do matury pracownikom naukowym, doktorantom, studentom, uniwersyteckim mediom serdecznie dziękujemy.

Sylwia Skotnicka

Wieczór autorski Jacka Brzezińskiego

5 marca br. w auli CJKP UMCS odbył się wieczór autorski Jacka Brzezińskiego, aktora Teatru Provisorium i wieloletniego wykładowcy w CJKP, który na przełomie roku opublikował książkę *Provisorium. Nieregularny dziennik z podróży*. Autor na 600 stronach snuje opowieść o podróżach, które odbył z Teatrem Provisorium w ciągu prawie 35 lat – od pierwszego zagranicznego wyjazdu do L'Aquila we Włoszech w 1979 r. aż po podróż do Tbilisi, stolicy Gruzji, w 2013 r.

Ale dziennik ten to nie tylko wyjazdy zagraniczne, to także relacje z wybranych podróży po Polsce, których Teatr Provisorium odbył setki. To również refleksyjne przerywniki nazwane „intermediami lubelskimi”. Ciekawy to materiał spisany przez lata na potrzeby terapeutyczne autora książki.

Wieczór ten, poprowadzony przez Ewę Bechyne-Henkiel, psychologa z zawodu, poetkę z potrzeby serca, zgromadził przede wszystkim pracow-

ników i studentów CJKP UMCS, ale wśród nich znalazła się też grupa gości przybyłych z zewnątrz. Sporo pytań – i to bardzo ciekawych – skierowali do autora licznie zgromadzeni studenci, słuchacze-cudzoziemcy CJKP, których najwyraźniej książka Jacka Brzezińskiego bardzo zainteresowała.

Na koniec chętni mogli otrzymać autograf z dedykacją od autora *Nieregularnego dziennika z podróży* Teatru Provisorium założonego na UMCS-ie przez grupę studentów filologii polskiej w 1971 r.

Jacek Brzeziński
Bartłomiej Maliszewski

Fot. Wiesław Kosko

SKOK w UMCS-ie – zarys powstania

Na dwunastym piętrze w Rektoracie 1 grudnia 1994 r. zebrała się grupa pracowników, założycieli Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w naszym Uniwersytecie. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali: rektor UMCS prof. dr hab. Kazimierz Goebel, dyrektor administracyjny mgr inż. Maciej Grudziński oraz prof. dr hab. Edward Skrętowicz.

Dwa miesiące wcześniej dziewiętnastoosobowa grupa założycielska, na wniosek KZ”S” UMCS przy udziale przedstawicieli Kasy Krajowej SKOK oraz Fundacji Związku Unii Kredytowych, wybrała ze swojego grona Radę Nadzorczą, Zarząd i Komisję Kredytową. W skład Rady Nadzorczej weszli: prof. dr hab. Edward Skrętowicz – przewodniczący (Wydział Prawa), prof. dr hab. Tadeusz Kwiatkowski

Komunikat z obrad

(przewodniczący KZ ZNP), dr hab. Andrzej Korybski – z-ca przewodniczącego (Wydz. Prawa), dr Józef Kaczor – przewodniczący KZ NSZZ „Solidarność” (Wydz. BiNoZ), mgr Anna Piwońska – sekretarz (Biblioteka) i mgr Małgorzata Szustek-Janowska (Wydz. Prawa).

Do Zarządu zostali wybrani: Antoni Dudek – prezes, Maria Kopycińska-Lehun – sekretarz, Danuta Pastuszek (pracownicy Wydawnictwa), Marek Wójcik (Wydz. Chemii) i Krzysztof Czyżewski (Biblioteka). Komisję Kredytową wybrano w składzie: Helena Smolarz – przewodnicząca (Biblioteka), Wiktor Tomasz Grudzień (Wydawnictwo), Halina Mazur (ZNP), Kazimiera Osik (Kwestura) i Zenon Roman Fiut (Drukarnia). Niebagatelną pomoc w zorganizowaniu SKOK-u na UMCS-ie wykazała Kasa Krajowa SKOK oraz prezes Zarządu SKOK w MPWiK-u mgr inż. Ryszard Prus.

Po trzech latach działalności mieliśmy ok. 500 członków i 400 tys. zł aktywów, podczas gdy SKOK w MPWiK-u przy tej samej liczbie członków wypracował aktywa o wartości 3 mln zł. Aby zapewnić właściwy rozwój naszego SKOK-u, osiągnięto porozumienie ze SKOK-iem w MPWiK-u mające na celu połączenie SKOK-ów.

Uchwałami Walnych Zgromadzeń członków SKOK-u w UMCS-ie oraz SKOK-u w MPWiK-u 15 i 16 czerwca 1998 r. została utworzona Spółdzielnia Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w Lublinie. W wyniku połączenia została zarejestrowana w Wydziale Gospodarczym Sądu Rejonowego w Lublinie 8 października 1998 r. Po kilku latach przybrała nazwę SKOK im. Unii Lubelskiej, w której obecnie nasz SKOK jest jednym z kilkunastu oddziałów znajdujących się w całej Polsce. W marcu br. minęło 25 lat działalności. Brawo! Życzymy dalszej, owocnej pracy na rzecz swoich członków.

Antoni Dudek

Obradom Senatu przewodniczył Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałow-ski. Przed przystąpieniem do realizacji porządku Senat uczcił chwilą ciszy pamięć zmarłych: prof. Edwarda Skrętowicza, doc. dr. Stanisława Siwka.

Realizacja porządku obrad rozpoczęła się od przedstawienia przez Rektora UMCS informacji na temat działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Dotyczyły one m.in.:

- wypłaty w lutym trzynastej pensji dla pracowników Uniwersytetu;
- prac inwestycyjnych w uczelni. Sprawnie realizowana jest budowa Wydziału Politologii oraz Instytutu Psychologii na Kampusie Zachodnim. W postępowaniu na wykonanie dokumentacji budowlanej i wykonawczej budynku Instytutu Pedagogiki wpłynęło pięć ofert. Obecnie trwa ich ocena formalna i merytoryczna. Ponadto przygotowujemy projekty wykonawcze dotyczące budowy nowej hali sportowej oraz modernizacji basenu w Centrum Kultury Fizycznej. Kontynuujemy prace remontowe w ACK „Chatka Żaka” oraz stołówce akademickiej. Uzyskaliśmy także pozwolenia na użytkowanie zmodernizowanego budynku B w CKF;
- grantów zdobytych w konkursie SONATA BIS Narodowego Centrum Nauki. Cieszą nas sukcesy w pozyskiwaniu środków na badania naukowe – dr Dawid Krokowski będzie realizował projekt na Wydziale Biologii i Biotechnologii, zaś dr Paweł Mergo uzyskał dofinansowanie w ramach konsorcjum z Politechniką Wrocławską. Osiągnięcia naszych naukowców z Instytutu Fizyki cytuje też NASA;
- ustalenia propozycji wysokości wynagrodzeń dla członków Rady Uczelni;

- przygotowania programu jubileuszu 75-lecia UMCS. W planach obchodów są m.in. filmy o uczelni, artykuły w „Dzienniku Wschodnim”, doktoraty *honoris causa*, liczne wystawy, a także zjazd absolwentów (14 września br. w Ogrodzie Botanicznym) z występowaniem naszej byłej studentki Urszuli;
- przygotowań do Drzwi Otwartych UMCS na Wydziale Ekonomicznym – 22 marca br.;

- spotkania z Marszałkiem Województwa Lubelskiego, podczas którego uzgodniony został zakres wsparcia dla uczelni m.in. na: prowadzenie klastra biotechnologicznego, obchody jubileuszu 75-lecia oraz sport akademicki. Rozmowy dotyczyły także większego wpływu naszych naukowców w kreowaniu strategii rozwoju województwa;
- osiągnięć na polu sportowym: nasi futsaliści pod opieką dr. Tomasza Bieleckiego zajęli drugie miejsce w Akademickich Mistrzostwach Polski, a wśród uniwersytetów byli pierwsi. Paulina Guba wygrała rywalizację na najlepszego sportowca w plebiscytach „Dziennika Wschodniego” i „Kuriera Lubelskiego”. Dobre wyniki osiągają także „Pszczółki” AZS UMCS, mimo porażki z CCC Polkowice odnieśli dwa znaczące zwycięstwa ze Ślązkiem i Argego. W tym punkcie Rektor poprosił też członków Senatu o wsparcie oraz odpisanie 1% podatku dla Klubu Uczelnianego AZS UMCS.

W kolejnym punkcie porządku obrad Senat powołał Komisję właściwą do przeprowadzenia wyborów pierwszej Rady Uczelni. W jej skład weszli: prof. Andrzej Jakubicki (przewodniczący), prof. Przemysław Matuła, dr Katarzyna Radzik-Maruszak, dr Tomasz Bielecki oraz Oktawia Banach (przedstawicielka studentów). Członkowie Senatu podjęli także uchwałę w sprawie usta-

Senatu UMCS z 27 lutego 2019 r.

lenia wysokości miesięcznego wynagrodzenia członka Rady Uczelni.

Senat dyskutował także nad kwestią strategii UMCS-u na kolejne lata. Na jednym z kolejnych posiedzeń zostanie przedstawiony jej ostateczny projekt.

W dalszej kolejności przyjęto pakiet uchwał związanych z procesem kształcenia, dotyczących:

– utworzenia nowych kierunków studiów:

a) od roku akademickiego 2019/2020:

- administracja publiczna – studia stacjonarne drugiego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Politologii,
- społeczeństwo informacyjne – studia stacjonarne drugiego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Politologii,
- analityka gospodarcza – studia stacjonarne i niestacjonarne drugiego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Ekonomicznym,

b) od roku akademickiego 2020/2021:

- prawo międzynarodowe i prawo Unii Europejskiej – studia stacjonarne drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Prawa i Administracji;

– zmiany uchwały z 19 grudnia 2018 r. w sprawie zasad przyjęć na pierwszy rok studiów jednolitych magisterskich, pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia w roku akademickim 2019/2020;

– zmiany nazwy kierunku studiów: bezpieczeństwo wewnętrzne na prawo bezpieczeństwa wewnętrznego, prowadzonego na Wydziale Prawa i Administracji.

W dalszej części podjęto uchwałę w sprawie wyborów uzupełniających do Senatu UMCS, które odbędą się w terminie do 30 kwietnia br.

Senat zatwierdził także kandydatów zgłoszonych przez Wydziały UMCS do Rady Dokończoności Naukowej.

Następnie uzupełniono skład Komisji Statutowej: w miejsce studentki Agnieszki Bednarskiej powołano Macieja Bienia, przewodniczącego Zarządu Uczelnianego Samorządu Studentów.

W kolejnym punkcie porządku obrad Senatorowie zatwierdzili następujące wnioski Rad Wydziałów:

- Wydziału Filozofii i Socjologii w sprawie zatrudnienia na stanowisku: profesora uczelni w Zakładzie Estetyki dr. hab. Cezarego Mordki;
 - Wydziału Politologii w sprawie zatrudnienia na stanowisku: profesora uczelni w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych dr hab. Beaty Surmacz, profesora uczelni w Zakładzie Komunikacji Społecznej dr hab. Magdaleny Piechoty.
- Wśród spraw bieżących znalazły się informacje dotyczące m.in.:
- nowego semestru, który rozpoczął się 26 lutego br.,
 - odsłonięcia tablicy upamiętniającej prof. Jerzego Szczypę w Col-

legium Chemicum 8 marca br. o godz. 10:00,

- nowego projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej,
- Drzwi Otwartych UMCS, które odbędą się 22 marca o godz. 9:00 na Wydziale Ekonomicznym,
- kolejnego posiedzenia Senatu 27 marca o godz. 9:00.

Dr Tomasz Bielecki przypomniał o otwarciu nowego obiektu sportowego w Centrum Kultury Fizycznej i zachęcał do korzystania z tych przestrzeni. Na stronie internetowej uczelni zostanie wkrótce zamieszczona preferencyjna oferta dla pracowników.

W punkcie dotyczącym interpelacji i wolnych wniosków dr Józef Kaczor przypomniał o symbolicznej rocznicy 30 lat temu na KUL-u odbyło się spotkanie 32 komisji NSZZ Solidarność w sprawie zmieniającej się wówczas ustawy o szkolnictwie wyższym.

Ostatnim punktem porządku obrad było przyjęcie protokołu z posiedzenia Senatu 30 stycznia 2019 r. ●

Komunikat z obrad Senatu UMCS z dnia 27 marca 2019 r.

 bradom Senatu przewodniczył Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski. Przed przystąpieniem do realizacji porządku Rektor UMCS przekazał gratulacje: prof. Annie Jarosz-Wilkołazkiej z okazji nadania przez Prezydenta RP tytułu naukowego profesora oraz pogratulował z okazji jubileuszu pracy zawodowej: prof. Annie Deryło-Marczewskiej, prof. Kazimierzowi Trębaczowi, prof. Annie Jarosz-Wilkołazkiej, prof. Piotrowi Lechowowi, prof. Mirosławowi Nazarowi, prof.

Tomaszowi Woźniakowi, prof. Annie Ziębińskiej-Witek, prof. Irenie Nawrot-Trzcińskiej, prof. Irminie Wawrzyczek.

Realizacja porządku obrad rozpoczęła się od przedstawienia przez Rektora UMCS informacji na temat działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Dotyczyły one m.in.:

- decyzji o wypłacie podwyżek dla pracowników administracji, technicznych, obsługi oraz części pracowników Biblioteki. Przeznaczone na ten cel środki to blisko 4 mln zł;

- udanych Drzwi Otwartych, które odbyły się na naszej uczelni w Lublinie i Puławach;
- inwestycji w Kampusie Zachodnim, które są realizowane w dobrym tempie. Trwa budowa Wydziału Politologii oraz Instytutu Psychologii, prace wyprzedzają przyjęty harmonogram. Poddano ocenie oferty na wykonanie dokumentacji projektowej budynku Instytutu Pedagogiki. Najwyżej sklasyfikowana została oferta firmy Architekt Radosław Guzowski z Warszawy. Uzyskała ona również największe poparcie pracowników Instytutu podczas prezentacji na posiedzeniu Rady Wydziału. Trwają prace przy projektach wykonawczych hali sportowej. Kontynuowane są prace modernizacyjne w ACK „Chatka Żaka” oraz stołówce nr 3. Złożony zostanie wniosek o dofinansowanie remontu niecki basenu w Centrum Kultury Fizycznej wraz z robotami towarzyszącymi w ramach programu „Sportowa Polska” – edycja 2019 Ministerstwa Sportu i Turystyki;
- wernisażu wystawy grafiki i malarstwa studentów Instytutu Sztuk Pięknych UMCS pt. *Dyplomy 2018*, który odbył się na początku marca w wyremontowanych pomieszczeniach DS Zana. Z kolei w budynku Ecotech-Complex eksponowane są prace rzeźbiarskie;
- kolejnych sukcesów w pozyskiwaniu środków na badania z Narodowego Centrum Nauki oraz dotacji wydawniczych z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- przygotowania Strategii rozwoju UMCS-u na lata 2019–2025 oraz prac nad statutem uczelni, programami kształcenia i regulaminami szkół doktorskich;
- prezentacji Uniwersytetu w ramach 75-lecia jego powstania. Opubliko-

wano już pierwszy artykuł w „Dzienniku Wschodnim”, odbywają się wystawy, opracowano także koncepcję cyklu filmów o uczelni;

- wyjazdu prorektor ds. studenckich prof. Urszuli Bobryk i przedstawicieli Centrum Promocji do Baku w celu przedstawienia naszej oferty edukacyjnej (w ramach środków z programu NAWA) oraz uczestnictwa prof. Bobryk we wręczeniu stypendiów z Miejskiego Programu Stypendialnego;
- skierowania prośby do Marszałka Województwa Lubelskiego o wsparcie finansowane dla uczelni, m.in. na prowadzenie Kłustra Biotechnologicznego, obchody 75-lecia oraz sport akademicki;
- osiągnięć na polu sportowym, tj. udziału dwóch naszych lekkoatletek w Halowych Mistrzostwach Europy w Glasgow: Karoliny Kołeczek oraz Sofii Ennaoui (zdobyła srebrny medal). Koszykarki Pszczółki AZS UMCS zagrają w fazie play-off z Polkowicami. Rektor przypomniał także o możliwości wsparcia oraz odpisania 1% podatku dla Klubu Uczelnianego AZS UMCS.

W kolejnym punkcie porządku obrad Senatorowie podjęli uchwałę w sprawie zatwierdzenia recenzji przygotowanej przez prof. Jana Pomorskiego, dotyczącej nadania prof. Normanowi Daviesowi godności doktora *honoris causa* Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz w sprawie poparcia kandydatury prof. Daviesa do literackiej Nagrody Nobla. Senat pozytywnie zaopiniował wnioski dotyczące Nagród Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za rok 2018, w tym wniosek dla:

- prof. dr. hab. Kazimierza Goebela oraz prof. dr. hab. Stanisława Prusa za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej,

- zespołu badaczy w składzie: dr hab. Aneta Ptaszyńska, prof. UMCS, prof. dr. hab. Wanda Małek, prof. dr. hab. Małgorzata Cytryńska, dr hab. Agnieszka Zdybicka-Barabas, prof. UMCS oraz prof. dr. hab. Wiesław Mułenko za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności wdrożeniowej,
- prof. Zofii Kawczyńskiej-Butrym za całokształt dorobku.

Następnie Senat podjął uchwałę w sprawie przyjęcia strategii UMCS-u na lata 2019–2025 oraz w sprawie zmiany uchwały z 30 stycznia 2019 r. dotyczącej określenia zasad i trybu powołania pierwszej Rady Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

W dalszej kolejności przyjęto pakiet uchwał związanych z procesem kształcenia, dotyczących:

- szczegółowych zasad pobierania oraz trybu i warunków zwalniania z opłat za usługi edukacyjne na studiach wyższych,
- przyjęć cudzoziemców na pierwszy rok studiów prowadzonych w języku polskim i angielskim w roku akademickim 2019/2020 – podejmujących i odbywających kształcenie bez odpłatności i świadczeń stypendialnych o charakterze socjalnym,
- utworzenia nowych kierunków studiów na Wydziale Prawa i Administracji:
 - a) od roku akademickiego 2019/2020: prawno-administracyjny – studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego oraz drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim,
 - b) od roku akademickiego 2020/2021: kryminologia – studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego oraz drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.
- zmiany uchwały Senatu UMCS z 19 grudnia 2018 r. w sprawie za-

Profesor Iwona Hofman na Sorbonie

sad przyjąć na pierwszy rok studiów jednolitych magisterskich, pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia w roku akademickim 2019/2020.

Wśród spraw bieżących znalazły się informacje dotyczące m.in.:

- terminu zgłaszania kandydatów do Rady Uczelni, który upływa 10 kwietnia br.,
- wakacji wiosennych, które będą w dniach 18–24 kwietnia,
- terminu następnego posiedzenia Senatu – 24 kwietnia,
- uzyskania 700 tys. zł na studia doktoranckie na Wydziale Politologii UMCS oraz przyznania oceny wyróżniającej dla kierunku stosunki międzynarodowe pierwszego oraz drugiego stopnia prowadzonego także na tym wydziale,
- wniosków do Komisji Nagród i Odznaczeń: w 2018 r. wpłynęło ich 104, zaś w roku 2019 – 108,
- podpisania porozumienia o współpracy ze Służbą Kontrwywiadu Wojskowego.

W punkcie dotyczącym interpelacji i wolnych wniosków Rektor UMCS poinformował o złożeniu interpelacji przez dr. Jakuba Kosowskiego. Dziekan Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki dr hab. Stefan Zbigniew Korczak, prof. UMCS zapytał o możliwość wcześniejszego zapoznania się z projektem statutu przez społeczność akademicką. Dr Józef Kaczor zgłosił wniosek dotyczący wykorzystania Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego, twierdząc, że obecnie działalność naukowa jest w nim deprecjonowana. Prosił o przywrócenie temu miejscu odpowiedniego charakteru. Rektor poinformował, że UMCS nie jest już akcjonariuszem LPNT i w związku z tym nie ma prawa do zgłaszania uwag dotyczących jego działalności.

Ostatnim punktem porządku obrad było przyjęcie protokołu z posiedzenia Senatu 27 lutego 2019 r.

26 lutego w jednej z prestiżowych auli tzw. starej Sorbony w Paryżu odbyła się promocja książki *Leopold Unger. L'Aigle et le reste. Et le reste. Vu de Bruxelles* opracowanej i zredagowanej (w części źródłowej) przez prof. dr hab. Iwonę Hofman, kierownika Pracowni Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu. Promocja miała formę debaty. Wzięli w niej udział: prof. Krzysztof Pomian (Musée de l'Europe à Bruxelles), prof. Joanna Nowicki (prorektor Université de Cergy-Pontoise), prof. Paweł Rodak (dyrektor Ośrodka Kultury Polskiej w Paryżu) oraz Tomasz Strożyński (tłumacz tekstów źródłowych) reprezentujący jednego z wydawców książki tj. Fundację Terytoria Książki. Podczas spotkania odczytano także list-głos w dyskusji Wojciecha Siko-

ry, kierującego obecnie Stowarzyszeniem Instytut Literacki Kultura.

Organizatorami debaty były ważne placówki naukowe: Université Paris Sorbonne, Polska Akademia Nauk, Stacja Naukowa w Paryżu, Centre de Civilisation Polonaise. W debacie podkreślono znaczenie „Kultury” jako placówki organizującej życie polityczne emigracji po 1945 r. oraz wydawnictwa czasopism i biblioteki Instytutu Literackiego. Mówiono m.in. o relacjach Jerzego Giedroycia z Juliuszem Miroszewskim, Gustawem Herlingiem-Grudzińskim, Ungerem, o fenomenie epistolografii kręgu „Kultury”, a także standardach dziennikarstwa międzynarodowego. Licznie zebrana publiczność pytała o działalność Pracowni kierowanej przez prof. Iwonę Hofman.

Oszczędź sobie! (na przyszłość...)

25 lutego 2019 r. na Wydziale Ekonomicznym UMCS odbyła się piąta już edycja projektu edukacyjnego adresowanego do młodzieży szkół ponadpodstawowych naszego województwa z cyklu *Oszczędź sobie na przyszłość*. Wydarzenie zostało zorganizowane przez pracowników Wydziału Ekonomicznego we współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Narodowym Bankiem Polskim. Około 100 uczniów szkół średnich z województwa lubelskiego miało okazję uczestniczyć w wykładach oraz interaktywnych warsztatach prowadzonych przez organiza-

torów projektu. Część wykładowa objęła następujące zagadnienia: *Systemy emerytalne na świecie* (dr hab. Teresa H. Bednarczyk, prof. UMCS), *Polski system emerytalny* (Piotr Waszak, dyrektor Oddziału ZUS w Lublinie) oraz *Oszczędzanie*

Fot. Bartosz Proń

fot. Barbara Proń

i inwestowanie długoterminowe (dr Iłona Skibińska-Fabrowska, dyrektor Oddziału Okręgowego NBP w Lublinie).

W trakcie zajęć warsztatowych prowadzonych przez p. Marię Piwińską i p. Macieja Raszewskiego (pracownicy ZUS-u) uczestnicy poznawali zasady obliczania wysokości składek na ubezpieczenia społeczne oraz dyskutowali nad tym, w jaki sposób mogą mieć wpływ na wysokość przyszłej emerytury.

Na warsztatach prowadzonych przez dr. Piotra Zielińskiego (WE UMCS) uczniowie analizowali zasady finansowania oraz poznawali istotę wielofilarowej konstrukcji systemów emerytalnych. Mieli też możliwość porównywania różnych rozwiązań (wskazując ich zalety i wady) oraz proponowania zmian, jakie ich zdaniem mogłyby być wprowadzone w polskim systemie emerytalnym, aby w przyszłości gwarantował im godziwą emeryturę.

Zajęcia z p. Ewą Waszkiewicz i p. Markiem Momotem (pracownicy NBP O/O Lublin) dotyczyły różnych sposobów oszczędzania i inwestowania

nadwyżek finansowych. Licealiści poznawali istotę inwestycji w kruszce, nieruchomości, lokaty bankowe, obligacje, akcje oraz fundusze inwestycyjne. Dyskutowali nad tym, jak racjonalnie podejmować decyzje finansowe z myślą o emeryturze.

Zarówno licealiści, jak i nauczyciele będący ich opiekunami docenili wysiłki organizatorów i wyrazili chęć dalszej współpracy oraz wzięcia udziału w kolejnych edycjach wydarzenia.

mgr inż. Anna Jańska

dr hab. Teresa H. Bednarczyk,
prof. UMCS

Zakład Ubezpieczeń
na Wydziale Ekonomicznym UMCS

Ferie zimowe w klasie maturalnej nie są dla uczniów czasem odpoczynku – większość z nich te wolne od lekcji dni poświęca na przygotowania do zbliżającego się egzaminu dojrzałości. Najefektywniejsza jest oczywiście powtórka pod okiem specjalistów. Uczniowie, którzy zdecydowali się zdawać maturę z fizyki w zakresie rozszerzonym, mieli okazję w trakcie tegorocznej przerwy zimowej skorzystać z pomocy Pogotowia Przedmaturalnego z Fizyki. Pod tą nazwą Instytut Fizyki UMCS już po raz piąty zorganizował bezpłatne zajęcia powtórkowe dla uczniów klas maturalnych. Zgłosiła się na nie ponad setka chętnych z Lublina i innych miejscowości regionu, m.in. z Radzyna Podlaskiego, Puław i Białej Podlaskiej. Maturzyści mieli wyjątkową okazję, by przez pięć dni ugruntować swoją wiedzę pod okiem doświadczonych dydaktyków z Instytutu Fizyki.

Nauka fizyki czasami kojarzona jest z pamięciowym opanowaniem setek wzorów, by następnie na ich podstawie można było rozwiązać zadania. Kluczem do sukcesu na egza-

Pogotowie Przedmaturalne z Fizyki 2019

minie jest jednak rozumienie zasad opisujących zjawiska fizyczne przedstawione w zadaniu i znalezienie najlepszego sposobu jego rozwiązania. Pogotowie Przedmaturalne, przez różnorodne formy zajęć, pozwala spojrzeć na naukę fizyki z tej właśnie perspektywy. Każdy dzień zaczynał się od wykładu poświęconego jednemu z działów fizyki nauczalnemu w szkołach średnich: od kinematyki po budowę atomu. Bogate zaplecze Instytutu Fizyki umożliwiło ilustrowanie wykładów pokazami doświadczeń. Uczniowie niejednokrotnie po raz pierwszy mogli zobaczyć niektóre z nich, gdyż ich demonstracje wymagają specyficznej aparatury niedostępnej w szkołach średnich. Obserwacja na własne oczy zjawiska

pozwała na jego zrozumienie i zapamiętanie dużo lepiej niż przeczytanie o nim informacji w podręczniku.

Po wykładzie dla wszystkich uczestników zajęcia odbywały się w mniejszych, dwudziestokilkuosobowych grupach. Każdego dnia młodzież ćwiczyła rozwiązywanie zadań z innego działu fizyki: optyki, dynamiki bryły sztywnej, elektromagnetyzmu oraz termodynamiki. Tegoroczni maturzyści szczególnie byli zadowoleni z odmiennego charakteru zajęć laboratoryjnych, podczas których mogli samodzielnie wykonywać doświadczenia z optyki i prądu. Dzięki tym ćwiczeniom uczniowie lepiej zrozumieli, na czym polega pomiar wielkości fizycznej, dlaczego każdy pomiar obarczony jest pewną niedokładnością.

Fot. Bartosz Prohl

Fot. Bartosz Prohl

cią i jak należy przeprowadzić analizę tych niepewności. Zadań doświadczalnych oczywiście nie będzie na maturze pisemnej, ale powiązanie eksperymentu z teorią oraz zrozumienie zagadnień niepewności pomiaru jest już zawarte w wymaganiach egzaminacyjnych. Najefektywniejszą metodą nauki jest w tym przypadku samodzielne przeprowadzenie eksperymentu i opracowanie jego wyniku.

Każdego dnia po zakończonych zajęciach uczniowie zwiedzali nasze pracownie, poznając zaplecze dydaktyczne i badawcze. W pracowniach dydaktycznych prezentowany był nowoczesny sprzęt, na którym studenci w Instytucie Fizyki wykonują ćwiczenia w trakcie nauki. Oglądając wyposażenie laboratoriów badawczych, młodzież dowiadywała się, na czym polega praca naukowców oraz jak prowadzi się badania naukowe na światowym poziomie.

Program Pogotowia Przedmaturalnego z Fizyki został ułożony tak, aby w skróconej formie omówić jak największą liczbę działów wymaganych na maturze. Szczególny nacisk położyliśmy na te zagadnienia, które sprawiają uczniom największe problemy, oraz te, na których dokładne omówienie niekiedy brakuje czasu na lekcjach. Prowadzący starali się dokładnie analizować poszczególne problemy tak, aby każdy z uczestników dobrze zrozumiał ich istotę i opierając się na tej wiedzy, umiał sprawnie rozwiązywać zadania z zakresu obejmowanego egzaminem dojrzałości. Życiwa atmosfera i brak oceniania sprawiały, że uczniowie chętnie i aktywnie powtarzali materiał. Niestety mimo bardzo intensywnej pracy uczniów w tak krótkim czasie nie można było omówić wszystkich zagadnień z fizyki wymaganych na maturze.

Pogotowie Przedmaturalne z Fizyki nie zastąpi systematycznej nauki fizyki przez cały okres nauki w liceum lub technikum, a jest jedynie intensywnym kursem powtórzeniowym. Aby uzyskać dobry wynik na maturze uczniów czeka jeszcze dużo pracy. Niemniej powtórka pod okiem specjalistów stanowi świetną okazję do usystematyzowania wiedzy i wyeliminowania ewentualnych braków. Uczniowie cenią sobie tę formę wspólnej nauki i na przygotowanych przez nas 120 miejsc błyskawicznie znaleźli się chętni. Z wielu szkół zgłaszały się, zachęczone przez swoich nauczycieli, całe grupy uczniów. Niestety ze względu na brak miejsc nie wszyscy chętni maturzyści mogli wziąć udział w Pogotowiu.

Życzymy wszystkim uczestnikom Pogotowia Przedmaturalnego z Fizyki świetnych wyników na maturze! Jesteśmy przekonani, że czas spędzony w Instytucie Fizyki doda wam pewności siebie podczas pisania egzaminu dojrzałości, a powtórka wykonana w trakcie wspólnej pracy podniesie wynik matury. Chcielibyśmy, aby niektórzy z naszych kursantów na tyle zainteresowali się fizyką, aby w przyszłości dołączyli do grona naszych studentów i odkrywali pasjonujące prawa przyrody. Być może któryś z nich pójdzie w ślady naszych absolwentów pracujących w laboratoriach na całym świecie i zostanie uznanym naukowcem.

Pogotowie Przedmaturalne z Fizyki odbyło się pod patronatem JM prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego. Współorganizatorami byli Instytut Fizyki UMCS, Lubelski Oddział Polskiego Towarzystwa Fizycznego i Lubelskie Towarzystwo Edukacyjno-Naukowe LuTEN.

dr hab. Michał Warda, prof. UMCS

Prezentacja projektów SKNP „SmartCity” dla Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych

W piątek 25 stycznia 2019 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej odbyła się prezentacja projektów zagospodarowania przestrzennego terenów należących do Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych. W spotkaniu brali udział ze strony WNoZiGP Prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej dr hab. Irena A. Pidek, prof. UMCS oraz dr Dagmara Kociuba – opiekun SKNP „SmartCity”, a ze strony ZLPK p. Justyna Jędruch – dyrektor ZLPK w Lublinie, p. Krzysztof Wojciechowski i dr Marcin Kozieł – pracownicy Biura ZLPK w Lublinie, p. Ryszard Suszyński – kierownik Ośrodka Edukacyjno-Muzealnego w Brzeźnie, p. Paweł Łapiński – pracownik OEM w Brzeźnie, p. Jolanta Kiszka i p. Marek Grzyb – pracownicy Ośrodka Zamiejscowego w Janowie Lubelskim, p. Andrzej Łazeba – kierownik Ośrodka Zamiejscowego w Janowie Podlaskim oraz p. Magdalena Żychowska – pracownik Ośrodka Zamiejscowego w Janowie Podlaskim.

Projekty pod kierownictwem dr Dagmary Kociuby wykonali członkowie Studenckiego Koła Naukowego Planistów „SmartCity”: Katarzyna Bartosik, Jakub Burdzy, Karolina Bylina, Karolina Maciąg, Emilia Matyjaszczyk, Dominika Mazur, Natalia Psujek, Aleksandra Skibińska, Jakub Skibiński, Aleksandra Szczygielska, Karolina Szwarnowska, Natalia Tołtyżewska oraz Monika Żyśko. Prezentowane projekty stanowią pierwszy efekt działań realizowanych we współpracy z Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych w ramach umowy podpisanej 13 grudnia 2018 r.

Olimpiada Języka Rosyjskiego

Rzeczywista współpraca rozpoczęła się jednak wcześniej. W listopadzie 2018 r. z inicjatywy dr. Marcina Koziela i dr Dagmary Kociuby studenci przeprowadzili inwentaryzację przyrodniczo-urbanistyczne na terenie Ośrodka Edukacyjno-Muzealnego w Brzeźnie koło Chełma oraz dwóch Ośrodków Zamiejscowych ZLPK w Janowie Lubelskim (Rezerwat „Szkłarnia”) i Janowie Podlaskim. Opracowane na ich podstawie projekty mają na celu umożliwienie grupom zwiedzających poznanie walorów przyrodniczych i poszerzenie wiedzy w zakresie edukacji ekologicznej, a ponadto stworzenie bezpiecznych miejsc do spędzania wolnego czasu. Projekty te wychodzą naprzeciw oczekiwaniom pracowników ośrodków zgłaszanym podczas prac inwentaryzacyjnych, a ich realizacja ma przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności i funkcjonalności terenów dla odwiedzających ośrodki grup dzieci i młodzieży.

Po prezentacji odbyła się ożywiona dyskusja. Wszystkie projekty zostały entuzjastycznie przyjęte przez reprezentantów poszczególnych ośrodków, którzy byli pod ogromnym wrażeniem przedstawionych koncepcji i zaangażowania młodych planistów. Ponadto zgodnie wyrazili chęć wcielenia w życie zaproponowanych rozwiązań.

SKNP „SmartCity” UMCS

2 marca br. w Instytucie Filologii Słowiańskiej UMCS odbyły się eliminacje okręgowe 50. Olimpiady Języka Rosyjskiego pod patronatem Prezydenta Miasta Lublina. Wzięli w nich udział uczniowie wyłonieni spośród 242 kandydatów uczestniczących w zawodach szkolnych. Edycja jubileuszowa cieszyła się dużym zainteresowaniem. W gościnne progi Instytutu zawitało bowiem aż 52 uczniów z 35 szkół z województw lubelskiego i podkarpackiego.

Olimpijczyków przywitani: kierownik organizacyjny Komitetu Głównego Olimpiady Języka Rosyjskiego mgr Iwona Wołoszczenko, Sekretarz naukowy Okręgu Lubelskiego OJR dr Teresa Giedź-Topolewska, ks. prof. dr hab. Edward Walewander – Przewodniczący Oddziału Lubelskiego Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód oraz przedstawiciel dyrekcji Instytutu Filologii Słowiańskiej dr hab. Joanna Tarkowska, prof. UMCS.

W zmaganiach konkursowych uczniowie wykazali się doskonałą znajomością języka i kultury rosyj-

skiej. Egzamin obejmował część pisemną i ustną. Umiejętności licealistów oceniało jury z kilku ośrodków akademickich w składzie: dr Małgorzata Wideł-Ignaszczak (KUL), dr Maria Kossakowska-Maras (Uniwersytet Rzeszowski) oraz pracownicy UMCS-u: dr Katarzyna Oszust-Polak, dr Małgorzata Ułanek, dr Ewa Stawinoga, mgr Jekatierina Mielniczuk. Jury przewodniczyła dr hab. Joanna Tarkowska, prof. UMCS.

Laureatami trzech pierwszych miejsc zostali: Anna Marchyk z II LO im. Hetmana J. Zamoyskiego w Lublinie (nauczyciel Iwona Massalska), Bartosz Bardian z I LO im. H. Sienkiewicza w Łańcucie (nauczyciel Władysława Kluz-Chłanda), Weronika Kus z III LO im. C.K. Norwida w Rzeszowie (nauczyciel Wanda Lignowska-Bajda).

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy, życzymy wielu dalszych sukcesów, a w imieniu Lubelskiego Komitetu Okręgowego OJR zapraszamy na kolejną, przyszłoroczną edycję Olimpiady Języka Rosyjskiego.

dr Ewa Stawinoga

Zakończenie okręgowego etapu XXXI Olimpiady Filozoficznej

W sobotę 2 marca 2019 r. w sali obrad Rady Wydziału Filologii i Socjologii UMCS w Lublinie odbyło się uroczyste zakończenie okręgowego etapu XXXI Olimpiady Filozoficznej. W czasie zawodów drugiego stopnia uczniowie zmierzali się z testem sprawdzającym wiedzę z zakresu filozofii i logiki oraz przygotowywali esej na jeden z trzech tematów. Do zawodów centralnych nominowano 9 uczniów, którzy uzyskali co najmniej 60% punktów.

Nagrodami dla uczniów były m.in. wysokiej klasy laptop, dwa tablety, trzy prenumeraty czasopisma

„Filozofuj!” oraz dziesiątki wartościowych książek z zakresu szeroko pojętej filozofii. Nagrody zakupiono dzięki hojności sponsorów, do których należeli: Urząd Miasta Lublin (reprezentowany przez dyrektora dr. Mariusza Sagana), fundacja Promocji Edukacyjnej ORYLION, czasopismo „Filozofuj!”, wydawnictwo Aletheia, wydawnictwo PWN. Patronat merytoryczny nad wydarzeniem sprawowali: Instytut Filologii UMCS w Lublinie (reprezentowany przez dyrektora dr. hab. Andrzeja Łukasika, prof. UMCS) oraz Polskie Towarzystwo Filozoficzne Oddział w Lublinie (reprezentowane

Fot. Marcin Trybulec

Zakup decyzją czytelnika

Ty decydujesz o zakupie zagranicznych książek do zbiorów Biblioteki Głównej UMCS z serwisu eBooks Collection (EBSCOhost)!

Biblioteka Główna uruchomiła w styczniu 2019 r. nowy model dostępu do elektronicznych książek, znany na świecie jako zakup kierowany potrzebami i wyborem czytelników (ang. *Demand-Driven Acquisition* – DDA lub *Patron Driven Acquisition* – PDA). Innowacyjność tej formy gromadzenia e-książek polega na tym, że to sami użytkownicy dokonują doboru tytułów i zakupu w serwisie online.

Początki korzystania z modelu DDA prowadzą do USA, kolebki standardów i nowych trendów w bibliotekarstwie. Tam w 1999 r. została zawarta pierwsza umowa na dostęp DDA między platformą NetLibrary, agregatorem e-booków z siedzibą w miejscowości Boulder w Kolorado i konsorcjum bibliotek naukowych tego stanu (Colorado Alliance of Research Libraries).

Nowa forma współpracy bibliotek uczelnianych z dostawcami źródeł elektronicznych pozwala na bardziej efek-

tywne zarządzanie funduszami przeznaczonymi na ich zakup, a także wpływa na większą przydatność nabywanych książek. Stosowanie modelu DDA wyklucza bowiem w znacznej mierze ryzyko zakupu książek niewykorzystywanych i pozwala na gromadzenie literatury zgodnie z bieżącymi potrzebami użytkowników. Chodzi o dostarczanie literatury naukowej potrzebnej „teraz” i dokładnie na czas (*just-in-time*).

Biblioteka Główna UMCS wprowadziła model DDA jako drugą w Polsce, po Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. W grudniu ubiegłego roku podpisała umowę z firmą EBSCO na dostęp do kolekcji ponad 1300 najnowszych tytułów uznanych wydawców zagranicznych. Publikacje te ukazały się w latach 2016–2018 i dotyczą dziedzin nauki reprezentowanych na naszym Uniwersytecie.

Informacje o procedurze dokonywania zakupu przez czytelników zostały zamieszczone na stronie internetowej Biblioteki pod adresem: <https://www.umcs.pl/pl/aktualnosci,8785,zakup-decyzja-czytelnika-e-book-collection,73184.chtm>

Książki przeznaczone do zakupu oznaczone są czerwoną etykietą „Zakup Decyzją Czytelnika” (ZDC). Zakup wybranej książki będzie dokonany automatycznie, jeśli zostanie spełniony jeden z warunków:

1. czytelnik wyświetli książkę przez ponad 10 minut,
2. czytelnik wyświetli ponad 10 stron,
3. czytelnik pobierze całą e-książkę,
4. czytelnik wydrukuje, wyśle e-mailem lub skopiuje i wklei część strony z e-książki.

Biblioteka na ten cel przeznacza co miesiąc określoną stałą kwotę pieniędzy. W przypadku wyczerpania środków etykieta „Zakup Decyzją Czytelnika” znika, a wybraną książkę będzie można kupić w następnym miesiącu.

Pierwszy kwartał korzystania z modelu DDA świadczy o zainteresowaniu naszych czytelników tą ofertą i dokonywaniu przemyślanych wyborów. Zakupione zostały 22 tytuły z chemii, ekonomii, biologii, etyki na łączną sumę prawie 2 tys. dolarów. Mamy nadzieję, że ta forma udziału pracowników naukowych, doktorantów i studentów w kształtowaniu zasobów bibliotecznych będzie w przyszłości rozwijać się jeszcze bardziej intensywnie. Pozostajemy do Państwa dyspozycji, a uwagi i pytania prosimy kierować do Oddziału Gromadzenia i Uzupelniania Zbiorów: tel. 537-58-84, e-mail: k.hudzik@umcs.lublin.pl.

Dla wyjaśnienia należy podać także informację o drugiej bazie książek elektronicznych o nazwie EBSCO-eBooksAcademic Collection, liczącej ponad 180 tys. tytułów, do której dostęp zakupiła Biblioteka Główna na zasadzie dwuletniej licencji (2019–2020). Omówiona powyżej kolekcja 1300 tytułów DDA nie zawiera się w tym licencjonowanym pakiecie.

Ewa Rzeska, kustosz dypl.
Biblioteka Główna UMCS

przez prezesa prof. dr. hab. Marka Hetmańskiego).

W skład Komitetu Okręgowego Olimpiady Filozoficznej w Lublinie wchodzi:

1. dr hab. Andrzej Łukasik, prof. nadzw. UMCS – przewodniczący,
2. dr Marcin Trybulec (UMCS) – wiceprzewodniczący oraz recenzent,
3. dr Piotr Lipski (KUL) – recenzent,
4. dr Marcin Rządeczka (UMCS) – sekretarz,
5. dr hab. Andrzej Kapusta, prof. UMCS – członek komitetu,
6. dr hab. Mariola Kuszyk-Bytniewska (UMCS) – członek komitetu.

Marcin Rządeczka

Otwarcie Ogródu Botanicznego po zimowej przerwie

 Od 14 kwietnia br. można ponownie odwiedzić Ogród Botaniczny po zimowej przerwie. Pracownicy zapraszają na spacer codziennie aż do końca października. Więcej informacji oraz kalendarium wydarzeń na cały sezon można znaleźć na stronie internetowej: www.garden.umcs.lublin.pl.

NASZE SUKCESY

Fot. Barosz Profil

Kobiety na medal

Kolejna edycja plebiscytu pt. *Kobieta na medal* Gazety Wyborczej za nami. 8 marca br. w Trybunale Koronnym już po raz siódmy nagrodzono panie odnoszące sukcesy w nauce, sporcie, biznesie i lubelskiej kulturze. Poznaliśmy również zasłużone lublińkianki odznaczone przez Prezydenta Lublina.

Dyplomy otrzymały panie, które w sposób szczególny i aktywny przyczyniają się do rozwoju oraz promocji naszego miasta. Miło nam poinformować, że wśród wyróżnionych tytułem „Kobieta na medal” znalazły się przedstawicielki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej: dr inż. Anna Sawicka z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania UMCS oraz Paulina Guba – lekkoatletka AZS UMCS Lublin (w jej imieniu dyplom odebrała koleżanka z klubu).

Tego samego dnia Medal Prezydenta Miasta Lublin otrzymały: dr hab. Małgorzata Nowak, prof. uczelni z Zakładu Chóralistyki UMCS, dyrygent chóru „Kantylena” III LO im. Unii Lubelskiej, dr Anna Bieganowska-Skóra z Zakładu Pedeutologii i Edukacji Zdrowotnej UMCS oraz dr hab. Monika Gabryś-Sławińska, prof. UMCS z Zakładu Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski UMCS.

Serdecznie gratulujemy laureatkom!

Katarzyna Skatecka

NASA prezentuje odkrycie naszych naukowców

Miło nam poinformować, że najnowsze odkrycie naukowe prof. dr. hab. Krzysztofa Murawskiego, mgr. Błażeja Kuźmy oraz mgr. inż. Dariusza Wójcika z Zakładu Astrofizyki i Teorii Grawitacji UMCS zostało opublikowane na stronie NASA.

Artykuł dotyczy odkrycia pseudo-zoków, czyli tzw. „nieudanych fal uderzeniowych” w atmosferze Słońca. Ze względu na wysoką liczbę fal mają

one szanse ogrzać atmosferę Słońca i przyczynić się do rozwiązania problemu ogrzewania korony słonecznej – zewnętrznej atmosfery Słońca, która jest około 200 razy bardziej gorąca niż jego powierzchnia. Grupa z UMCS-u wykonała symulacje numeryczne zaobserwowanych zjawisk.

Wyniki pracy oryginalnie ukazały się w październiku 2018 r. w prestiżowym czasopiśmie „Nature Astronomy”.

Beata Wielowińska-Pawlak

Sukcesy UMCS-u w pozyskiwaniu środków na badania

Centrum Badań Naukowych uprzejmie informuje o kolejnych sukcesach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w pozyskiwaniu środków na finansowanie badań naukowych przez naszych pracowników w ramach konkursów Narodowego Centrum Nauki.

Laureatami 8 edycji konkursu SONATA BIS zostali:

- dr Dawid Krokowski, który wspólnie z Wydziałem Biologii i Biotechnologii wystąpił o finansowanie projektu pt. *Udział kompartmentu trans-Golgi w regulacji aktywności*

transporterów aminokwasów (wysokość uzyskanego dofinansowania: 3 475 420,00 zł);

- dr Paweł Mergo z Wydziału Chemii, który w ramach konsorcjum z Wydziałem Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej ubiegał się o finansowanie projektu pt. *Zjawiska nieliniowe w światłowodach wielomodowych – solitony wielomodowe i konwersja częstotliwości* (wysokość uzyskanego dofinansowania dla UMCS: 497 000,00 zł).

Laureatom serdecznie gratulujemy!

Anna Kotula-Pytel

Fot. Bartosz Proń

(przewodniczący Radzie w poprzednich kadencjach), kierownik Zakładu Kultury Polskiej UMCS, językoznawca, folklorysta, badacz kultury tradycyjnej i współczesnej; przewodniczący m.in. Rady Naukowej Stowarzyszenia Twórców Ludowych oraz jury Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewa-

dotychczasowy wkład w pracę nad niematerialnym dziedzictwem kulturowym w Polsce, p. Gawin podkreśliła, że od 2015 r. na *Krajowej liście NDK* znalazły się 22 wpisy, a na *Liście światowej* pojawił się pierwszy polski wpis – szopkarstwo krakowskie. Ten ważny i przełomowy wpis to jeden z realnych sukcesów działalności organu doradczego przy MKiDN. Radzie i jej przewodniczącej, prof. Smyk, życzymy owocnych prac m.in. nad nowymi wnioskami do *Listy światowej UNESCO*.

(uk)

Prof. Katarzyna Smyk Przewodniczącą Rady ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego

13 marca 2019 r. odbyło się w Warszawie pierwsze posiedzenie Rady ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego w nowym składzie. Przewodniczącą Rady na kadencję do 2021 r. została dr hab. Katarzyna Smyk, prof. UMCS, pracownik Zakładu Kultury Polskiej Instytutu Kulturoznawstwa UMCS. W obszarze zainteresowań prof. Smyk znajduje się kultura typu tradycyjnego, współczesne zwyczaje i obrzędy, etnolingwistyka, folklorystyka, sacrum i sakralizacja oraz poezja ludowa; od 2017 r. jest członkiem m.in. Rady Muzeum Wsi Lubelskiej, ekspertem Ogólnopolskiej Konferencji Kultury; jest też laureatką m.in. przyznawanej przez Marszałka Województwa Lubelskiego Nagrody Kulturalnej Województwa Lubelskiego za pielęgnowanie tradycji regionu oraz otrzymanego od Zarządu Województwa Lubelskiego wyróżnienia „za szczególne zaangażowanie w działalność na rzecz upowszechniania kultury na terenie województwa lubelskiego”.

Członkiem Rady ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego jest także prof. dr hab. Jan Adamowski

ków Ludowych w Kazimierzu Dolnym; laureat wielu nagród, m.in. Złotego Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” oraz Nagrody im. Oskara Kolberga „za zasługi dla kultury ludowej”.

Rada ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego jest organem doradczym i pomocniczym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Jednym z zadań Rady jest opiniowanie ministrowi wniosków na *Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego* i do *Krajowego rejestru dobrych praktyk* oraz wpisów na Listy UNESCO – *Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości*, *Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego wymagającego pilnej ochrony* oraz do *Rejestru dobrych praktyk*.

Nominacji do składu 21-osobowej Rady dokonał na początku tego roku Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotr Gliński. W pierwszym posiedzeniu Rady uczestniczyła Wiceminister Kultury, Generalny Konserwator Zabytków Magdalena Gawin. Dziękując wszystkim za

Dr Justyna Sulej laureatką nagrody Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju 2019

Miło nam poinformować, że dr Justyna Sulej z Zakładu Biochemii na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS została laureatką Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju 2019.

Nagroda została przyznana w kategorii „Naukowiec Przyszłości” za realizację projektu *Oceń potencjał antyoksydacyjny i przeciwdrobnoustrojowego grzybowej dehydrogenazy celobiozowej jako składnika opakowań aktywnych*.

Od 2016 r. laureatami nagrody zostają organizacje i osoby, które w swojej działalności wykazują się ukierunkowaniem na przyszłość. Wszystkie projekty, inwestycje i przedsięwzięcia realizowane przez laureatów charakteryzują się innowacyjnością i są najlepszymi przykładami zrównoważonego i inteligentnego rozwoju. Inicjatorem i organizatorem nagrody jest Centrum Inteligentnego Rozwoju. Patronem honorowym jest Prezes Urzędu Patentowego RP dr Alicja Adamczak

Dr inż. arch. Anna Sawicka z nagrodą Ministra

Miło nam poinformować, że dr inż. arch. Anna Sawicka z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania UMCS otrzymała nagrodę Ministra Inwestycji i Rozwoju za rozprawę doktorską *Miasto zrównoważone – możliwości implementacji idei na przykładzie Lublina*.

Ministerialny konkurs wyłania najlepsze prace dyplomowe, rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz publikacje w dziedzinach architektury i budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Praca doktorska powstała pod opieką wybitnego urbanisty dr. hab. inż. arch. Michała Stangla, posiadającego znaczące doświadczenie praktyczne w planowaniu przestrzennym. Doktorat został obroniony z wyróżnieniem w lipcu 2018 r. na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej.

Źródło: materiały prywatne dr A. Sawickiej

W opinii Rady Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej podkreślono, że praca wnosi istotny wkład w dziedzinę planowania i zagospodarowania przestrzennego, jest innowacyjna i nowator-

ska w warunkach polskich. Szczególną wartością poznawczą jest przekrojowe zbadanie teorii i systemowe uporządkowanie wiedzy jako modelowego procesu implementacji idei miasta zrównoważonego, a następnie weryfikacja i ocena procesu implementacji w skali lokalnej na przykładzie Lublina. Umożliwiło to diagnozę barier wynikających z nieprawidłowości praktyki planistycznej.

Autorka rozprawy umiejętnie połączyła swoje badania z wykorzystaniem własnego doświadczenia praktycznego – jest architektem i urbanistą z wieloletnim doświadczeniem projektowym i zaangażowanym pracownikiem naukowym.

Ogłoszenie wyników i uroczyste wręczenie Nagród Ministra Inwestycji i Rozwoju odbyło się 12 lutego na targach BUDMA 2019 w Poznaniu.

Przemysław Mroczek

Sukces Profesor Iwony Hofman

Prezydium Polskiej Akademii Nauk powołało Dziekan Wydziału Politologii UMCS prof. Iwonę Hofman na przewodniczącą Rady Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN na kadencję 2019–2022. Uroczyste wręczenie nominacji odbyło się 7 marca br. w Warszawie.

Jak czytamy w piśmie od Prezesa PAN, prof. Jerzego Duszyńskiego, decyzja ta jest wyrazem uznania dla dotychczasowego, bogatego dorobku naukowo-badawczego i organizacyjnego prof. Iwony Hofman oraz zaangażowania na rzecz rozwoju społecznego ruchu naukowego. Warto podkreślić, że jest to wyjątkowe wyróżnienie, ponieważ prof. Hofman jest pierwszą kobietą i pierwszym naukowcem z Lublina w historii Rady powołanym na to stanowisko. Rada Towarzystw Naukowych została utworzona w 1963 r. Jest społecznym, ogólnopolskim organem przedstawicielskim towarzystw naukowych o statusie komitetu problemowego przy PAN. Rada ma na celu reprezentowanie społecznego ruchu naukowego

oraz podejmowanie działań służących rozwojowi nauki i jej upowszechnianiu w ramach prowadzonej przez towarzystwa naukowe działalności statutowej. Dodatkowo przygotowuje opinie dotyczące społecznego ruchu naukowego i jego udziału w ogólnej polityce naukowej i edukacyjnej państwa dla władz Akademii i władz państwowych. Prof. Iwona Hofman jest Dziekanem Wydziału Politologii UMCS, kierownikiem Zakładu Dziennikarstwa i Pracowni Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu, profesorem Uniwersytetu św. Cyryla i Metodego w Trnawie, ekspertem Uniwersytetu Narodowego im. T. Szewczenki w Kijowie. Prowadzi badania w zakresie publicystyki i myśli politycznej polskiej emigracji po 1945 r., koncentrując się na dorobku Jerzego Giedroycia i „Kultury”. W kręgu jej zainteresowań naukowych znajdują się ponadto problemy współczesnego dziennikarstwa, związki mediów i polityki, teoria gatunków dziennikarskich, marketing polityczny. Prof. Iwona Hofman pełni także m.in. funkcję Prezesa Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, sekretarza Kapituły Nagrody im. Jerzego Giedroycia, przewodniczącej Kapituły Stypendium im. Leopolda Ungera, członka Prezydium Komitetu Nauk Politycznych PAN i Towarzystwa Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej. ●

Miło nam poinformować, że kierunek technologie cyfrowe w animacji kultury (studia pierwszego stopnia) prowadzony przez Instytut Kulturoznaw-

regionu, w tym z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej jedynie z kierunkom prowadzonym na Wydziale Humanistycznym: technologiom cyfrowym w animacji kultury (studia pierwszego stopnia) oraz lingwistycie stosowanej (studiom pierwszego i drugiego stopnia). Poza Certyfikatem Akredytacyjnym kierunek pro-

Technologie cyfrowe w animacji kultury wyróżnione Certyfikatem Akredytacyjnym „Studia z Przyszłością” i Certyfikatem Nadzwyczajnym „Laur Innowacji”!

stwa UMCS otrzymał Certyfikat Akredytacyjny „Studia z Przyszłością” Fundacji Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego. Certyfikaty przyznawane są kierunkom wyróżniającym się nowoczesnością koncepcji kształcenia, innowacyjnością stosowanych metod i technik nauczania, najwyższą jakością realizowanych programów oraz zgodnością z potrzebami rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego.

W opinii ekspertów Komisji Certyfikacyjnej otrzymaliśmy łącznie 89 (na 90 możliwych) punktów. Byliśmy w znakomitym gronie przedstawicieli najlepszych polskich uniwersytetów, w tym Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego czy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. W tym roku, jeśli chodzi o województwo lubelskie, wyróżnienia zostały przyznane jedynie z uczelniom z naszego

wadzony przez Instytut Kulturoznawstwa – technologie cyfrowe w animacji kultury dostał również Wyróżnienie Specjalne – Certyfikat Nadzwyczajny „Laur Innowacji”, który otrzymują te spośród certyfikowanych kierunków studiów, które wdrożyły najbardziej

innowacyjne i unikalne rozwiązania w zakresie bazy materialnej i technologii wspierających proces dydaktyczny. Znaleźliśmy się tym samym w gronie 15 najlepszych w Polsce kierunków studiów. Gala konkursu „Studia z Przyszłością” odbyła się 18 marca br. w Pałacu Polskiej Akademii Nauk w Jabłonnem koło Warszawy. Dziękujemy serdecznie dziekan prof. Irminie Wawrzyczek za udział w Gali. Szczegółowa relacja dostępna jest pod adresem: <http://www.studiazprzyszloscia.pl/strona-73>.

Ewa Głazewska
Instytut Kulturoznawstwa UMCS

Dofinansowanie dla dr Agaty Starosty z programu EMBO

Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS informuje, że dr Agata Starosta otrzymała tzw. „Small Grant” w kwocie 10 tys. euro finansowany przez European Molecular Biology Organization (EMBO) w ramach programu Installation Grants. Grant ten pozwala na doposażenie nowo powstałego laboratorium. Dr Starosta jest laureatką grantu EMBO Installation Grants w wysokości 50 tys. euro rocznie przez okres 3 lat.

Installation Grants to propozycja dla wybitnych młodych badaczy, realizujących badania innowacyjne. Kandydaci starający się o grant powinni posiadać m.in. minimum dwuletni staż pobytu poza krajem, w którym planują utworzyć własne laboratorium, oraz dyplom doktora, który posiadają mniej niż 9 lat na dzień złożenia aplikacji.

Stosunki międzynarodowe UMCS z oceną wyróżniającą

Miło nam poinformować, że decyzją Polskiej Komisji Akredytacyjnej na mocy Uchwały nr 48/2019 Prezydium Komisji kierunek stosunki międzynarodowe na Wydziale Politologii otrzymał ocenę wyróżniającą. To jeden z nielicznych przypadków tego typu oceny w Polsce.

Wysoka jakość kształcenia, na którą składają się m.in.: autorska koncepcja nauczania, szeroki wachlarz przedmiotów, bogata oferta zajęć w języku angielskim, różnorodność metod dydaktycznych, wysoki stopień umiędzynarodowienia oraz zgodność koncepcji kształcenia z misją i strategią uczelni, przyczyniła się do sukcesu nie tylko kierunku stosunki międzynarodowe, ale też kadry naukowej Zakładu Stosunków Międzynarodowych pod kierownictwem prof. dr. hab. Marka Pietrasia, prodziekana ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą. Serdeczne gratulacje!

NA WYDZIAŁACH

Wydział Artystyczny

Wydarzenia

W Instytucie Muzyki odbył się Konkurs na Piosenkę Dziecięcą zrealizowany w ramach Grantu Władz Rektorskich przyznanego kołu artystyczno-naukowemu Animatorzy Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS (projekt pn. *Młodzi kompozytorzy – młodym wokalistom*). Do konkursu zgłoszono 6 kompozycji – 3 w kategorii A (piosenki dla dzieci 5–9 lat) i trzy w kategorii B (9–13 lat). Jury w składzie: dr Rafał Rozmus – przewodniczący, dr hab. Zofia Bernatowicz, prof. nadzw. i dr hab. Monika Mielko-Remiszewska, prof. nadzw. postanowiło przyznać: I miejsce i nagrodę finansową *ex aequo* piosenkom *Opo- wiem ci bajkę* i *Dziecina mała* – obie kompozycje Marty Pietraś, II miejsce i nagrodę finansową piosence *Nasze piękne instrumenty* Gabrieli Leśniak i III miejsce i nagrodę finansową piosence *Wiatr* Dawida Podgórskiego. Uroczyste wręczenie nagród połączone z wykonaniem piosenek przez studentów Edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej odbędzie się podczas Drzwi Otwartych UMCS. Wszystkim uczestnikom i laureatom serdecznie dziękujemy i gratulujemy!

W styczniu i lutym br. w Filharmonii Lubelskiej odbyły się dwa koncerty pod dykcją mgr. Dominika Mielki – pracownika Zakładu Chora-listyki, który od października 2018 r. jest też klawesynistą i kierownikiem artystycznym Zespołu Muzyki Dawnej FL. 12 stycznia był to koncert pn. *Karnawał wenecki*, podczas którego wystąpił także Zespół Tańca Daw-

nego „Belriguardo”. W programie znalazły się fragmenty opery *Karnawał wenecki* A. Campy oraz utwory kompozytorów polskich (Szarzyński, Mielczewski). Zaś 22 lutego w FL usłyszeć można było XXIX Symfonię A-dur KV 201 W.A. Mozarta i dwie symfonie (d-moll nr 26 „Lamentatione” i D-dur nr 57) Josepha Haydna. Warto dodać, że w grudniu ubiegłego roku Dominik Mielko poprowadził w Filharmonii Lubelskiej *Koncert świąteczny*, podczas którego wystąpił Tomasz Ritter – laureat I Nagrody Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego na Instrumentach Historycznych, który na fortepianie historycznym *Broadwood 1847* z towarzyszeniem Zespołu Muzyki Dawnej FL wykonał II Koncert f-moll op. 21 F. Chopina. W części I usłyszeć można było Serenadę E-dur na smyczki Antonína Dvořáka.

23 lutego 2019 r. dr hab. Małgorzata Nowak, prof. nadzw. wygłosiła wykład i poprowadziła warsztaty chóralskie w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu. Skierowane one były do dyrygentów Projektu Akademia – Chóralska Śpiewająca Polska regionów dolnośląskiego i opolskiego. Tematyka wystąpienia dotyczyła muzycznych i pozamuzycznych aspektów pracy z chórem.

8 marca w Święto Kobiet prezydent Krzysztof Żuk wręczył medale zasłużonym lubliniankom. W ten sposób miasto Lublin każdego roku honoruje panie, które przez swoją aktywność prywatną i zawodową przyczyniają się do rozwoju i promocji naszego miasta. Wśród wyróżnionych znalazła się dr hab. Małgorzata Nowak, prof. nadzw. – pracownik Instytutu Muzyki.

9 marca br. dr hab. Małgorzata Krze-mińska-Sribniak, pianistka, pedagog z Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej Instytutu Muzyki UMCS wystąpiła w Armenii jako solistka z Gyumri State Symphony Orchestra pod batutą Maestro Yervanda Varosyana w koncercie fortepianowym d-moll KV 466 W. A. Mozarta. 11 marca pianistka zaprezentowała także ciekawy program kameralny ze skrzypkiem Martirosem Dawtianem, wykonując utwory C. Franka, E. Bagdasaryana, K. Szymanowskiego, W. Komitasa i V. Adamyana w Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory. Koncerty odbyły się na zaproszenie Doctor of Arts Hasmik Harutyunyan – rektora of Yerevan State Conservatory Gyumri Branch.

22 marca 2019 r. w Teatrze Królewskim w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie odbył się spektakl *Don Giovanni* W. A. Mozarta. Orkiestrę i Chór Polskiej Opery Królewskiej poprowadził Łukasz Borowicz, a rolę Donny Anny wykonała dr Małgorzata Grzegorzewicz-Rodek – pedagog Instytutu Muzyki WA UMCS.

W dn. 22–23 marca br. w Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pn. *Edukacja Muzyczna – IDEE – TENDENCJE – DĄŻENIA*. Referaty w panelu *Edukacja muzyczna w świecie zagrożonych wartości* wygłosiły dr hab. Zofia Bernatowicz, dr hab. Małgorzata Nowak, a w panelu *Edukacja muzyczna – aktywne formy i metody pracy z dziećmi* dr hab. Barbara Pazur, w tej części warsztaty poprowadziła mgr Elżbieta Rakowska. Konferencja odbyła się w ramach obchodów 70-lecia wrocławskiej uczelni.

Dr Piotr Chilimoniuk (pseudonim artystyczny Piotr Selim), pracownik Zakładu Pedagogiki Instrumentalnej w Instytucie Muzyki, wystąpił w lutym br. z sześcioma koncertami, m.in. w Filharmonii Lubelskiej, Kępińskim Ośrodku Kultury i Teatrze Muzycznym w Łodzi. W marcu zaś dał 10 koncertów, wśród nich: 8 marca w Domu Kultury LSM w Lublinie, 9 marca w Łodzi (YAPA), 10 marca w Bazylice O.O. Dominikanów w Lublinie, 25 marca w Szczecinie (Szczecińska Ofensywa Kulturalna, DK 13 muz) i 30 marca w Filharmonii Lubelskiej.

Dr Piotr Chilimoniuk 19 marca br. brał udział w pracach jury Wojewódzkiego Konkursu „Śpiewający Słownik” (powiat Lublin), a 21 marca był jurorem Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Wokalistów i Zespołów Wokalnych w Młodzieżowym Ośrodku Kultury nr 2 w Lublinie. ●

Wydział Biologii
i Biotechnologii

Habilitacje

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 27 lutego 2019 r. podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia dr Annie Matuszewskiej zatrudnionej na stanowisku adiunkta w Zakładzie Biochemii UMCS. Dr Anna Matuszewska jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę postępowania habilitacyjnego zgłosiła cykl 6 oryginalnych prac eksperymentalnych oraz 2 patenty pod wspólnym tytułem: *Grzyby białej zgnilizny drewna jako narzędzie biomedyczne*. Uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Annie Matuszewskiej przedłożyła Komisja Habilitacyjna powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w składzie: 1) prof. dr hab. Jerzy Długoński (Uniwersytet Łódzki) – przewodniczący komisji, 2) dr hab. Anna Turska-Szewczuk, prof. UMCS (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) – sekretarz komisji,

3) prof. dr hab. Danuta Witkowska (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu) – recenzent, 4) dr hab. Bożena Muszyńska (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) – recenzent, 5) dr hab. Joanna Jakubowicz-Gil (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) – recenzent, 6) dr hab. Tomasz Oszako (Instytut Badawczy Leśnictwa w Sękocinie Starym) – członek Komisji, 7) dr hab. Iwona Wojda prof. UMCS (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) – członek Komisji. ●

Wydarzenia

6 lutego 2019 r. podpisano umowę wykonawczą między Wydziałem Biologii i Biotechnologii UMCS reprezentowanym przez dziekana prof. dra hab. Kazimierza Trębaczę a Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych reprezentowanym przez dyrektora Justynę Jędruch. W podpisaniu umowy uczestniczyli ze strony WBIB dr Anna Maria Wójcik – kierownik Wydziałowej Pracowni Edukacji Biologicznej i Środowiskowej z Muzeum Zoologicznego, a ze strony ZLPK – dr Marcin Kozieł z Biura ZLPK w Lublinie. ●

2 i 3 marca br. odbyła się III edycja „Biologicznego Last Minute, czyli błyskawicznej powtórki przed maturą”. W ramach wydarzenia odbyły się wykłady poprowadzone przez pracowników naukowych UMCS-u, specjalistów w dziedzinach objętych egzaminem maturalnym z biologii na poziomie rozszerzonym (cytologia i metabolizm, fizjologia człowieka, fizjologia roślin, botanika, zoologia, genetyka). ●

19 marca br. Zarząd Lubelskiego Klustra Biotechnologicznego zorganizował spotkanie „nauki i biznesu”, które odbyło się na Wydziale Biologii i Biotechnologii. Jednym z jego punktów było omówienie projektu *Preparaty dla pszczół – od pomysłu do wdrożenia* dr hab. Anety Ptaszyńskiej, prof. UMCS z Zakładu Botaniki i Mykologii. ●

Wyjazdy

Prof. dr hab. Anna Jarosz-Wilkotazka z Zakładu Biochemii w dn. 3–9 lutego 2019 r. przebywała w University of Greifswald (Niemcy) w celu konsultacji naukowej. ●

Dr Katarzyna Szałpata z Zakładu Biochemii w dn. 10–23 lutego 2019 r. przebywała w University of Greifswald (Niemcy) w celu konsultacji naukowej. ●

Dr Agata Starosta z Zakładu Biologii Molekularnej w dn. 12–16 marca br. przebywała The Agency for Science, Technology and Research (A*STAR) w Singapurze w celu udziału w konferencji naukowej. ●

Dr hab. Jarosław Wiącek z Zakładu Ochrony Przyrody w dn. 19–24 marca przebywał w Państwowym Uniwersytecie w Grodnie w celu udziału w konferencji *Zoologiczkie Czenija*. ●

Dr hab. Paweł Buczyński, prof. UMCS w dn. 14–18 marca br. przebywał w Paedagogische Hochschule w Karlsruhe w celu udziału w konferencji *38. Jahrestagung der Gesellschaft deutschsprachiger Odonatologen e.V.* ●

Wystąpienia

5 marca br. w ramach posiedzenia Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego mgr inż. Robert Wańczyk (Geomind, Kraków) wygłosił referat pt. *Tworzenie map roślinności na podstawie danych pozyskanych za pomocą bezałogowych statków powietrznych (UAV – Unmanned Aerial Vehicle)*. ●

12 marca br. w ramach posiedzenia Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego w 20 rocznicę śmierci prof. dr hab. Bogusława Sałaty, który zmarł 9 marca 1999 r., prof. dr hab. Wiesław Mućenko podzielił się wspomnieniem o Profesorze. Prof. dr hab. Bogusław Sałata w latach 1981–1987 był prodziekanem, a w latach 1987–1990 dziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS. ●

21 marca br. na Wydziale Biologii i Biotechnologii miało miejsce spotkanie w ramach Forum Młodych Naukowców. Spotkanie miało charakter otwarty dla wszystkich młodych naukowców z UMCS-u, w tym również studentów, którzy chcieli podzielić się swoimi osiągnięciami badawczymi. ●

Wydział
Chemii

Habilitacje

Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu 25 lutego 2019 r. podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia dr Agnieszce Gładysz-Płasce, adiunktowi z Zakładu Chemii Nieorganicznej. Dr Agnieszka Gładysz-Płaska przedłożyła w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe cykl 11 oryginalnych prac naukowych pt. *Sorpcja wybranych substancji organicznych i nieorganicznych na krzemionce oraz materiałach naturalnych ze szczególnym uwzględnieniem krzemianów*. Recenzenci: prof. dr hab. inż. Zbigniew Adamczyk (Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN w Krakowie), prof. dr hab. inż. Jerzy Choma (Wojkowska Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie), prof. dr hab. Jacek Goworek (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). ●

Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu 25 lutego 2019 r. podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia dr Małgorzacie Jurak, adiunktowi z Zakładu Zjawisk Międzyfazowych. Dr Małgorzata Jurak przedłożyła w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe cykl 20 prac oryginalnych prac naukowych pt. *Charakterystyka fizykochemiczna modelowych błon komórkowych oraz układów zawierających*

substancje o aktywności biologicznej na ciekłej fazie nośnej i podłożu stałym. Recenzenci: prof. dr hab. inż. Piotr Warszyński (Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN w Krakowie), dr hab. inż. Myroslav Sprynskyy (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), prof. dr hab. Władysław Janusz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). ●

Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu 25 marca 2019 r. podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia dr Monice Kalinowskiej, adiunktowi z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Białostockiej. Dr Monika Kalinowska przedłożyła w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe cykl 11 oryginalnych prac naukowych pt. *Badania spektroskopowe, strukturalne oraz biologiczne wybranych kompleksów metali ze związkami fenolowymi pochodzenia naturalnego*. Recenzenci: prof. dr hab. Iwona Łakomska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), prof. dr hab. Teresa Kowalik-Jankowska (Uniwersytet Wrocławski), prof. dr hab. Zbigniew Hubicki (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). ●

Doktoraty

4 marca 2019 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Dawida Myśliwca. Temat rozprawy: *Badanie adsorpcji związków organicznych w polu magnetycznym w układach koloidalnych. Zastosowanie statystycznej analizy danych*. Promotor: prof. dr hab. Stanisław Chibowski. Recenzenci: prof. dr hab. Tomasz Pańczyk (Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera Polskiej Akademii Nauk w Krakowie), dr hab. Piotr Nowicki, prof. nadzw. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu 25 marca 2019 r. podjęła uchwałę o nadaniu mgr. Dawidowi Myśliwcowi stopnia doktora w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia. ●

4 marca 2019 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Diany Rymuszki. Temat rozprawy: *Wpływ plazmy niskotemperaturowej na właściwości powierzchniowe wybranych ciał stałych*. Promotor: prof. dr hab. Lucyna Hołysz. Recenzenci: dr hab. Jan Zawała, prof. IKiFP PAN (Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera Polskiej Akademii Nauk w Krakowie), dr hab. Waldemar Nowicki, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu 25 marca 2019 r. podjęła uchwałę o nadaniu mgr. Dianie Rymuszcze stopnia doktora w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia. ●

4 marca 2019 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Edyty Słyk. Temat rozprawy: *Struktura i przemiany fazowe w monowarstwach kopolimerów blokowych. Teoria i symulacje komputerowe*. Promotor: dr hab. Paweł Bryk. Recenzenci: prof. dr hab. Alina Ciach (Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk w Warszawie), prof. dr hab. Artur Terzyk (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu 25 marca 2019 r. podjęła uchwałę o nadaniu mgr. Edycie Słyk stopnia doktora w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia. ●

Goście

Od 18 lutego br. na Wydziale Chemii gościł Yigong Chen, doktorant z Zhejiang University of Technology z Chin. Celem przyjazdu są wspólne badania w ramach podpisanej umowy *Heavy metal control in herbal products (HMControl)*. ●

W dn. od 30 marca do 21 kwietnia 2019 r. na Wydziale Chemii gościła Elena Dragoni z Politecnico di Torino. Celem przyjazdu były wspólne badania w ramach COST Action CA16217. ●

Wyjazdy zagraniczne

Prof. dr hab. Stefan Sokołowski z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych w dn. 3–15 lutego

2019 r. uczestniczył w badaniach naukowych dotyczących opracowywania nowych metod symulacji układów dysypatywnych, MaX Planck Institute for the Physics of Complex System, Drezno, Niemcy. ●

Dr hab. Małgorzata Grabarczyk, prof. UMCS i dr hab. Cecylia Wardak z Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej w dn. 10–15 lutego 2019 r. uczestniczyli w WG1&WG3 workshops – MC meeting w ramach Akcji COST CA16215, University of Zagreb, Chorwacja. ●

Prof. dr hab. Janusz Ryczkowski, dr Witold Zawadzki i dr Marcin Cichy z Zakładu Technologii Chemicznej w dn. 14–16 lutego 2019 r. uczestniczyli w 6. czesko-polskim seminarium doktorantów, Technical University of Ostrava, Republika Czeska. ●

Dr Paweł Mergo z Pracowni Technologii Światłowodów w dn. 17–20 lutego 2019 r. uczestniczył w FL-SEQUR Consortium Meeting, TUB Berlin, Niemcy. ●

Dr Mariusz Barczak z Zakładu Chemii Teoretycznej w dn. od 28 lutego do 29 marca 2019 r. prowadził badania naukowe w ramach stypendium naukowego im. Bekkera Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, Uniwersytet w Granadzie, Hiszpania. ●

Dr Witold Zawadzki i dr Marcin Cichy z Zakładu Technologii Chemicznej w dn. 10–16 marca 2019 r. uczestniczyli w wizycie studyjnej w Uniwersytecie w Gandawie (Belgia). ●

Dr hab. Beata Podkościelna, prof. UMCS z Zakładu Chemii Polimerów i mgr Marta Goliszek doktorantka Wydziału Chemii w dn. 12–16 marca 2019 r. uczestniczyły w COST Action CA16215 LignoCOST co-located joint Working Groups and 2nd MC meeting (Wageningen, Holandia). ●

Mgr Edyta Słyk, asystent z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych,

w dn. 16–23 marca 2019 r. uczestniczyła w DFT Spring School 2019 (University of Freiburg, Niemcy). ●

Mgr Paweł Woźnicki – doktorant Wydziału Chemii od 20 lutego do 23 marca 2019 r. uczestniczył w konferencji 10th European Organic Chemistry Congress (Rzym, Włochy). ●

Dr hab. Magdalena Sobiesiak z Zakładu Chemii Polimerów w dn. 24–28 marca 2019 r. uczestniczyła w World Spectroscopy Congress (Stockholm, Szwecja). ●

Wydział Ekonomiczny

Habilitacje

Z wielką przyjemnością informujemy, że grono samodzielnych pracowników naukowych Wydziału Ekonomicznego powiększyło się o nowego doktora habilitowanego. 21 marca 2019 r. Rada Wydziału Ekonomicznego nadała stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia dr. Robertowi Zajkowskiemu. Osiągnięcie naukowe: *Transfery władzy, własności i wartości w przedsiębiorstwach rodzinnych. Efekt drugiego pokolenia*. Recenzenci: prof. Łukasz Sułkowski (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), prof. Piotr Dominiak (Politechnika Gdańska), dr hab. Piotr Karpuś (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej). ●

Sukcesy

Miło nam poinformować, że prof. dr hab. Andrzej Miszczuk, pracownik Wydziału Ekonomicznego, został powołany do komisji Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN na kadencję 2019–2022. ●

Wydarzenia

Dr Konrad Czernichowski uczestniczył 20 marca w otwarciu wystawy i debacie pt. *Współpraca na rzecz edukacji w Afryce. Polskie działania w XXI wieku* w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy przy ul. Koszyko-

wej 26/28 w ramach cyklu „Afryka na Koszykowej”. W przedsięwzięciu zorganizowanym przez Bibliotekę Publiczną, Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne, Katedrę Języków i Kultur UW, Staromiejski Dom Kultury i Festiwal AfryKamera uczestniczyli przedstawiciele MSZ, afrykańscy z różnych ośrodków naukowych, działacze organizacji pozarządowych i Afrykanie mieszkający w Polsce. Wystawa dostępna jest na stronie www.koszykowa.pl. ●

Wydział Filozofii i Socjologii

Habilitacje

20 marca 2019 r. Rada WFIS po zapoznaniu się z uchwałą opiniującą komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów w składzie: przewodniczący – prof. dr hab. Marek Piechowiak (Uniwersytet SWPS), sekretarz komisji – dr hab. Leszek Kopciuch (UMCS), recenzenci: dr hab. Katarzyna Gurczyńska-Sady (UP, Kraków), prof. Adam Chmielewski (UWr), dr hab. Jolanta Zdybel (UMCS), członkowie: ks. dr hab. Karol Jasiński (UWM), dr hab. Mariola Kuszyk-Bytniewska (UMCS) oraz po przeprowadzeniu dyskusji podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia dr. Cezaremu Kalicie. ●

Doktoraty

6 lutego 2019 r. odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Moniki Krzykały. Tytuł pracy: *Estetyzacja przeszłości*. Recenzentami rozprawy byli: dr hab. Maria Popczyk, prof. nadzw. (UŚ, Katowice) oraz prof. dr hab. Grzegorz Sztabiński (ASP w Łodzi). Promotorem pracy doktorskiej była prof. dr hab. Teresa Pękala (UMCS, Lublin). 27 lutego 2019 r. Rada Wydziału FIS przyjęła wniosek o nadanie stopnia doktora w obszarze nauk humanistycznych w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia Monice Krzykały. ●

20 lutego 2019 r. odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Krzysztofa Rojka. Tytuł pracy: *Wolność w kontekście determinizmu. Analiza porównawcza teorii N. Hartmanna i R.H. Kane'a*. Recenzentami rozprawy byli: prof. dr hab. Piotr Gutowski (KUL) oraz prof. dr hab. Andrzej Noras (UŚ, Katowice). Promotorem pracy doktorskiej był dr hab. Andrzej Niemczuk, prof. nadzw. (UR, Rzeszów). 27 lutego 2019 r. Rada Wydziału FiS przyjęła wniosek o nadanie stopnia doktora w obszarze nauk humanistycznych w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie filozofia mgr. Krzysztofowi Rojkowi. ●

Wydział Humanistyczny

Habilitacje

13 lutego dr Anna Nowicka-Struska (Instytut Filologii Polskiej UMCS) uzyskała tytuł doktora habilitowanego w zakresie literaturoznawstwa. Osiągnięcie naukowe: jednotematyczny cykl publikacji *Kultura literacka Lublina epoki baroku. Edycje krytyczne tekstów i studia*. Recenzenci: prof. dr hab. Mariola Jarczyk (Uniwersytet Śląski w Katowicach), prof. dr hab. Piotr Borek (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie), prof. dr hab. Katarzyna Meller (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). ●

13 lutego dr Agnieszka Dudek-Szumigaj (Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS) uzyskała tytuł doktora habilitowanego w zakresie językoznawstwa. Osiągnięcie naukowe: monografia autorska *Inskrypcje nagrobne pogranicza polsko-ukraińskiego. Studium genologiczne*. Recenzenci: prof. dr hab. Halina Kurek (UJ), prof. dr hab. Jan Adamowski (UMCS), dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. PAN (Instytut Sławistyki PAN). ●

13 marca 2019 r. dr Paweł Madejski (Instytut Historii UMCS) uzyskał tytuł doktora habilitowanego w zakresie

historii. Osiągnięcie naukowe: monotematyczny cykl publikacji *Zemsta w życiu społecznym republikańskiego Rzymu*. Recenzenci: prof. dr hab. Adam Ziółkowski (UW), dr hab. Monika Ożóg (UO), dr hab. Hanna Appel (UMK). ●

Doktoraty

1 lutego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Syeda Adnana Zafara. Temat: *Adult language learners in social networks: Investigating linguistic and cognitive development in social media settings*. Promotor: dr hab. Jarosław Krajka, prof. UMCS (UMCS w Lublinie). Promotor pomocniczy: dr Krzysztof Kotuła (UMCS w Lublinie). Recenzenci: dr hab. Zbigniew P. Możejko (UW), prof. dr Ferit Kiliçkaya (Burdur Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education). ●

6 marca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Kamila Jakimowicza. Temat: *Instytucje państwowe i samorządowe w życiu Lublina w czasach stanisławowskich*. Promotor: dr hab. Leszek Wierzbicki (UMCS). Recenzenci: dr hab. Dariusz Rolnik (UŚ w Katowicach), prof. dr hab. Andrzej Stroynowski (UHP w Częstochowie). ●

13 marca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Artura Sadeckiego. Temat: *Kognitywne ujęcia kategorii umysłu w prozie Antoniego Czechowa*. Promotor: dr hab. Alina Orłowska (UMCS). Recenzenci: dr hab. Magdalena Rembowska-Płuciennik (PAN), dr hab. Anna Jędrzejkiewicz (UW). ●

Wyróżnienia

15 lutego 2019 r. prof. dr hab. Dariusz Chemperek z Instytutu Filologii Polskiej w uznaniu jego pracy od sześciu lat jako jurora w ogólnopolskim Konkursie Poezji Więziennej Krasnystaw został odznaczony Brązowym Medalem za Zasługi w Pracy Penitencjarnej. ●

Dr hab. Monika Gabryś-Sławińska, prof. UMCS, pracownik Zakładu Li-

teratury Pozytywizmu i Młodej Polski Instytutu Filologii Polskiej 8 marca 2019 r. odebrała z rąk Krzysztofa Żuka Medal Prezydenta Miasta Lublin. ●

Konferencje

W ramach obchodów Światowego Dnia Architektury Informacji 23 lutego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa WIAD19 *Projektowanie dla różnorodności*, zorganizowana przez Koło Naukowe Doktorantów UMK „Pytanie”. W obradach uczestniczyły dr hab. Anita Has-Tokarz i dr Renata Malesa z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS, a członkiem Rady Naukowej konferencji był prof. dr hab. Zbigniew Osiński, również z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS. ●

21 marca w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego odbył się wykład dr hab. Marka Florka z Instytutu Archeologii UMCS pt. *Stećci – fenomen średniowiecznej sztuki sepulkralnej. Było to pierwsze ze spotkań poświęconych archeologii i naukom pomocniczym tej dyscypliny przygotowanych z okazji rocznicy 20 lat istnienia Instytutu Archeologii UR*. ●

W dn. 21–22 marca 2019 r. w Krakowie odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Kulturowe oblicza technologii*, zorganizowana przez Wydział Humanistyczny Akademii Górniczo-Hutniczej, w której wzięli udział pracownicy Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS. Dr hab. Anita Has-Tokarz wygłosiła referat *Audio-booki, e-booki, aplikacje interaktywne, smart (cook) booki... – przemiany formy dziecięcej książki kucharskiej w kulturze cyfrowej*, dr Grażyna Piechota przedstawiła referat *Gify, remiksy, kolaże... – technologie cyfrowe w ożywianiu dawnej książki*. ●

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS, we współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną

im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Zarząd Okręgu w Lublinie, Akademickim Kołem SBP w Lublinie, Sekcją Bibliotek Naukowych SBP Oddział Lublin oraz Sekcją Bibliotek Publicznych przy Zarządzie Głównym SBP zorganizował VI Lubelskie Forum Bibliologów, Informatologów i Bibliotekarzy *Infrastruktura bibliotek. Ewolucja przestrzeni bibliotecznej i jej wpływ na jakość usług i wizerunek placówki*, które odbyło się 28 marca 2019 r. w Sali Obrad Rady Wydziału Humanistycznego UMCS. Uczestnicy konferencji dzielili się wiedzą i doświadczeniami związanymi z przeobrażeniami i rewitalizacją przestrzeni bibliotecznej (zarówno tej fizycznej, jak i wirtualnej) oraz próbowali odpowiedzieć na pytanie, jak modernizacja przestrzeni bibliotecznej wpływa na jakość usług, satysfakcję użytkowników i społeczny odbiór bibliotek. Wygłoszonych zostało dziewięć referatów: *Koncepcja przestrzenna biblioteki – zagadnienia teoretyczne* (dr Renata Malesa, Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMCS), *Problem otwartości przestrzeni fizycznej i wirtualnej biblioteki akademickiej* (dr Krystyna Kwapisiewicz-Hudzik, Biblioteka Główna UMCS), *Biblioteki plenerowe w odpowiedzi na społeczne oczekiwania i ideę book sharing* (Monika Janusz-Lorkowska, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego), *Biblioteka w Hongzhou platformą współpracy bibliotek Europy Środkowo-Wschodniej i Chin* (Joanna Chapska, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Zarząd Okręgu w Lublinie), *Nowe przestrzenie. O aranżacjach w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lublinie* (Piotr Tokarczuk, Miejska Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie), *Nowe przestrzenie bibliotek publicznych województwa lubelskiego* (Paweł Kordybach, Grzegorz Winnicki, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie), *Biblioteka u Kazimierza w Modliborzycach... więcej niż myślisz!* (Marta Frączek, Miejsko-Gminna Biblioteka

Publiczna im. Kazimierza Zielińskiego w Modliborzycach), *Jak modernizacja Wydziału Zbiorów Audiowizualnych PBW im. KEN w Lublinie wpłynęła na wzrost jakości usług bibliotecznych i satysfakcję klientów* (Edyta Tomaszek, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Lublinie), *Czy lifting starego budynku biblioteki daje w rezultacie NOWĄ BIBLIOTEKĘ? – na podstawie doświadczeń Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie* (Renata Birska, Anastazja Karpińska-Śniechowska, Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Lublinie), *Użytkownik i bibliotekarz Politechniki Lubelskiej w nowej przestrzeni – cztery lata doświadczeń w budynku CliZT* (Katarzyna Weinper, Łukasz Tomczak, Biblioteka Politechniki Lubelskiej). Forum zakończył panel dyskusyjny *Nowe przestrzenie biblioteczne/nowe funkcjonalności i ich wpływ na użytkowników* moderowany przez dr Renatę Malesę (IINiB UMCS) oraz dr Krystynę Kwapisiewicz-Hudzik (BG UMCS). Mające cykliczny charakter wydarzenie przyczynia się do zacieśniania integracji i umacniania współpracy bibliologów, informatologów i bibliotekarzy z Lublina i Lubelszczyzny.

Goście

12 marca 2019 r., na zaproszenie Międzyinstytutowego Zespołu Badawczego ds. Badań Kognitywnych nad Tekstem Literackim i Filmem, dr hab. Magdalena Rembowska-Płuciennik prof. Instytutu Badań Literackich PAN wygłosiła prelekcję na temat *Po(d)łączeni. Kultura cyfrowa jako wyzwanie dla teorii narracji*. Po prelekcji odbyła się dyskusja, w której udział wzięli prelegentka, członkowie Zespołu oraz przybyli na spotkanie doktoranci.

12 marca na Wydziale Humanistycznym odbył się wykład JE Ambasadora Konfederacji Szwajcarskiej w Polsce Jürga Stephana Burri na temat wielojęzyczności, polityki językowej, zachowania języków mniejszościowych w Szwajcarii. Wykład został wygłoszony w języku angielskim

z tłumaczeniem symultanicznym na polski wykonanym przez studentów translacji konferencyjnej.

Inne

19 marca 2019 r. odbyła się zorganizowana przez Zakład Literatury Angloirlandzkiej i Koło Naukowe Anglistów seria prelekcji popularyzujących irlandzką historię, literaturę i kulturę. Po raz kolejny imprezie patronował św. Patryk, który, mamy nadzieję, z zainteresowaniem przysłuchiwał się wystąpieniom pracowników Zakładu, doktorantów, studentów, a także lubelskich licealistów, których uczestnictwo – prezentacje, piosenki i skecze – stanowiły nowy element konferencyjnej formuły. Tłumnie zebrani goście mieli szansę poznania wielu ciekawostek na temat irlandzkich stereotypów, instrumentów i kryminałów. Mogli też dowiedzieć się fascynujących rzeczy o irlandzkiej granicy i atrakcjach turystycznych Zielonej Wyspy, nie mówiąc już o wojownikach o niepodległość Irlandii i sukcesach najśłynniejszych irlandzkich pań.

Już teraz zapraszamy na kolejną edycję Dnia Św. Patryka i żegnając się z Państwem, zgodnie z tradycją przypominamy irlandzkie życzenia:

*Aby droga twoja nie była kręta,
Aby wiatr wiał ci zawsze tylko w plecy,
Abyś czuł blask słońca na twarzy,
Aby ciepły deszcz rosił twoje pola;
I dopóki się nie spotkamy,
Niech Bóg ukryje cię w swej dłoni
i niech cię strzeże.*

Wydział
Nauk o Ziemi
i Gospodarki
Przestrzennej

Habilitacje

20 marca br. Rada Wydziału przyjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o Ziemi, dyscyplinie geografia dr. Przemysławowi Mroczkowi (Zakład Geomorfologii i Paleogeografii UMCS). Posiedzenie komisji habilitacyjnej odbyło się 15 marca br. W jej

skład weszli: Przewodniczący Komisji – prof. dr hab. Kazimierz Krzemień (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Sekretarz Komisji – dr hab. Waldemar Kociuba, prof. UMCS (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), Recenzent – prof. dr hab. Ryszard Dębicki (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), Recenzent – dr hab. Michał Jankowski, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Recenzent – dr hab. Beata Łabaz (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), członek Komisji – prof. dr hab. Jerzy Nawrocki (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), członek Komisji – dr hab. Paweł Sowiński (Uniwersytet Warmińsko-mazurski w Olsztynie).

Doktoraty

13 lutego 2019 r. miała miejsce obrona rozprawy doktorskiej mgr Moniki Pietruczuk doktorantki w Zakładzie Geomorfologii i Paleogeografii UMCS. Temat rozprawy: *Uwarunkowania krajobrazu kulturowego doliny Giełczwi (Wyżyna Lubelska) i koncepcje jego kształtowania*. Promotorem jest prof. dr hab. Maria Łanczont, a recenzentami: prof. Ewa Roo-Zielińska (Polska Akademia Nauk) i dr hab. Mariusz Kistowski, prof. UG (Uniwersytet Gdański).

Wydarzenia

8 lutego br. odbyła się konferencja *Rok Geografii Polskiej – podsumowanie. Jak uczyć geografii w zreformowanej szkole?*, której uczestnikami byli głównie nauczyciele geografii szkół średnich z województwa lubelskiego. Współorganizatorami konferencji było XXIX Liceum Ogólnokształcące im. CC. Majora Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora” w Lublinie oraz z ramienia kuratorium mgr Iwona Kryczka (Doradca Metodyczny „Geografia”).

28 lutego br. prof. dr hab. Radosław Dobrowolski wygłosił odczyt popularnonaukowy *Chiński patchwork – na styku tradycji i nowoczesności* w ramach cyklu posiedzeń Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

20 lutego na Spotkaniu Otwartym Towarzystwa Urbanistów Polskich Oddziału w Lublinie dr Anna Sawicka z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania zaprezentowała swoją rozprawę doktorską nagrodzoną przez Ministra Inwestycji i Rozwoju pt. *Miasto Zrównoważone – możliwości implementacji idei na przykładzie Lublina*.

Dr Dagmara Kociuba z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania UMCS w dn. 6–7 lutego br. brała udział w pracach Ekspertskiej Komisji, która wyłoniła projekty w ramach „Konkursu na projekty flagowe Wspólnej Koncepcji Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań” organizowanego przez Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny oraz Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej. Celem konkursu było wyłonienie polsko-niemieckich projektów i przedsięwzięć, wnoszących wkład do konkretyzacji i implementacji Wspólnej Koncepcji Przyszłości.

26 lutego na wydziale realizowany był program TVP Lublin *Szczęśliwe historie* tym razem poświęcony osobie dr. inż. Miłosza Hubera oraz dwudziestolecia jego badań rejonów arktycznych. Program ten ukazał się w pierwszej połowie marca na antenie TVP Lublin.

W dn. 9–10 lutego br. odbył się etap okręgowy XLV Olimpiady Geograficznej w I LO im. Władysława Jagiełły w Krasnymstawie. W skład komitetu organizacyjnego weszli następujący pracownicy naszego wydziału: dr hab. Jan Rodzik, prof. UMCS (przewodniczący), mgr Beata Zielińska (sekretarz jury) oraz jurorzy: dr Małgorzata Flaga, dr Przemysław Mroczek, dr Magdalena Suchora i dr hab. Paweł Zieliński. Jurorem i jednocześnie przedstawicielką Komitetu Głównego była dr hab. Teresa Brzezińska-Wójcik, prof. UMCS, zaś sekretarzem KO mgr Katarzyna Dobek (doktorantka). Dodatkowo dr Małgorzata Telecka

wygłosiła odczyt popularnonaukowy *W Krainie Moai*.

7 marca br. odbyło się spotkanie z przedstawicielami firmy Esri Polska reprezentowanej przez prezesa Tomasza Galanta oraz p. Edytę Wykę. Celem spotkania była prezentacja oferty firmy z zakresy geograficznych systemów informacyjnych. Wydział może poszczycić się wieloletnią współpracą z tą firmą.

20 lutego 2019 r. decyzją Rady Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej nastąpiła zmiana redaktora naczelnego czasopisma „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” sectio B – Geographia, Geologia, Mineralogia et Petrographia. Funkcję tę od 2006 r. pełniła prof. dr hab. Maria Grażyna Łanczont, obecnie powierzono ją dr hab. Ewie Skowronek, prof. UMCS. Czasopismo jest indeksowane w bazie Scopus. Ukazuje się w sposób ciągły od 1946 r. Publikowane są w nim artykuły z zakresu szeroko pojętych nauk o Ziemi: geologii, geografii fizycznej, społeczno-ekonomicznej i turystyki, gospodarki przestrzennej, geoinformatyki oraz z zakresu nauk pokrewnych. Do 2018 r., obok polskich, w czasopiśmie publikowali autorzy pochodzący z 10 krajów (Austria, Białoruś, Ekwador, Indie, Łotwa, Nowa Zelandia, Rosja, Słowacja, Ukraina, USA), z 18 różnych ośrodków naukowych.

21 marca br. dr Grzegorz Gajek wygłosił odczyt *Himalaje dla każdego* w ramach posiedzeń Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

25 marca 2019 r. z okazji Światowego Dnia Wody i Światowego Dnia Meteorologii członkowie Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Geofizycznego i Studenckiego Koła Naukowego Geografów im. A. Mallickiego, działającego przy Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, przeprowadzili II warsztaty hydrometeorologiczne. Udział w nich wzięli uczniowie

z VIII Liceum Ogólnokształcącego im. Zofii Nałkowskiej w Lublinie. Zajęcia odbyły się w Ogrodzie Botanicznym UMCS, podzielono je na dwie części: meteorologiczną i hydrologiczną. W części meteorologicznej poruszona została tematyka związana z miejską wyspą ciepła. Na terenie stacji meteorologicznej Zakładu Hydrologii i Klimatologii UMCS uczniowie dokonywali m.in. pomiaru temperatury i wilgotności powietrza. Ponadto zaprezentowano projekt SKNG, jakim jest badanie chemizmu spływu wody po pniach drzew. Zaś w części hydrologicznej uczniowie mogli się dowiedzieć o roli wód w przestrzeni miejskiej oraz złych i dobrych praktykach planistycznych na obszarach zurbanizowanych. Za pomocą specjalistycznego sprzętu dokonano pomiaru natężenia przepływu wody w Czechówce. Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem młodzieży

28 marca br. dr hab. Przemysław Mroczek na zaproszenie Samorządu Szkolnego wygłosił odczyt *Antropocen i nowożytnie zmiany klimatyczne* w Zespole Szkół Ekonomicznych im. A. i J. Vetterów w Lublinie.

Goście

Prof. Christian Stolz z Europa-Universität we Flensburgu (Niemcy) gościł na Wydziale w dn. 21–25 stycznia 2019 r. Pobyt prof. Stolza odbywał się w ramach wymiany Erasmus+. Celem wizyty była kontynuacja współpracy naukowej w zakresie geomorfologii, paleogeografii oraz ochrony środowiska. Gość zagraniczny wygłosił wykłady dla studentów tourism management na temat *Regiony turystyczne Niemiec*, a także dla studentów geografii na temat realizowanego projektu paleogeograficznego dotyczącego gwałtownego zaniku dużego jeziora Tresssee w regionie Schleswig-Holstein (północne Niemcy). Ponadto prof. Stolz spotkał się z doktorantami i brał udział w wydziałowej edycji Forum Młodych Naukowców 25 stycznia,

przedstawiając system funkcjonowania nauki w Niemczech oraz sposoby finansowania działalności młodych naukowców w swoim kraju. Wizyta prof. Stolza służyła ponadto przygotowania regionalnych ćwiczeń terenowych dla grupy studentów geografii z Europa-Universität we Flensburgu wiosną 2020 r.

Konferencje

22 marca 2019 r. przedstawiciele Studenckiego Koła Naukowego Geografów WNoZiGP (Jagoda Ziewicz i Kamil Kultys) uczestniczyli w III Ogólnopolskiej Konferencji Hydrologicznej *Aktualne problemy badawcze w meteorologii i klimatologii*. Konferencja zorganizowana została przez Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z okazji Światowego Dnia Wody. Celem konferencji była prezentacja wyników badań młodych naukowców z zakresu hydrologii oraz wymiana doświadczeń i wspólna dyskusja na temat aktualnych problemów i kierunków badań w tej dziedzinie. Tegoroczne hasło przewodnie wydarzenia to: *Naturalne i antropogeniczne zmiany obiegu wody*. Konferencja podzielona została na 4 sesje referatowe oraz jedną posterową. Nasi studenci wygłosili referat pt. *Zmiany stosunków wodnych i gospodarczego wykorzystania wód obszaru gminy Głowaczów na podstawie materiałów archiwalnych*.

Wyjazdy

W dn. 3–9 marca br. dr hab. Irena A. Pidek, prof. UMCS prowadziła badania palinologiczne w regionie Schleswig-Holstein w Niemczech we współpracy naukowej z prof. Christianem Stolzem z Uniwersytetu we Flensburgu. Badania prowadzone są na osadach holocenicznych zanikającego jeziora Tresssee w ramach projektu naukowego *Der schnelle Tod eines Sees* (ang. *Rapid disappearance of the lake*) pozyskanego z the German Research Foundation (Deutsche Forschungsgemeinschaft; kierownik: prof. Christian Stolz Europa-Univer-

sität Flensburg, Germany; Departament Physische Geographie). Jezioro Tresssee, aktualnie o powierzchni 5 ha, przeszło w swojej historii kilka faz znacznego obniżania się poziomu wody. Największy rozmiar osiągało około 1800 roku (125 ha). Badania rdzenia osadów jeziornych, o miąższości 4 m, prowadzone są kilkoma metodami (analiza palinologiczna, Cladocera, analizy geochemiczne i sedymentologiczne).

Sukcesy

Dr hab. Agnieszka Pidek, prof. UMCS (Zakład Geomorfologii i Paleogeografii UMCS) została powołana na członka Rady Naukowej Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie na kadencję 2019–2022.

Dr inż. Anna Sawicka (Zakład Polityki Przestrzennej i Planowania) została laureatką w siódmej edycji konkursu *Kobieta na medal* organizowanego przez „Gazetę Wyborczą”.

Prof. dr hab. Maria Łanczont została członkiem zespołu oceniającego w XXXV Konkursie Prac Magisterskich z Zakresu Geografii organizowanym przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

Dr Anna Orłowska (Zakład Geomorfologii i Paleogeografii) otrzymała stypendium konferencyjne brytyjskiego stowarzyszenia badaczy czwartorzędu Quaternary Research Association na uczestnictwo w XX INQUA Congress w Dublinie (Irlandia).

Wydział
Pedagogiki
i Psychologii

Doktoraty

18 marca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Ernesta Tyburskiego. Tytuł pracy: *Funkcje wykonawcze u osób chorych na stwardnienie rozsiane. Analiza neuropsychologiczna*. Recenzenci: prof. dr hab. Mariola Bidzan oraz prof. dr hab. Emilia Łojek. Promotor: dr hab. Andrzej Po-

temkowski, prof. nadzw.; promotor pomocniczy: dr Ewa Zawadzka. ●

Konferencje

Dr hab. Cezary Domański, prof. UMCS z Zakładu Psychologii Ogólnej uczestniczył 23 lutego 2019 r. w ogólnopolskiej konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Psychologa 2019 pod hasłem *Nasze 100 lat – czyli psychologia po upadku Galicji i Lodomerii* zorganizowanej przez Oddział Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w Krakowie, na której wygłosił referat pt. *Od Ochorowicza do Ryty. Panorama psychologii w Galicji w latach 1875–1939: znające osoby i fakty*. ●

Wydarzenia

11 marca 2019 r. odbył się warsztat metodologiczny z cyklu „Inspiracje Metodologiczne” organizowany przez Zakład Metodologii Nauk Pedagogicznych WPIP. Warsztat poprowadził dr hab. Oleg Gorbaniuk, prof. KUL. Warsztat dotyczył statystycznej analizy danych w naukach społecznych i podejmował zagadnienie wielkości efektu, mocy testu i liczebności próby oraz istotności różnic między grupami. ●

Wydział
Politologii

Habilitacje

15 lutego 2019 r. Rada Wydziału Politologii na podstawie wniosku Komisji Habilitacyjnej w składzie: prof. dr hab. Konstanty Wojtaszczyk (przewodniczący), dr hab. Beata Surmacz, prof. UMCS (sekretarz), recenzenci: dr hab. Larysa Leszczenko, prof. dr hab. Andrzej Sakson, prof. dr hab. Walenty Baluk, członkowie: dr hab. Elżbieta Kuźlewska, prof. dr hab. Henryk Chałupczak, podjęła uchwałę o nadaniu dr Oksanie Voytyuk stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce. Temat osiągnięcia naukowego: *Tatarzy Krymscy. Sytuacja narodu w warunkach zmieniających się państwowości*. ●

15 lutego 2019 r. Rada Wydziału Politologii na podstawie wniosku Komisji Habilitacyjnej w składzie: prof. dr hab. Tomasz Mielczarek (przewodniczący), dr hab. Bogdan Borowik (sekretarz), recenzenci: prof. dr hab. Robert Cieślak, dr hab. Wiesława Piątkowska-Stepaniak, dr hab. Danuta Kępa-Figura, prof. UMCS, członkowie: dr hab. Anna Czajka-Cunico, prof. dr hab. Iwona Hofman, podjęła uchwałę o nadaniu dr Marii Rótkowskiej stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o mediach. Temat osiągnięcia naukowego: *Polskie Italie. Prasowy obraz Włoch początku XXI wieku*. ●

15 lutego 2019 r. Rada Wydziału Politologii na podstawie wniosku Komisji Habilitacyjnej w składzie: prof. dr hab. Beata Ociepka (przewodnicząca), dr hab. Krystyna Leszczyńska, prof. UMCS (sekretarz), recenzenci: dr hab. Michał Głowacki, dr hab. Magdalena Szpunar, prof. dr hab. Iwona Hofman, członkowie: dr hab. Mirosław Lakomy, dr hab. Jakub Nowak, podjęła uchwałę o nadaniu dr Małgorzacie Łosiewicz stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o mediach. Temat osiągnięcia naukowego: *Nowe media w trzecim sektorze. Krytyczna analiza tendencji i uwarunkowań*. ●

15 marca 2019 r. Rada Wydziału Politologii na podstawie wniosku Komisji Habilitacyjnej w składzie: prof. dr hab. Stanisław Michalczyk (przewodniczący), dr hab. Piotr Cełiński, prof. UMCS (sekretarz), recenzenci: prof. dr hab. Bogusława Dobek-Ostrowska, dr hab. Ewa Marciniak, dr hab. Ewa Nowak-Teter, prof. UMCS, członkowie: prof. dr hab. Janusz Adamowski, prof. dr hab. Ewa Maj podjęła uchwałę o nadaniu dr Małgorzacie Adamik-Szysiak z Zakładu Dziennikarstwa stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o mediach. Temat osiągnięcia naukowego: *Strategie komunikowania podmiotów politycznych w Polsce w mediach społecznościowych*. ●

Doktoraty

1 marca 2019 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Adriana Szumowskiego pt. *Dynamika siły w późnowestfalskim środowisku międzynarodowym*. Promotor: prof. dr hab. Marek Pietraś; recenzenci: dr hab. Adriana Dudek (UWr), dr hab. Dariusz Kondrakiewicz (UMCS). ●

Wyjazdy

Prof. dr hab. Maria Marczevska-Rytko w dn. 20–25 lutego 2019 r. przebywała w Czarnogórze. Wzięła udział w spotkaniu Komitetu Zarządzającego Akcji COST CA 15221 *Advancing effective institutional models towards cohesive teaching, learning, research and writing development (WeReLaTe)* oraz w pracach grup roboczych związanych z analizą danych pozyskanych z przeprowadzonych w 21 państwach ankiet. Spotkania odbywały się w Uniwersytecie w Podgoricy. ●

Prof. dr hab. Iwona Hofman uczestniczyła 13 marca br. w ogólnopolskiej debacie eksperckiej *Komunikacja medialno-religijna. Teoria i praktyka nauczania* zorganizowanej przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Celem debaty było zdiagnozowanie płaszczyzn funkcjonowania i rozumienia terminu dziennikarstwo religijne, a zwłaszcza określenie wpływu nowych technologii i marketingu życia społecznego na standardy dziennikarstwa. ●

Sukcesy

Prof. Maria Marczevska-Rytko, kierownik Zakładu Ruchów Politycznych, została laureatką grantu Europejskiego Programu Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych (CA15221) i w dn. 16–25 marca 2019 r. przebywała w Uniwersytecie Świętych Cyryla i Metodego w Skopje w Macedonii Północnej. Wzięła udział w zaawansowanym programie z zakresu *Advancing effective institutional models towards cohesive teaching, learning, research and writing development* prowadzonym przez prof. Rachel Riender z The George Washington University – University Writing Program w USA oraz prof. She-

lagh Waddington z Maynooth University w Irlandii. ●

Wydział Prawa
i Administracji

Habilitacje

18 lutego Rada WPIA, uwzględniając pozytywną opinię komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w następującym składzie: przewodnicząca – prof. dr hab. Elżbieta Ura (URz), sekretarz – dr hab. Bartosz Liżewski, prof. nadzw. (UMCS), recenzenci: dr hab. Monika Augustyniak, prof. nadzw. (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego), dr hab. Igor Zachariasz, prof. nadzw. (Uczelnia Łazarskiego w Warszawie), dr hab. Piotr Szreniawski, prof. nadzw. (UMCS), członkowie: dr hab. Katarzyna Małyś-Sulińska (UJ), dr hab. Andrzej Ko-rybski, prof. nadzw. (UMCS), podjęła uchwałę o nadaniu dr. Jarosławowi Czerwowi stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych. ●

19 marca Rada WPIA, uwzględniając pozytywną opinię komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w następującym składzie: przewodniczący – prof. dr hab. Wojciech Pyziół (UJ), sekretarz – dr hab. Jerzy Szczotka, prof. nadzw. (UMCS), recenzenci: dr hab. Marcin Spyra (UJ), dr hab. Marek Leśniak (UWr), dr hab. Małgorzata Dumkiewicz, prof. nadzw. (UMCS), członkowie: dr hab. Andrzej Powąłowski (UG), dr hab. Katarzyna Kopczyńska-Pieczniak, prof. nadzw. (UMCS), podjęła uchwałę o nadaniu dr. Joannie Dominowskiej stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych. ●

Doktoraty

28 lutego odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Piotra Listosa. Temat rozprawy: *Ewaluacja prawa weterynaryjnego*. Promotor: dr hab. Beata Jeżyńska, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: dr hab. Monika

(UMCS). Recenzenci: dr hab. Monika A. Król (UŁ), dr hab. Adam Niewiadomski (UW). Uchwałę o nadaniu Piotrowi Listosowi stopnia doktora nauk prawnych Rada WPIA podjęła 19 marca. ●

13 marca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Wojciecha Piłata. Temat rozprawy: *Charakter prawny listy wierzytelności w postępowaniu upadłościowym*. Promotor: prof. dr hab. Andrzej Jakubecki (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Janusz Strzępka (UŚ), dr hab. Anna Hrycaj, prof. nadzw. (Uczelnia Łazarskiego). Uchwałę o nadaniu Wojciechowi Piłatowi stopnia doktora nauk prawnych Rada WPIA podjęła 19 marca. ●

15 marca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Beaty Mazur. Temat rozprawy: *Ściganie przestępstw prywatnoskargowych w polskim procesie karnym*. Promotor: prof. dr hab. Katarzyna Dudka (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Stanisław Waltoś (WSi-iz w Rzeszowie), dr hab. Ewa Kruk, prof. nadzw. (UMCS). Uchwałę o nadaniu Beacie Mazur stopnia doktora nauk prawnych Rada WPIA podjęła 19 marca. ●

Wyróżnienia

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS: wiceprezisi Marek Mierzwa i Krzysztof Niewęglowski oraz przewodnicząca Sekcji Prawa Cywilnego Kamila Michalska zostali laureatami stypendium naukowego przyznawanego przez Prezydenta Miasta Lublin w ramach „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów”. ●

Konferencje

1 lutego Koło Naukowe Prawa Sportowego UMCS wraz z Kołem Naukowym Prawa Pracy UMCS zorganizowały Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. *Zatrudnienie w sporcie – aspekty prawne i społeczne*. Konferencja odbyła się pod patronatem Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie i czasopisma CASUS. Patronat honorowy nad

konferencją objął Prezydent Miasta Lublin, a patronat medialny – TV UMCS. Referaty uczestników konferencji zaprezentowane w ramach czterech paneli dotyczyły m.in. następujących problemów: 1) *Ochrona dóbr niematerialnych w sporcie* (mgr Tomasz Ślępczyński, UJ); 2) *Zgoda na wykorzystanie wizerunku jako element umowy ze sportowcem* (mgr Karolina Głowacka, UMCS); 3) *Swoboda przepływu pracowników a międzynarodowy transfer profesjonalnego piłkarza* (Mateusz Hypiak, KUL); 4) *Umowa o pracę jako podstawa zatrudnienia sportowca* (Michał Matuszak, UŁ); 5) *Minimalne wynagrodzenie dla standardowych kontraktów zawodników w sektorze zawodowej piłki nożnej* (Barbara Guzik, UWr). ●

1 marca odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Środki zaskarżenia w postępowaniu cywilnym*, zorganizowana przez Sekcję Prawa Cywilnego Studenckiego Koła Naukowego Prawników UMCS we współpracy z Katedrą Postępowania Cywilnego i Międzynarodowego Prawa Handlowego. Celem konferencji było z jednej strony teoretyczne spojrzenie na poszczególne zagadnienia związane ze wskazanym tematem, z drugiej zaś przedstawienie aspektów praktycznych zastosowania środków zaskarżenia. Wystąpienia uczestników konferencji podzielono na siedem paneli. Wygłoszone referaty obejmowały m.in. następujące problemy: 1) *Zmiany w środkach zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym* – Olaf Hamberger (UWr); 2) *Względna dewolutywność zażalenia w postępowaniu cywilnym* – Marcin Brzezowski (UŁ); 3) *Skarga nadzwyczajna na gruncie postępowania cywilnego* – Joanna Derlikiewicz (UW); 4) *Dopuszczalność skargi na czynności komornika* – Beata Sadowska (UŁ); 5) *Sąd nad preśsądem, czyli kilka uwag o potrzebie instytucji preśsądu* – Paulina Zaborowska (UW); 6) *Materiałne i formalne podstawy skargi nadzwyczajnej* – Karolina Klin (KUL). ●

15 marca Koło Naukowe Socjologii Prawa UMCS zorganizowało Ogólnopolską Konferencję Naukową

pt. *Funkcje prawa w rozwiązywaniu konfliktów*. Wystąpienia uczestników konferencji były prezentowane w ramach dziesięciu paneli. Wygłoszone referaty dotyczyły m. in. następujących kwestii: 1) *Prawa rodziców i dobro dziecka w aksjologii prawa rodzinnego w sytuacji konfliktu rodzicielskiego na tle kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz Konstytucji RP* – Dariusz Szenkowski (UMK); 2) *The Place of Environmental Conflict Resolution within Public Interest Issues: the Case of Water Disputes* – Lilia Hrytsai (UMCS); 3) *Mowa nienawiści w odpowiedzi na konflikt a ochrona praw jednostki na gruncie prawa cywilnego* – Jolanta Turska (KUL); 4) *Kwalifikacje mediatora na gruncie prawa polskiego i amerykańskiego – analiza porównawcza* – Kamila Michalska (UMCS); 5) *Uгода administracyjna, jako instytucja łagodzenia sporów w prawie administracyjnym* – Bartosz Żak (UJ); 6) *Mediacja w sprawach rodzinnych – wady, zalety, cele* – Piotr Króliński (UW); 7) *Mediacja jako alternatywna forma rozwiązywania konfliktów* – Marlena Bytnar, Magdalena Biernacka (URZ). Patronat nad wydarzeniem objęło czasopismo prawniczo-administracyjne „Casus” oraz OIRP w Lublinie, zaś patronat medialny – Akademickie Radio Centrum.

15 marca Studenckie Koło Naukowe Prawa Ochrony Zwierząt zorganizowało Lokalną Konferencję Naukową pt. *Prawna ochrona zwierząt w świetle orzecznictwa*. W trzech panelach zaprezentowano m. in. następujące referaty: 1) *Prawna ochrona zwierząt doświadczalnych – analiza orzecznictwa* – Ewelina Tyburska; 2) *Czasowe odebranie maltretowanego zwierzęcia w świetle ustaleń orzecznictwa* – Marlena Jurecka, Aleksandra Kalinowska; 3) *Odpowiedzialność karna za kłusownictwo na kanwie polskiego ustawodawstwa i orzecznictwa* – Aleksandra Gwiazdowska, Natalia Grudniewska; 4) *Wykorzystywanie zwierząt w sporcie i rekreacji – w świetle orzecznictwa* – Paulina Kowalska; 5) *Pułapki postępowania w sprawie*

czasowego odebrania zwierząt – Paulina Juda.

20 marca Studenckie Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego zorganizowało Lokalną Konferencję Naukową pt. *Ochrona praw mniejszości narodowych i etnicznych w prawie polskim i międzynarodowym*. Wystąpienia uczestników konferencji przedstawiono w ramach trzech paneli. Wygłoszone referaty obejmowały m.in. następujące problemy: 1) *Ochrona mniejszości narodowych w dwustronnych umowach międzynarodowych zawartych przez Polskę* – Marlena Jurecka, Ewelina Tyburska; 2) *Łemkowie – mniejszość etniczna na terytorium Polski* – Anita Buczyńska; 3) *Ochrona prawna Romów na terytorium Polski* – Malwina Montezor.

21 marca Studenckie Koło Naukowe Profesji Prawniczych UMCS zorganizowało Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. *Aplikacje prawnicze wobec wyzwań współczesności*. Wśród wielu interesujących tematów poruszonych na konferencji znalazły się m.in. następujące zagadnienia: 1) *Czy aplikacja jest niezbędna? Analiza procesu otwierania dostępu do zawodu radcy prawnego* – Michał Pytkowski (UŁ); 2) *Aplikacja legislacyjna jako alternatywna ścieżka kariery prawniczej* – Izabela Szałas (UMCS); 3) *Rzecznik patentowy jako pełnomocnik chroniący dobra niematerialne* – Tomasz Słapczyński (UJ); 4) *Egzamin wstępny do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury wobec wyzwań współczesności* – Jolanta Turska (KUL); 5) *Ustawowe ograniczenie podejmowania zatrudnienia lub zajęcia przez aplikantów sędziowskich i prokuratorskich* – Katarzyna Ławrowska (UMK); 6) *Alternatywne metody podejścia do aplikacji radcowskiej oraz uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu radcy prawnego* – Krzysztof Niewęglowski, Patryk Pałoleta (UMCS). W konferencji wzięło również udział sędzia SR dr Paweł Zdanikowski, kierownik Działu Badań i Analiz Ośrodka Szkolenia Usta-

wicznego i Współpracy Międzynarodowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

21 marca odbyła się Lokalna Konferencja Naukowa pt. *Znaki towarowe w obrocie gospodarczym*, zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Własności Intelektualnej. Prelegenci zaprezentowali m. in. następujące referaty: 1) *Funkcje znaków towarowych i ich rola w obrocie gospodarczym* – Klaudia Gontarczyk; 2) *Ochrona znaków towarowych, logo i logotypy* – Agnieszka Krużel; 3) *Kolor jako znak towarowy. Czy można uzyskać monopol na kolor?* – Joanna Lempert; 4) *Smak i zapach jako niekonwencjonalne znaki towarowe* – Edyta Czerwonka; 5) *Znaki towarowe przestrzenne* – Karol Kuterek; 6) *Znak towarowy w spółce akcyjnej* – Beata Siwek, Marlena Jurecka.

21 marca Koło Naukowe Prawa Zamówień Publicznych zorganizowało Lokalną Konferencję Naukową pt. *Problematyka zawierania umów o zamówienia publiczne*. Uczestnicy konferencji zaprezentowali m. in. następujące zagadnienia: 1) *Forma i język umów o zamówienia publiczne jako ograniczenie swobody kontraktowej* – Kinga Kowalczyk; 2) *Zapytanie o zgodę na zaliczenie wadium wniesionego w pieniądzu na poczet zabezpieczenia wykonania umowy* – Elżbieta Gabryel; 3) *Odstąpienia od umowy o zamówienie publiczne – przyczyny i konsekwencje* – Ewelina Tyburska.

28 marca 2019 r. Koło Naukowe Mediacji i Negocjacji zorganizowało Lokalną Konferencję Naukową pt. *Mediacja w prawie polskim: doktryna, regulacje prawne, praktyka*. W programie konferencji zaprezentowano m. in. następujące zagadnienia: 1) *Mediacja w sprawach gospodarczych – istota, regulacje prawne* – Joanna Łyta; 2) *Mediacje w prawie cywilnym* – Adrian Szczyrba; 3) *Zastosowanie mediacji w formule partnerstwa publiczno-prywatnego – uwagi ogólne* – Natalia Kurek.

29 marca odbyła się Konferencja Naukowa pt. *Prawo gospodarcze Unii Europejskiej*, zorganizowana przez Koło Naukowe Prawa Europejskiego. W trzech panelach zaprezentowano m.in. następujące wystąpienia: 1) *Swobodny przepływ towarów w Unii Europejskiej. Cele i osiągnięcia* – Klara Niebudek; 2) *Formuły Dassonville i Cassis de Dijon jako fundament rynku wewnętrznego Unii Europejskiej* – Maria Ćwir; 3) *Charakter prawny delegowania pracowników w ramach swobody świadczenia usług w Unii Europejskiej* – Kinga Kowalczyk, Sylwia Kasperska; 4) *Geneza powstania Jednolitego Rynku Europejskiego* – Joanna Lempert; 5) *Swoboda świadczenia usług w świetle orzecznictwa TSUE* – Karol Kuterek; 6) *Swoboda przepływu kapitału i płatności* – Natalia Walczak.

29 marca Koło Naukowe Prawa Karnego Porównawczego zorganizowało Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. *Prawoporównawcza analiza przestępstw na tle seksualnym*. Prelegenci, którzy wystąpili w trzech panelach, zabrali głos m.in. w następujących kwestiach: 1) *Kobieta a mężczyzna jako sprawca zgwałcenia w różnych porządkach prawnych* – Paulina Waszkiewicz (USZ); 2) *Badania poligraficzne jako dowód w przestępstwach seksualnych w wybranych krajach* – Tomasz Słapczyński (UJ); 3) *Środki reakcji karnej na przestępstwo z art. 200 k.k. oraz postulaty de lege ferenda na gruncie prawa polskiego i anglosaskiego* – Amalia Habib (UŁ). Patronat Honorowy nad konferencją objęli: Dziekan WPIA prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, Prezydent Miasta Lublina Krzysztof Żuk, Prokuratura Okręgowa w Lublinie oraz Okręgowa Rada Adwokacka w Lublinie, zaś patronat medialny – Akademickie Radio Centrum Lublin.

29 marca Studenckie Koło Naukowe Prawników zorganizowało Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. *Problematyka prawa wyborczego i wyborów w Polsce i na świecie*. Program

konferencji obejmował sześć paneli, w ramach których zaprezentowano m.in. następujące referaty: 1) *Realizacja czynnego prawa wyborczego przez osoby bezdomne* – Agnieszka Smaga (KUL); 2) *Francuskie JOW-y – system wyborczy do Zgromadzenia Narodowego* – Andrzej Szulc (UW); 3) *Państwowa Komisja Wyborcza jako najwyższy organ wyborczy* – Maria Ćwir (UMCS); 4) *Klauzula zaporowa jako element demokratycznego systemu wyborczego* – Adrian Mokrzycki (URz). Patronat Honorowy nad konferencją objęli: Prezydent Miasta Lublina Krzysztof Żuk oraz czasopismo „Casus”, zaś patronat medialny – Akademickie Radio Centrum Lublin.

Wydarzenia

6 lutego odbyło się spotkanie władz dziekańskich WPIA UMCS z interesariuszami zewnętrznymi: przedstawicielami sądów, prokuratur, samorządów prawniczych, policji, lubelskich władz samorządowych oraz przedsiębiorstw i instytucji, które było poświęcone problemom kształcenia na różnych kierunkach studiów prowadzonych przez WPIA UMCS. Podczas spotkania zostały m.in. przedstawione zmiany w programach studiów i programy nowych kierunków studiów, które zostaną uruchomione na Wydziale.

19–20 lutego dziekan WPIA prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak uczestniczyła w Konferencji Ministerstwa Sprawiedliwości z udziałem dziekanów wydziałów prawa i przedstawicieli samorządów prawniczych. Tematem konferencji była prezentacja i ocena wyników egzaminów na aplikacje prawnicze w 2018 r. Należy podkreślić, że absolwenci stacjonarnych studiów prawniczych na WPIA UMCS, którzy kończą je z wynikami bardzo dobrymi, dobrymi plus i dobrymi na dyplomie, uzyskują pod względem zdawalności na aplikacje prawnicze bardzo dobre miejsca, które sytuują nasz Wydział – w odniesieniu do tej grupy absolwentów – w czołówce uniwersyteckich wydziałów prawa.

26 lutego Koło Naukowe Prawa Europejskiego zorganizowało klub dyskusyjny nt. *Unia Europejska po Brexicie – przyszłość, wyzwania*.

5 marca Sekcja Prawa Karnego Studenckiego Koła Naukowego Prawników zorganizowała debatę pt. *Wymiar sprawiedliwości po polsku*, w której uczestniczyli: adwokat Bartosz Przeciechowski, sędzia SO Krzysztof Wojtaszek, radca prawny dr Mariusz Filipek, prokurator porucznik Kamil Kowalczyk, prof. dr hab. Katarzyna Dudka oraz Joanna Mucha, posłanka na Sejm VI, VII i VIII kadencji.

6 marca ELSA Lublin zorganizowała kolejne spotkanie z cyklu Seminarium Prawa Medycznego. Wykład pt. *Błąd medyczny w praktyce karnej* wygłosił radca prawny Marcin Andrzejewicz z Kancelarii Prawnej Filipek & Kamiński sp.k.

W dn. 11–22 marca odbywały się wykłady *American Legal Studies*, prowadzone przez Honorowego Profesora UMCS, sędziego Johna Marshalla. Tegoroczny cykl wykładów obejmował zagadnienia procesowe, zarys historyczny prawa konstytucyjnego i polityki Stanów Zjednoczonych oraz charakterystykę systemu *common law*. Po części teoretycznej w dn. 26–28 marca odbyła się pokazowa rozprawa sądowa (*mock trial*) z udziałem amerykańskich prawników: Elizabeth Phifer, Michaela Kmetza i Andrew R. Seboka.

W dn. 11–13 marca ELSA Lublin zorganizowała Dni Adaptacyjne. 11 marca członkowie stowarzyszenia ELSA przedstawili genezę, cele, strukturę i zasady funkcjonowania stowarzyszenia; 12 marca zorganizowano warsztaty *Legal English*, a także panel dyskusyjny pt. *Po co sędziemu biegły, a biegłemu sędzia? O specyfice współpracy procesowej uczestników procesu karnego z udziałem sędziego SO w Lublinie Jarosława Kowalskiego oraz Tomasza Sidora – biegłego sądowego z Biura Ekspertyz Sądowych*

w Lublinie; 13 marca zaprezentowano projekt pt. *W 2019 podbiję Europę* Summer ELSA Law Schools oraz odbyło się szkolenie pt. *ELSA I*, które poprowadził Maciej Adamczyk. ●

W dn. 19–21 marca ELSA Lublin zorganizowała XIV edycję Ogólnopolskich Dni Praktyk Prawniczych. 19 marca odbył się panel dyskusyjny pt. *Podejmij wybór! Aplikacje prawnicze oczami praktyków*, w którym wzięli udział: radca prawny z Kancelarii Prawnej Filipek & Kamiński – Piotr Magda; adwokat – Magdalena Mościcka-Podstawka; komornik – Tomasz Fornalski oraz prokurator – Krzysztof Maryńczak. Warsztat pt. *Jak wnieść apelację i prawidłowo sformułować zarzuty?* poprowadziła mecenas Magdalena Mościcka-Podstawka. 20 marca zorganizowano wizytę w Areszcie Śledczym w Lublinie; tego dnia odbyły się też warsztaty z prawa podatkowego pt. *Zmiany w ustawie PIT – aspekty praktyczne*, które poprowadził Piotr Pomorski. Ostatniego dnia wydarzenia dr Joanna Dzierżanowska przeprowadziła warsztaty z kryminalistyki pt. *Standardy zapewnienia jakości ekspertyzy kryminalistycznej*, zaś Aleksandra Kalwasińska z firmy DLA Piper przeprowadziła warsztaty pt. *Rekrutacja bez tajemnic, czyli jak zwiększyć swoje szanse w procesie rekrutacji*. ●

20 marca Studenckie Penalne Koło Naukowe zorganizowało symulację procesu karnego pt. *Miłość czy stalking?*. Rozstrzygana sprawa dotyczyła przestępstwa z art. 190a § 1 k.k. o sygnaturze IX K260/17. ●

22 marca zorganizowano Drzwi Otwarte UMCS. W ramach tego wydarzenia na Wydziale Prawa i Administracji zorganizowano stoiska: RWSS, Koła Naukowego Socjologii Prawa, Koła Naukowego Prawa Rzymskiego, SKNP oraz Koła Naukowego Bezpieczeństwa Wewnętrznego. ●

25 marca Studenckie Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego zorganizowało klub dyskusyjny pt. *Odpowie-*

dzialność państw za ataki terrorystyczne w przestrzeni powietrznej. ●

26 marca Studenckie Koło Naukowe Prawników UMCS zorganizowało inscenizację średniowiecznego pojedynku między dwoma rycerzami. Całość odbyła się zgodnie z procedurami opisanymi w Najstarszym Zwodzie Prawa Polskiego (Księga Elbląska). Inscenizacja została poprzedzona wykładem dr hab. Grzegorza Smyka, prof. nadzw. UMCS, poświęconym tematyce ordaliów w epoce średniowiecza. W pokazie wzięli udział członkowie Studenckiego Koła Naukowego Prawników oraz Studenckiego Koła Naukowego Rekonstrukcji Historycznej zrzeszeni w Poczcie rycerskim herbu Śreniawa oraz Stowarzyszeniu Chorągiew Rycerstwa Ziemi Lubelskiej. ●

29 marca odbyło się Ogólnopolskie Seminarium Doktoranckie Prawa Międzynarodowego, zorganizowane przez Stowarzyszenie Prawa Międzynarodowego (ILA) – Grupa Polska we współpracy z Katedrą Prawa Międzynarodowego Publicznego UMCS. Podczas seminarium doktoranci z różnych ośrodków akademickich zaprezentowali problematykę przygotowywanych rozpraw doktorskich. ●

Wykłady

27 lutego Stowarzyszenie Naukowe Pro Scientia Iuridica zorganizowało spotkanie z udziałem pracowników i studentów WPIA UMCS oraz zaproszonych gości, podczas którego dr hab. Irena Lipowicz prof. nadzw. UKSW w Warszawie, Rzecznik Praw Obywatelskich w latach 2010–2015 wygłosiła wykład nt. *Samorząd – opoka wolności*. ●

Warsztaty

6 marca Koło Naukowe Doktryn Politycznych i Prawnych zorganizowało warsztat pt. *Aktorstwo w służbie retoryki*, który poprowadziła Grażyna Jakubecka – aktorka Teatru im. J. Osterwy w Lublinie. Warsztaty obejmowały ćwiczenia praktycz-

ne z emisji głosu i sposobów przemawiania. ●

12 marca ELSA Lublin wraz z Maj School of English zorganizowała warsztaty *Legal English*. Tematyką warsztatów było prawo karne. Zajęcia poprowadziła kadra Maj School of English. Warsztaty *Legal English* to cykl czterech comiesięcznych spotkań, podczas których zostanie przybliżona tematyka różnych gałęzi prawa. ●

13 marca odbyły się warsztaty pt. *Czym jest debata oksfordzka? Kilka słów wstępu*, zorganizowane przez Koło Naukowe Doktryn Politycznych i Prawnych. Następnie odbyła się debata pokazowa pt. *Warto być abstynentem* w wykonaniu członków koła. Było to pierwsze spotkanie w ramach cyklu warsztatów z debat oksfordzkich. ●

21 marca Koło Naukowe Doktryn Politycznych i Prawnych zorganizowało warsztat z emisji głosu, który poprowadziła dr hab. Grażyna Stachyra, prof. nadzw. UMCS. ●

27 marca Koło Doktryn Politycznych i Prawnych UMCS zorganizowało drugi warsztat w ramach cyklu warsztatów z debat oksfordzkich pt. *Sztuka definiowania, czyli rola I mówcy*. ●

Konkursy

29 stycznia Koło Naukowe Prawa Rzymskiego UMCS zorganizowało pierwszy etap V edycji Lokalnego Konkursu z Prawa Rzymskiego. Miał on formę pisemną – składał się z testu i pytań otwartych. Do drugiego etapu, który odbył się 5 lutego, przeszły osoby z największą liczbą punktów. Pracownicy Katedry Prawa Rzymskiego UMCS na podstawie ustnych eliminacji wyłoniли laureatów, którymi zostali: Anna Sendejewicz (I miejsce), Dominika Pszczoła (II miejsce) oraz Katarzyna Furtak (III miejsce). Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe, a także oceny bardzo dobre z egzaminu z prawa rzymskiego. Patronat nad konkursem

objęła dziekan WPIA prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak oraz portal Imperium Romanum. Partnerem wydarzenia był Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów UMCS, który przygotował upominki dla laureatów. ●

30 stycznia Studenckie Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego UMCS zorganizowało konkurs z prawa międzynarodowego publicznego dla studentów drugiego roku prawa. Laureaci konkursu: Katarzyna Kręgiel, Mateusz Dolińczyk oraz Aleksander Sęk otrzymali nagrody książkowe. ●

26 lutego odbył się II etap Konkursu Wiedzy o Prawie Własności Intelektualnej, zorganizowanego przez Koło Naukowe Prawa Własności Intelektualnej UMCS. Laureatami konkursu zostali: Malwina Chlebna; Aleksandra Gwiazdowska; Katarzyna Nazar; Aleksandra Sokołowska; Agnieszka Struska i Marcin Zalech. Wszyscy uczestnicy II etapu zostali nagrodzeni praktykami w kancelariach prawnych. ●

5 marca Studenckie Koło Naukowe Prawników zorganizowało XLVII edycję Środowiskowego Konkursu Krasomówczego. Konkurs, organizowany nieprzerwanie od 1973 r. przez SKNP, cieszy się renomą w lokalnym środowisku praktyki prawniczej oraz pozwala rozwinąć przydatne w zawodzie prawnika umiejętności auto-prezentacji i publicznego przemawiania. W tym roku do pojedynku stanęło pięcioro studentów: Natalia Wójcik, Patryk Patoleta, Karol Kuterek, Jakub Rzepka i Jakub Skowroński. Ich zadaniem było zaprezentowanie mów końcowych dotyczących kazuśców z zakresu prawa karnego, cywilnego i administracyjnego. Jury, w skład którego weszli pracownicy naukowo-dydaktyczni WPIA UMCS, przedstawiciele lubelskich instytucji wymiaru sprawiedliwości oraz samorządów prawniczych, zdecydowało, że zwycięzcą konkursu został Patryk Patoleta. Drugie miejsce zajęł Karol Kuterek, zaś trzecie – Jakub Rzepka. Członkowie jury uznali poziom tego-

rocznych prezentacji za wyjątkowo wysoki. ●

7 marca odbyły się eliminacje do Studenckiego Turnieju Negocjacyjnego. Koordynatorem eliminacji w Lublinie było Koło Naukowe Mediacji i Negocjacji UMCS. Studencki Turniej Negocjacyjny (STN) jest organizowanym corocznie ogólnopolskim konkursem skierowanym przede wszystkim do studentów prawa i kierunków ekonomicznych. STN organizuje Studenckie Koło Naukowe Negocjator, działające przy Katedrze Rozwoju Kapitału Ludzkiego w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Studencki Turniej Negocjacyjny przebiega w dwóch etapach. Pierwszym z nich są kwalifikacje, które odbywają się na uniwersytetach w Gdańsku, w Krakowie, w Lublinie, w Poznaniu, w Warszawie, we Wrocławiu i w Katowicach. Na każdej z tych uczelni w turnieju uczestniczy 12 trzyosobowych zespołów, spośród których zostają wyłonieni finaliści uczestniczący w drugim etapie. Studencki Turniej Negocjacyjny stanowi jednocześnie krajowe eliminacje do prestiżowego międzynarodowego turnieju negocjacyjnego The Warsaw Negotiation Round, którego organizatorem jest Studenckie Koło Naukowe Negocjator. Do kolejnego etapu STN-u przeszły dwie drużyny z UMCS-u: Nego-Team w składzie: Patryk Kornacki, Klaudia Stec i Anna Syp oraz UMCS 1 w składzie: Julia Kozłowska, Patryk Kos i Jakub Kowalczyk. ●

25 marca odbył się drugi etap V edycji Ogólnopolskiego Konkursu z Publicznego Prawa Gospodarczego „Szafirowe Paragrafy”, organizowanego przez ELSA Lublin we współpracy z Katedrą Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji Wydziału Prawa i Administracji UMCS oraz jedną z największych lubelskich kancelarii Filipek&Kamiński sp.k. Rywalizacja składała się z dwóch etapów: w pierwszym etapie konkursu uczestnicy zmierzli się z kazusem z zakresu publicznego prawa gospodarczego przygotowanym przez pracowników

Katedry Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji UMCS pod nadzorem prof. dr hab. Mariana Zdyba. Następnie czternastu uczestników reprezentujących różne ośrodki uniwersyteckie, wyłonionych w pierwszym etapie, rozwiązało test. W konkursie zwyciężyła Klaudia Mańka (KUL), drugie miejsce zajęł Mikołaj Wojcieszek (UMCS), a trzecie – Karol Kuterek (UMCS). Konkurs, jak co roku, cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Objęty został szeregiem patronatów zarówno honorowych, jak i medialnych. ●

Spotkania z praktykami

W dn. 7, 14 i 21 marca Studenckie Koło Naukowe Prawa Podatkowego zorganizowało trzy spotkania z urzędnikami Izby Administracji Skarbowej w Lublinie pt. *Charakterystyka i środki przeciwdziałania karuzelom podatkowym*. Gośćmi pierwszego spotkania były ekspertki skarbowe z Izby Administracji Skarbowej w Lublinie: Lucyna Wobolewicz oraz Urszula Pieniak, które przedstawiły sposób działania karuzeli podatkowych. Drugie spotkanie poprowadził Piotr Orzeł – członek Krajowej Rady Doradców Podatkowych V kadencji. Wydarzenie było poświęcone karuzelom podatkowym z perspektywy osób wykonujących zawód doradcy podatkowego. Gościem trzeciego spotkania był prokurator Paweł Banach z Prokuratury Okręgowej w Lublinie. ●

25 marca Koło Naukowe Bezpieczeństwa Wewnętrznego zorganizowało spotkanie eksperckie z naczelnikiem laboratorium kryminalistycznego KWP w Lublinie. ●

28 marca Studenckie Koło Naukowe Prawników zorganizowało spotkanie eksperckie pt. *Jak pomaga Rzecznik Finansowy?*. Spotkanie poprowadził Paweł Rokosz z Wydziału Poza-sądowego Rozwiązywania Sporów w Biurze Rzecznika Finansowego, który scharakteryzował różnice pomiędzy postępowaniem polubownym a interwencyjnym Rzecznika Finansowego. ●

10-lecie działalności Fundacji Absolwentów UMCS

Fundacja Absolwentów UMCS ma już 10 lat. Z tej okazji 26 marca br. w Akademickim Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” odbyły się uroczystości jubileuszowe.

Wśród zaproszonych gości były władze rektorskie UMCS-u z Rektorem UMCS prof. Stanisławem Michałowskim na czele, dziekani, kanclerze oraz byli rektorzy naszego Uniwersytetu. Na wydarzeniu obecni byli także przedstawiciele samorządu mia-

sta, reprezentowani przez Zastępcę Prezydenta Miasta Lublin p. Beatę Stepaniuk-Kuśmierzak. Szczególnymi gośćmi wydarzenia byli dr Jamie Lynn Marshall – pomysłodawczyni i fundatorka Fundacji oraz sędzia John Marshall.

Jubileusz był doskonałą okazją do podsumowania całej dekady działalności oraz podziękowań dla wszystkich instytucji i osób wspierających Fundację. W imieniu władz rektorskich UMCS-u gratulacje założycielom złożył prof. Stanisław Michałowski. Rektor podkreślił, że bardzo wysoko ceni działalność Fundacji oraz jej inicjatywy: coroczne absolutoria, współorganizację zjazdu absolwentów czy cykliczny Chatka Blues Festival:

– Cieszę się, że współpraca władz uczelni z Fundacją układa się bardzo dobrze. Dzięki tej inicjatywie absolwenci mają okazję powrócić na łono Uniwersytetu.

Podczas wydarzenia wręczono medal Prezydenta Miasta Lublin dla Fundacji Absolwentów. Przedstawiciele Fundacji przekazali również podziękowania i dyplomy osobom, które odegrały ważną rolę w jej funkcjonowaniu. Uroczystość uświetnił recital Natalii Wilk oraz Tomasza Momota. Na koniec nie zabrakło jubileuszowego tortu.

Beata Wielowińska-Pawlak

Dr Anna Wolińska-Welcz 1954–2018

Anna Wolińska-Welcz urodziła się 21 listopada 1954 r. w Lublinie w rodzinie inteligenckiej. Ojciec jej, dr Jerzy Woliński, był inżynierem budownictwa i wykładowcą na Politechnice Lubelskiej, a matka, Irena Wolińska, magistrem farmacji.

Anna ukończyła szkołę podstawową w Lublinie w 1969 r. W latach 1969–1973 kontynuowała naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica

w Lublinie. Po zdaniu matury rozpoczęła studia na Wydziale Matematyki UMCS i ukończyła je w 1978 r. Rozpoczęła pracę jako asystent w Zakładzie Probabilistyki UMCS. W roku

1986 obroniła pracę doktorską na temat funkcji charakterystycznych w problemie Dugue. Otrzymała za nią nagrodę Ministra Szkolnictwa Wyższego i Nauki.

W latach 1986–1994 miała przerwę w pracy związaną z macierzyństwem. Po powrocie do Instytutu Matematyki UMCS jej praca naukowa była rozwinięciem pracy doktorskiej. Podjęła także nowe badania w dziedzinie metodologii wnio-

skowania statystycznego z zastosowaniem do autentycznych danych klinicznych w psychologii i psychiatrii. Jej tematyka dotycząca analizy gradacyjnej zyskała uznanie Międzynarodowego Towarzystwa Biostatystyki Klinicznej (ISCB) i Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia.

W 1997 r. wydała książeczkę *Rachunek całkowity w kierunku zastosowań ekonomicznych*. Zawarte w niej badania umożliwiały np. statystycznie wiarygodne liczenie uczestników demonstracji społecznych, tak licznych w tym okresie, organizowanych przez NSZZ „S” (górnicy, stoczniowcy), Radio Maryja, pielgrzymki Jana Pawła II. Opracowania testów statystycznych znalazły zastosowanie podczas wyborów na Ukrainie w kontroli i weryfikacji rzetelności komisji wyborczych w 2006 r., za co otrzymała podziękowania od Wołyńskiego Sztabu Wyborczego i polskich obserwatorów. Wyniki zastosowań

Dalej zajmowała się kliniczną biostatystyką w naukach biomedycznych. Ukazały się publikacje w „Biocybernetics and Biomedical Engineering”. Brała udział w konferencjach Instytutu Podstaw Informatyki PAN, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia i Międzynarodowego Towarzystwa Biostatystyki Klinicznej Annual Conference ISCB we Francji (Montpellier). Z powodzeniem wykładała na KUL-u. Nie znajdowała uznania na macierzystym Wydziale Matematyki Fizyki i Informatyki UMCS.

Od 1980 r. należała do NSZZ „Solidarność”. Bardzo przeżywała zamach na Jana Pawła II i śmierć prymasa Stefana Wyszyńskiego w 1981 r., uważając ich za twórców przemian w Polsce. W stanie wojennym niezwykle aktywnie angażowała się w pomoc inter-

nowanym, aresztowanym i szykanowanym członkom „Solidarności”. Szczególnie cenne były jej kontakty z Kościołem katolickim. Ksiądz prałat Tadeusz Pajurek, który był w tym czasie kapłanem internowanych w Hrubieszowie, korzystał z jej pośrednictwa i kontaktów, czemu dał wyraz, koncelebrując mszę pogrzebową i wygłaszając poruszającą homilię. Szczególnie przeżywała okres transformacji ustrojowej 1989/1990. Angażowała się w poczynania prowadzące do wzrostu demokracji w NSZZ „S” i szkolnictwie wyższym mające kształcić studentów nie tylko na fachowców, ale także na obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

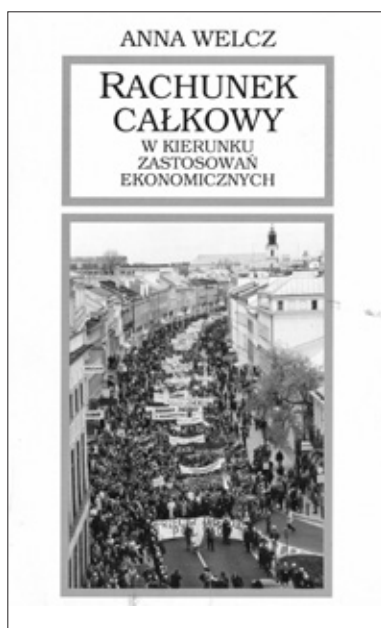
Była do końca aktywna w pomocy ludziom z różnych środowisk, co znalazło wyraz w przemówieniach na mszy pogrzebowej, po której Jej ciało spoczęło na cmentarzu parafialnym w Konopnicy.

Józef Kaczor

tych metod spotkały się z zainteresowaniem Polskiego Towarzystwa Statystycznego.

Książeczka stała się przedmiotem krytyki matematyków i nieprzychylnych polityków. Odbiło się to także na ocenie pracy dr Anny Wolińskiej-Welcz. W 1999 r. została negatywnie oceniona przez Wydział Mat.-Fiz.-Inf. UMCS mimo pozytywnych ocen bezpośrednich przełożonych docenta Sławomira Żąbka i prof. Kozickiego. Przeniesiono ją z Instytutu Matematyki do Instytutu Informatyki.

Zmienić musiała zajęcia dydaktyczne i dziedzinę zainteresowań. Zbliżyło ją to jednak do zespołu Analizy i Modelowania Statystycznego w Zakładzie Sztucznej Inteligencji Instytutu Podstaw Informatyki PAN, co zaowocowało współautorstwem monografii *Models and Methods of Grade Data Analysis: Recent Development* wydanej przez Instytut Podstaw Informatyki PAN (2013).

Źródło: zbiory rodzin Stanikowskich

Krystyna Stanikowska 1956–2018

Krystyna Stanikowska z domu Kubacka zmarła 5 listopada 2018 r. po ciężkiej chorobie, miała 62 lata. Pracowała na Wydziale Chemii UMCS. Niezwykle zasłużona dla NSZZ „Solidarność”. W latach 1980 i 1981 powieliała materiały związkowe na zlecenie Komisji Informacyjnej NSZZ Solidarność UMCS kierowanej przez dr Radosława Drwala.

Na podkreślenie zasługuje jej postawa po ogłoszeniu stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. Wzięła udział w strajku w budynku Małej Chemii w dn. 13–15 grudnia. Strajk zakończono na prośbę JM Rektora UMCS Tadeusza Baszyńskiego. Po jego zakończeniu Krystyna przedarła się wraz z kilkoma osobami do strajkującej załogi LZNS.

Jej poruszająca relacja z tych wydarzeń:

Podczas akcji strajkowej samoloty kilkakrotnie zrzucały ulotki mające zastraszyć i zniechęcić strajkujących do dalszej akcji okupacyjnej. Po ulicach obok LZNS jeździły czołgi oraz maszerowali uzbrojeni milicjanci i zomowcy. 18 grudnia ok. 4-5 rano rozpoczęła się akcja pacyfikacyjna. Na teren zakładu wjechały czołgi burząc bramę wjazdową a następnie przystąpiły do akcji oddziały milicji i ZOMO, wrzuca-

no pociski z gazami łzawiącymi i wypędzano strajkujących na zewnątrz zakładu. Widziałam dzikie spojrzenia i nieludzkie zachowania zomowców, bito pałkami i kopano wypędzanych pracowników. Słychać było strzały i bluźnierstwa rzucane przez zomowców. Przy pacyfikacji obecne było wojsko. Zwróciłam uwagę na zdarzenie kiedy żołnierz krzychał do zomowca: „Nie bij to może być twoja matka lub siostra” ... strajkujący rozbiegli się w różne strony, jedni ukryli się w Kościele, inni na klatkach schodowych domów ... ludzie chętnie zapraszały do swoich mieszkań ... byliśmy przerażeni i zmartwieni takim przebiegiem wypadków’.

W stanie wojennym służyła „Solidarności” w kolportażu „bibuły”,

a po relegalizacji NSZZ „Solidarność” w odnawianiu struktur na Wydziale Chemii.

Była osobą bezkonfliktową, niezwykle ciepłą, przyjazną, otwartą na potrzeby innych, zawsze z uśmiechem gotową nieść pomoc. Nawet podczas ciężkiej choroby kontaktowała się z koleżankami i kolegami z NSZZ „S”. Do końca interesowała się sprawami NSZZ „Solidarność”.

W jesienne popołudnie została pochowana na cmentarzu w Zemborzycach. Sztandar NSZZ „Solidarność” UMCS powiewał nad jej grobem, grobem bohaterskiej kobiety „Solidarności”.

*Józef Kaczor
Aleksander Padewski*

.....
1 XXX lat NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, wyd. NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2010, s. 158.

• Jerzy Szczypa po lewej, Tomasz Goworek po prawej

Minęła 20 rocznica śmierci prof. Jerzego Szczypy. W holu Wydziału Chemii odsłonięto tablicę pamiątkową.

Profesor Jerzy Szczypa

Z Jerzym Szczypą łączyły mnie bliskie kontakty od najmłodszych lat. Chodziliśmy do jednej klasy w Gimnazjum i Liceum im S. Czarnieckiego w Chełmie, w klasie maturalnej siedzieliśmy nawet przy jednym stoliku. W końcu lat 40. wydawali-

śmy wspólnie gazetkę ścienną koła Ligi Lotniczej (istniała taka organizacja). Na załączonym zdjęciu widać nas obu przed gazetką, na pierwszej kartce jest zdjęcie amerykańskiego myśliwca „Phantom I” lądującego na lotniskowcu, co zważywszy na rok wykonania zdjęcia (1949) jest raczej zaskakujące.

W klasie maturalnej zajmowaliśmy się inną działalnością „wydawniczą”. Brat Jurka – Bogdan (z tej samej klasy mimo różnicy wieku) wpadł na pomysł wydawania gazetki nie ściennej i nie propagandowej, a przypominającej normalną gazetę – kilka małych stron w układzie jak w gazecie, w kolumnach, opisujących raczej sa-

Edward Banaszcak (1959)

tyrycznie życie klasy, zawierających nawet powieść w odcinkach (w bohaterach powieści można było rozpoznać kolegów). Nazwał to dzieło „Trybuną Sztuby”¹. Wtedy Jurek i ja postanowiliśmy wydawać konkurencyjne pismo „Ośli Sztandar”. Zabawa w gazetki miała sens, jeśli wychodziło kilka pism zwalczających się nawzajem, zaraz też pojawiło się trzecie – „Szerszeń”. Po kilku miesiącach Jurek zrezygnował ze współpracy ze mną, co „Szerszeń” skwitował odpowiednim rysunkiem: dwa cielaki – jeden leży kopytami to góry (Jurek), drugi bryka (ja), nad nimi fruwa szerszeń z łukiem. Pod rysunkiem był podpis:

Mknie prosto do celu strzała,
Trafia jednego cymbała,
Niedługo ta chwila zawita,
Że i drugi wyciągnie kopyta.

To był dowcip, ale po pół wieku los zdrwił i okrutnie szybko zrealizował narysowaną scenę. Jurek zamierzał studiować biologię, ja – fizykę. Pomyślałem, że dobrze by było, jak już znajdziemy się na UMCS-ie, w nowym środowisku, mieć na początek blisko

kogoś znajomego i udało mi się namówić Jurka, aby rzucił wkuwanie do egzaminu, ile zębów i jakich ma pies czy koń, i złożył papiery na wydział Mat-Fiz-Chem. Przyszedł na chemię.

Towarzystwo „redaktorów” i współpracowników tworzyło w szkole rodzaj klubu. Po maturze spotkaliśmy jeszcze w pełnym składzie klubu 10 chłopaków i postanowiliśmy po raz ostatni, przed rozjechaniem się po kraju, napisać wspólne dzieło *De Viris Illustribus* – zestaw fikcyjnych i sięgających w przyszłość niby-życiorysów całej grupy stylizowanych na staropolszczyznę. Życiorys Jurka miał tytuł *Scipio Minor – nauta i alchemik* (Scipio było zlatynizowaniem nazwiska Szczypa, a Minor oznacza młodszy, bo Bogdan był starszy). Zaczynał się życiorys od inwokacji z Owidiusza „Quod mare non novit, que nescit Scipiona [zamiast Ariona – uzupełniając autora] tellus!”. Potem były opisy rzekomych wypraw morskich (peregrinationes Scipionis). Zapamiętałem taki fragment, jak to wpływał do Lizbony; gdy ukazał się na redzie „królowa Portugalii, żeglarsza tak znamienitego zoczywszy, raz po raz z dział ognia dawać kazała. Z tą

wielekroć cudzołożył”. Oryginał owych życiorysów podobno gdzieś istnieje.

Potem nasze losy raczej się rozeszły. Każdy w swojej branży pracował na sukces (z naszej klasy XI a trzech zostało „belwederskimi”, trzeci to „Jano” Krzyżanowski, weterynaria). Jurek został alchemikiem – Zakład Radiochemii zajmuje się produktami przemiany pierwiastków (promieniotwórczych), czyli procesu nazywanego ongiś przez alchemików transmutacją. Został też nautą znamienitym nawet Komandorem Jacht-klubu UMCS.

Choć radiochemia i fizyka jądrowa to rzeczy bardzo bliskie, jakoś nie było okazji do wspólnych działań, poza jednym przypadkiem – Czarnobyl. Jurek miał państwowe zlecenie na te badania, ja ze współpracownikami prowadziłem je na własną rękę. Jurek wyznaczał ważny praktycznie poziom skażeń, my zaś znaleźliśmy w przylatujących ziarenkach pluton (cenzura nie puściła tej informacji). Mogliśmy też stwierdzić, że nie było wybuchu jądrowego, tylko konwencjonalny (to widać, jeśli są ziarenka zawierające tylko jeden izotop – rutenu).

Pamiętam ostatnie nasze kontakty. Tak się złożyło, że był to powrót do lat szkolnych. Już jako prorektor Jurek wyjeżdżał do Izraela. Wspominał mi o tym przed wyjazdem. Powiedziałem mu, że podobno kolega z naszej klasy, Jurek Szymański, jest przeorem jakiegoś klasztoru w Nazarecie. Po powrocie Szczypa zadzwonił do mnie: „Prawda! Byłem w Nazarecie, spotkałem się z nim!”. To była nasza ostatnia rozmowa. Wkrótce potem Nautę żegnaliśmy w holu Chemii gaelskie szanty.

Tomasz Goworek

Jerzy Witold Kasprzak (1954–2019)

3 stycznia br. odszedł do Pana Jerzy Kasprzak, historyk, muzealnik, dokumentalista w Archiwum i Muzeum UMCS. Przegrał walkę z groźną i podstępą chorobą na dwa tygodnie przed planowanym odejściem na emeryturę.

Urodził się w Lublinie 17 stycznia 1954 r. w rodzinie Witolda i Anny Kasprzaków. Po ukończeniu szkoły podstawowej i Technikum Chemicznego nr 1 w Lublinie podjął studia historyczne na Wydziale Humanistycznym UMCS w latach 1975–1979. Pracę magisterską pt. *Dyplomatyka polskich traktatów międzynarodowych w XIV–XV wieku (studium źródłoznawcze)* przygotował

pod kierunkiem naukowym doc. dr. hab. Józefa Szymańskiego w Zakładzie Nauk Pomocniczych Historii i Bibliotekoznawstwa. Praca uzyskała ocenę bardzo dobrą zarówno od promotora, który podkreślił, że praca spełnia funkcje pracy magisterskiej z „naddatkiem”, jak też recenzenta prof. dr. Kazimierza Myślińskiego, co jest ważne, bo obaj profesorowie nie szafowali ocenami bardzo dobrymi przy ocenach wiedzy studentów.

Podczas studiów Jerzy aktywnie działał w Studenckim Kole Naukowym Historyków (w sekcji epigraficznej). Studenci skupieni w tej organizacji aktywnie uczestniczyli w badaniach węzłowych objętych programem MR III.5: Pomniki kultury źródłem świadomości narodu. Badania te koncentrowały się wokół zagadnień epigrafiki polskiej do XVIII w., a ich efektem było przygotowanie I Ogólnopolskiej Sesji Epigraficznej. Przedstawione tam referaty zostały w całości wydane w „Problemach Studenckiego Ruchu Naukowego” (T. 8, 1978, z. 5).

Innym obszarem działalności studentów skupionych w kole naukowym były obozy epigraficzne. Organizowane i kierowane sprawną ręką ówczesnego docenta Józefa Szymańskiego pozwalały wykazać się uczestniczącym w nich studentom. Efekty ich poszukiwań opracowane naukowo przez specjalistów ukazywały się w kolejnych zeszytach wydawnictwa *Corpus Inscriptionum Poloniae*. Kolega Jerzy był uczestnikiem takich obozów w Golejowie, Skarżysku Kamiennej i Janowie Lubelskim.

W opinii opiekuna koła, prof. J. Szymańskiego, Jurek „wykazywał się obojętnością, a także docieklivością w rozwiązywaniu różnych problemów naukowych. Na obozach naukowych, w których uczestniczył, wykazywał duży zmysł praktyczności w rozwiązywaniu codziennych spraw”. Należy dodać, że nie tylko praktyczności, ale też odwagi, albowiem jeszcze w trakcie studiów, w listopadzie 1978 r., wraz z kolegami z roku, uznał, że potrzeba w końcu upamiętnić w Instytucie całkowicie pomijane zasługi Legionów Polskich. Zbliżała się 60. rocznica odzyskania niepodległości,

Fot. ze zbiorów Muzeum UMCS

o której nasi wykładowcy programowo zapomnieli. Mała grupa studentów postanowiła uczcić ten ważny fakt pamiątkową wystawą. Problem niezbędnych do wystawy fotografii rozwiązał Jurek, wykonując zdjęcia w bibliotece KUL. To wtedy postawił pierwszy krok w kierunku profesji, która stała się ważną częścią jego życia.

Niewielką wystawkę poświęconą Józefowi Piłsudskiemu i wydarzeniom listopada 1918 r. umieszczono we wnęce korytarza Instytutu Historii. Wystawa była czynna tylko kilka godzin, bo wieść szybko dotarła do władz Wydziału, które natychmiast zleciły jej usunięcie. Rozważano też zawieszenie w prawach studenta trójki inicjatorów wystawy, ale ostatecznie pozwolono im dokończyć studia w terminie.

Po ukończeniu studiów, jak większość absolwentów, zaczął rozglądać się za pracą, która byłaby nie tylko satysfakcjonująca, ale też zapewniała względną stabilizację życiową, zwłaszcza, że założył rodzinę i spodziewał się narodzin dziecka. Z radością więc przyjął ofertę zatrudnienia w Archiwum Państwowym w Przemyslu, niestety, rzeczywistość okazała się mało radosna. Miasto nie mogło zaproponować młodej rodzinie ani mieszkania, ani pracy dla małżonki, absolwentki Politechniki Lubelskiej. Po dwóch tygodniach bezowocnych poszukiwań Jerzy wrócił do Lublina i zatrudnił się w redakcji „Kuriera Lubelskiego” w dziale korektorskim.

W tym okresie na UMCS-ie trwały prace przygotowawcze nad powołaniem do życia muzeum uczelnianego. Dziś niewiele osób pamięta, że pomysłodawcą powołania takiej

placówki na UMCS-ie był prof. Kazimierz Sand, który już w 1976 r. złożył stosowny wniosek na Kolegium Rektorskim. Na posiedzeniu Kolegium 7 czerwca 1976 r. powołano Zespół do opracowania koncepcji muzeum, na którego czele stanął ówczesny docent dr hab. Józef Szymański. W skład Zespołu weszli ponadto prof. dr Tadeusz Mencil z Zakładu Historii Nowożytnej oraz prof. dr Kazimierz Sand z Zakładu Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji. Jeszcze w tym roku, jesienią, profesor Józef Szymański przedłożył Senatowi UMCS obszerny *Memoriał w sprawie utworzenia Muzeum i Archiwum UMCS*, w którym wyłożył koncepcję funkcjonowania jednostki.

Prace nad koncepcją organizacyjną i miejscem nowej placówki w strukturze uczelni trwały cztery lata i 1 października 1980 r. można było poinformować lubelskie placówki kulturalne i turystyczne oraz miejscową prasę, że zostało otwarte Muzeum UMCS mieszczące się w budynku Biblioteki Głównej. Pierwszym pracownikiem nowej placówki został mgr Jerzy Kasprzak, o którym prof. Józef Szymański napisał, że „jest pożądanym kandydatem do pracy w organizowanym muzeum uniwersyteckim”. 1 grudnia 1980 r., na mocy Zarządzenia rektora UMCS w sprawie zmian organizacyjnych na Wydziale Humanistycznym, dotychczasowy Zakład Nauk Pomocniczych Historii i Bibliotekoznawstwa został przekształcony w Zakład Nauk Pomocniczych Historii i Bibliotekoznawstwa z Pracownią „Muzeum UMCS”.

Jerzy od początku zaangażował się w działalność powierzonej mu placówki. Nawiązał kontakty z rodzinami zmarłych profesorów i dzięki temu pozyskał pierwsze eksponaty. Uparcie nachodził poszczególne komórki organizacyjne, zbierając upchane w szafach dokumenty, fotografie, a czasem przedmioty codziennego użytku. Nawiązał też kontakty z Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie, które przekazało część materiałów dotyczących patronki i dotąd chętnie służy pomocą i radą we wszystkich przedsięwzięciach. W 1984 r. Muzeum otrzymało drugi etat i moż-

na było ruszyć z działalnością wystawniczą w pełnym zakresie.

W ciągu minionych 38 lat pracy Jerzy, wraz z kolegą Dariuszem, zebrali ponad 20 tysięcy eksponatów i przygotowali 252 wystawy w pomieszczeniach własnych, w innych budynkach uczelni oraz w przestrzeni miejskiej Lublina. W większości prezentowanych ekspozycji On był autorem scenariuszy oraz wydawanych przy tej okazji folderów i informacji prasowych. Nie ma możliwości ani potrzeby, aby wymieniać wszystkie przedsięwzięcia, ale należy podkreślić, że Muzeum w jego koncepcji miało być placówką kształtującą tożsamość pracowników i studentów uczelni, a także ułatwiającą identyfikację z nią. W swoich wystawach prezentował więc artefakty związane z uczelnią, ukazywał osiągnięcia jej wydziałów, instytutów, zakładów, zespołów oraz osób. Upamiętniał też ważne wydarzenia z przeszłości kraju i regionu, takie jak choćby drogi archeologii, początki chrześcijaństwa na Lubelszczyźnie, czasy Gotów, osobliwości archeologiczne Roztocza, osiągnięcia policji II Rzeczypospolitej. Umiejętnie pokazywał pojedyncze fakty i szersze procesy, a także ułatwiał ich rozumienie. Jednym słowem – uczył historii, ukazując dzieje Uniwersytetu, regionu i Polski.

Od 1 października 1999 r., wskutek zmian w strukturze organizacyjnej Uniwersytetu, Muzeum UMCS zostało wyłączone z Zakładu Nauk Pomocniczych Historii i przyłączone do Archiwum UMCS, tworząc ogólnouczelnianą jednostkę organizacyjną w pionie prorektora do spraw ogólnych. Zmiana strukturalna nie wpłynęła zasadniczo na działalność jednostki, może poza zmianą kategorii zatrudnienia, bo obaj pracownicy zostali zaliczeni do pracowników administracyjnych. Połączenie z archiwum uczelnianym było też asumptem do podniesienia kwalifikacji zawodowych i w roku 2001/2002 Jerzy kontynuował naukę w Podyplomowym Studium Muzeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Po jego ukończeniu próbował z powodzeniem przedstawić nowe spojrzenie na funkcję muzeum, organizując pierwszą wystawę interaktywną. Korzystając z nawiązanych kontaktów, udało

mu się sprowadzić do Lublina wystawę *Nauki dawne i niedawne* przygotowaną przez Muzeum UJ. Była sporym wydarzeniem, bo angażowała widza do określonej aktywności. Poszczególne eksponaty można było nie tylko dotknąć, ale samodzielnie wykonać konkretne doświadczenie.

W 2003 r. ukończył kurs „Gospodarowanie dobrami kultury w muzeach”, a dwa lata później muzeum uczelniane aktywnie włączyło się w firmowany przez UMCS Lubelski Festiwal Nauki. Za ten udział Jerzy otrzymał specjalne podziękowanie od prorektora UMCS za udany projekt, a rektor przyznał nagrodę pieniężną. W 2010 r. został odznaczony Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę.

Pasją Jurka stała się fotografia. W czasie studiów zakupił sobie dobry aparat fotograficzny, co wcale nie było łatwe, bo tego rodzaju sprzęt bardzo rzadko pojawiał się w naszych sklepach. Potem konsekwentnie uwieczniał różne szczegóły życia studenckiego. Jemu zawdzięczamy bogatą dokumentację fotograficzną z trzech pierwszych studenckich obozów epigraficznych. Zdjęcia te dzisiaj posiadają już wartość historyczną i stanowią cenne źródło wiedzy o dziejach studenckich kół naukowych lat 70.

Był dobrym człowiekiem, wzorowym mężem i ojcem, stawiającym w swoim życiu na pierwszym miejscu rodzinę, zatroskanym o jej materialny byt oraz wszelkie inne sprawy związane z jej funkcjonowaniem. I trzeba powiedzieć, że na tym polu zrobił więcej, niż można było od niego oczekiwać. Myślał o najbliższych do końca swoich dni.

I myślał o przyszłości Muzeum, porównując status podobnych placówek w innych uczelniach. Zastanawialiśmy się niejednokrotnie, w jakim kierunku pójść działania ustawodawcy przygotowującego nowe prawo dla uczelni wyższych i konsekwentnie pomijającego w założeniach istnienie takich jednostek, jak archiwa i muzea uczelniane. Swoje przemyślenia Jerzy wyłożył w ostatnim, jak się okazało,

Fot. ze zbiorów Muzeum UMCS

artykule pod nieco prowokującym tytułem *Czy Uniwersytetowi potrzebne jest muzeum?*¹. Niestety, odpowiedź na to pytanie już Go nie dotyczy.

Wspominając Zmarłego Kolegę, mamy przez oczami człowieka solidnego, rzetelnie wykonującego swoje obowiązki zawodowe, zatroskanego o kolejne wystawy, które miały na celu poszerzanie wiedzy o uczelni, jej pracownikach i studentach, całkowicie utożsamiającego się ze swoim miejscem pracy, co dzisiaj jest rzadkością, łatwego we współpracy zarówno ze zwierzchnikami, jak i podwładnymi, opanowanego, nieskorego do emocjonalnych uniesień, przyjmującego życie z dystansem i pokorą. To był *vir bonus et laboriosus*, niemal jak św. Józef tylko we współczesnej, czysto świeckiej postaci.

Mówi się, że nie cały człowiek umiera i jest to prawda. Odchodzi z tego świata, ale pozostawia po sobie potomstwo, dobra materialne, wykonane prace, załatwione sprawy, wyświadczone dobro. Pozostaje jednak po nim puste miejsce i to nie tylko przy stole, ale w naszej świadomości, którego nikt inny nie jest w stanie zapełnić. Razem ze śmiercią bliskiej osoby zanika bezpowrotnie także częśćka nas samych. Przez to stajemy się ubożsi, słabsi i starsi, bliżsi ostatecznego końca. Jednak w tym dramacie śmierci należy dostrzec nie tylko ból i smutek, ale również głębszy sens życia. Panu Bogu dziękujemy, że w osobie Zmarłego mieliśmy nadzwyczaj dobrego przyjaciela i kolegę.

Anna Łosowska

1 „Wiadomości Uniwersyteckie” 2018, nr 5(244), s. 30–37.

Źródło: archiwum domowe Renaty Burdzickiej

Zmarł Marian Burdzicki – emerytowany elektryk Instytutu Fizyki UMCS, organizator NSZZ „Solidarność” na Wydziale Mat-Fiz-Chem UMCS we wrześniu 1980 r.

Jego dziełem był ogólnopolski rysunkowy konkurs „Solidarność” w oczach dziecka zorganizowany w drugiej połowie 1981 r. Stan wojenny nie pozwolił rozstrzygnąć konkursu. Rysunki zostały – ponad tysiąc sztuk.

W pogrzebie uczestniczyła rodzina zmarłego i licznie przybyli koledzy i koleżanki z UMCS-u. Podczas uroczystości pogrzebowych obecny był poczet sztandarowy NSZZ Solidarność UMCS. Po mszy świętej w imieniu pracowników Instytutu Fizyki zmarłego pożegnał dyrektor Instytutu dr hab. prof. Ryszard Zdyb. Podkreślił wielkie zaangażowanie Mariana Burdzickiego w pracę zawodową jako elektryka, wielką Jego pomoc przy wykonywaniu prototypowej aparatury badawczej i przypomniął, że zmarły przez długie lata pełnił funkcję Inspektora BHP. Jego zaangażowanie w NSZZ „Solidarność” przedstawił Józef Kaczor.

Marian był bardzo znaną postacią w Instytucie Fizyki. Pełen energii, angażował się w życie Instytutu: czy to były pokazy z fizyki, czy impreza noworoczna dla dzieci zawsze uczestniczył w tym całym sobą. Instytut był Jego drugim, a może nawet pierwszym domem. Kiedy zaczęła się „Solidarność”, a właściwie zanim się jeszcze zaczęła, zaangażował się całkowicie. Uczestniczył w słynnym „zebraniu w dwunastce”, na którym przygotowano późniejsze pierwsze postulaty. Po rejestracji Związku Marian

Marian Burdzicki 1940–2019

został przewodniczącym Koła Obsługi w Instytucie, ale to mu nie wystarczało. Uczestniczył we wszystkim, co tylko się działo. Wspólnie z Leszkiem Głuścem organizował imprezy dla dzieci, wtedy też powstał pomysł konkursu rysunkowego: „Solidarność” w oczach dziecka. Udzielał się także szerzej. Razem z innymi kolegami z Instytutu obsługiwali nagłośnienie, a nawet transmisję telewizyjną podczas pierwszego zjazdu „Solidarności” w Świdniku, a później także podczas wizyty Czesława Miłosza na KUL-u. Obsługiwał również pielgrzymkę Jana Pawła II do Lublina w 1987 r.

Wcześniej był jednak strajk akademicki. Marian zapewniał bezpieczeństwo budynków Instytutu, ustalał dyżury, sam także doglądał porządku we wszystkich pomieszczeniach. Właśnie wtedy, podczas jednego z wielu dyżurów, postanowił zrobić coś większego – był to znowu konkurs rysunkowy „Solidarność” w oczach dziecka, tym razem ogólnopolski. Prace konkursowe nadsyłało z całej Polski. Przychodziły długo jeszcze po wprowadzeniu stanu wojennego i tak się szczęśliwie złożyło, że doszły wszystkie nienaruszone pomimo cenzury.

W smutnych latach stanu wojennego Marian dalej działał aktywnie. Swoim entuzjazmem motywował innych. Potrafił zrobić zabawę choinkową dla

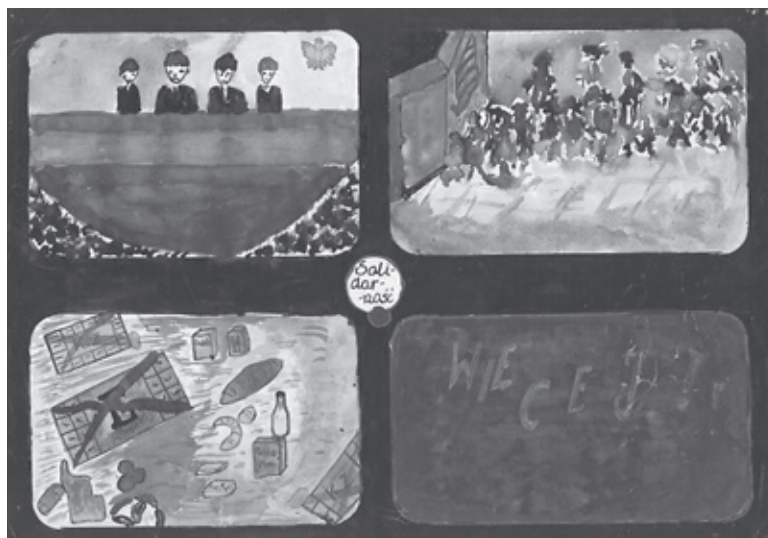
dzieci, a nawet i sylwestrową dla pracowników. Podczas drugiej wizyty Jana Pawła II pomimo trudności z wypożyczeniem autokaru zorganizował pielgrzymkę do Częstochowy, w której wzięło udział kilkadziesiąt osób. Uczestniczył w codziennym życiu Związku w podziemiu: składki, kolportaż, rozdzielanie darów – takie były wówczas potrzeby. Na co dzień był zawsze gotowy nieść pomoc każdemu i zawsze można było na Niego liczyć. Żył „Solidarnością”.

Zmiany po 1989 r. przyjął bez entuzjazmu. Bolał nad tym, co się stało z „Solidarnością”, nie mógł pogodzić się ze zdradą Wałęsy i „nocną zmianą”. Nie o takiej Polsce marzył.

Warto jednak wrócić do tematu „rysunków, które pozostały”. Były kilkakrotnie prezentowane na wystawach z okazji dwudziesto- i dwudziestopięciolecia NSZZ „Solidarność” nie tylko na UMCS-ie, ale także w szkołach Lublina i Świdnika. Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” UMCS zabezpieczyła rysunki w archiwum. Zostały wykonane skany rysunków. Może uda się je pokazać w publikacji, dotrzeć do ich autorów – dziś już dorosłych ludzi.

Żegnaj Marianie, pozostaniesz na zawsze w naszej pamięci.

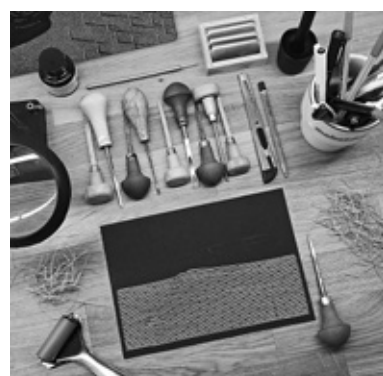
Józef Kaczor
Andrzej Trembaczowski

Źródło: z archiwum Karola Pomykały

Linoryt, grafika artystyczna i nowe technologie

Źródło: z archiwum Karola Pomykały

75 LAT UMCS

Rozmowa z mgr. Karolem Pomykałą – asystentem w Zakładzie Wypukłodruku na UMCS-ie w Lublinie, artystą grafikiem, dyrektorem artystycznym, uczestnikiem wielu ogólnopolskich i międzynarodowych wystaw, laureatem prestiżowych nagród i wyróżnień, m.in. Grand Prix Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie w 2018 r. Pod jego kierunkiem studenci grafiki z okazji 150. rocznicy urodzin Marii Curie-Skłodowskiej stworzyli największy w Polsce drzeworyt.

– Zaczniemy od podstaw. Czym jest linoryt?

– W skrócie, mówiąc obrazowo, to jest pieczętka. Mamy jakiś fragment podłoża, jakąś matrycę, to może być na przykład linoleum lub wykładzina PCV, w których się wycina dłutami wzór. Następnie ten wycięty obraz odbija się na papierze. Linoryt to praktycznie to samo, co drzeworyt. Drzeworyt ma jednak dłuższą historię z tego względu, że dopiero pod koniec XIX w. wymyślono linoleum. Tymczasem drzeworyt funkcjonuje od XIV–XV w. Został stworzony dlatego, że powstał papier, a grafikę tworzy się właśnie na papierze. Drzeworyt jest tak naprawdę najstarszą techniką graficzną.

– Drzeworyty były często wykorzystywane praktycznie np. w prasie do tworzenia ilustracji. Czy linoryty też się wykorzystuje w taki sposób?

– Rzeczywiście kiedyś drzeworyt był wykorzystywany do reprodukcji ilustracji. Linoryt już nie, bo zaczął funkcjonować w momencie, kiedy fotografia już weszła do życia, wyparła drzeworyt i automatycznie również linoryt. Linoryt był już więc wykorzystywany tylko do artystycznej ekspresji. Sam ten proces jest istotny, wydaje się trudny i czasochłonny, bo musisz za pomocą specjalnych narzędzi wyciąć w płycie linoleum wzór, rysunek, to, co masz w głowie, następnie musisz nałożyć specjalnymi wałkami farbę i dopiero

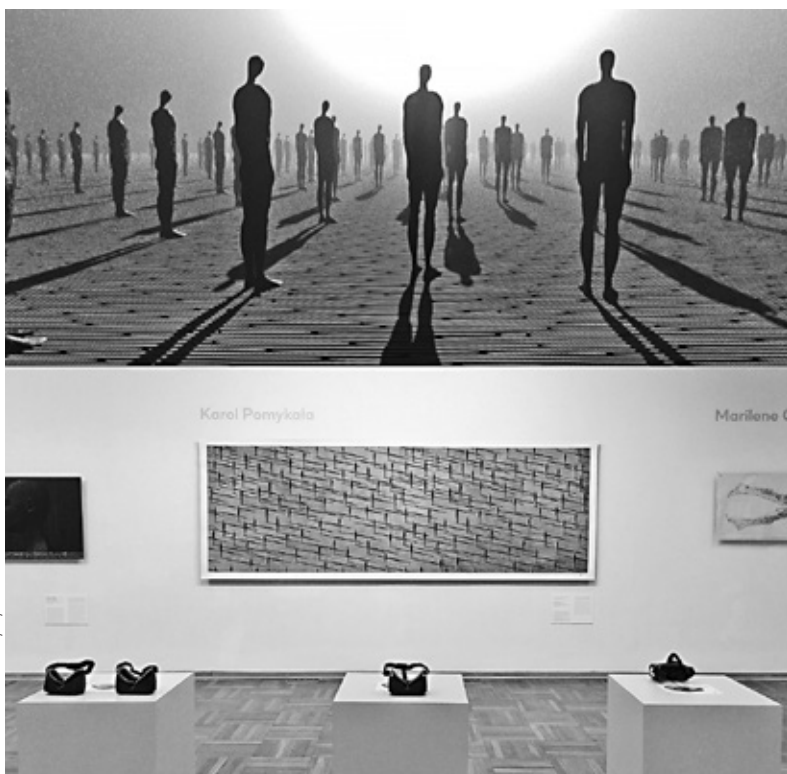

Źródło: z archiwum Karola Pomykały

albo ręcznie, albo za pomocą ręcznych pras możesz odbić tę grafikę na papierze. Jest to dosyć żmudny i długi proces. W malarstwie jest inaczej – wyciągasz farbę i malujesz. Tutaj jednak ten proces jest bardziej skomplikowany, ale nie aż tak, aby nie mieć z tego frajdy.

– Dlaczego wybrał pan linoryt jako sposób artystycznego wyrazu?

– Nie wiem. Zastanawiałem się nad tym wielokrotnie. To przyszło

Źródło: z archiwum Karola Pomyska

naturalnie. Pierwsza moja styczność z linorytem miała miejsce w liceum. Nauczycielka, która prowadziła zajęcia z grafiki projektowej, wymyśliła, że jednym z zadań będzie stworzenie linorytu. I wtedy, pamiętam, stworzyłem pierwszy raz swoją grafikę. To było dla mnie niesamowite, bo nie ukrywam, że wcześniej w ogóle nie miałam zielonego pojęcia na temat grafiki. Ogólnie wiedziałam, co to jest, ale sądziłem, że wiąże się tylko z komputerem. Jak się okazało, że grafika może polegać na tym, że się wycina coś dłutami w płytce, to dla mnie to było jak objawienie. Zawsze lubiłem rzeźbić, rysować, a linoryt jest takim trochę połączeniem rzeźbiarstwa z rysowaniem i jakoś tak naturalnie mi podpasował. Następnie po liceum, na studiach spotkałem się ze świetnymi profesorami, którzy mi dokładniej wytłumaczyli i pokazali, o co chodzi w grafice artystycznej i czym jest linoryt. Pod swoje skrzydła wziął mnie obecny dziekan Wydziału Artystycznego Krzysztof Szymanowicz i tak naprawdę on zaraził linorytem. Pokazał mi, że to nie jest tylko czerń i biel, że linoryt zawiera szeroką skalę szarości i wiele niuansów. I ta fascynacja się pogłębia, ciągle odkrywam pewne rze-

czy i nie jestem w stanie powiedzieć, dlaczego wybrałem linoryt. Chyba tak wyszło. Mogę powiedzieć, że to jest taka miłość od pierwszego wejrzenia. Nie wiem, dlaczego. Po prostu się tak stało. I trwa do tej pory.

– Czy w Polsce linoryt to technika dobrze znana? Czy mamy jeszcze innych artystów, którzy mogą się pochwalić sukcesami?

– No pewnie! W ogóle polska grafika jest fenomenalna, bo jest rozpoznawalna na całym świecie. Jeśli są organizowane jakieś konkursy międzynarodowe, to zawsze artyści polscy są w czołówce. Dostają nagrody na całym świecie, więc polska grafika jest bardzo rozpoznawalna. Jeśli chodzi o znajomość artystów-grafików, jest już gorzej. Świadomość w Polsce jest żadna niestety. To wynika z kilku względów. Przede wszystkim z edukacji. Nie ma lekcji, zajęć, które tłumaczą, czym jest grafika, i wiem to z własnego doświadczenia. Kiedy byłem w liceum plastycznym, dopiero w trzeciej lub czwartej klasie troszeczkę się dowiedziałem o grafice, ale nie tyle żeby w ogóle mieć świadomość, czym ona jest. Więc jeśli osoba, która jest w szkole artystycznej,

nie ma o tym pojęcia, to tym bardziej ktoś, kto w ogóle nie ma styczności ze sztuką. To jest duży problem. Często rozmawiam z różnymi ludźmi i po prostu widzę, że jak im opowiadam o tej grafice, to się patrzają na mnie, jakbym był z kosmosu.

A wracając do artystów, w Lublinie jest już kilka pokoleń artystów-grafików tworzących linoryty. I to dosyć specjalne, bo linoryty punktowe, które charakteryzują się dużym detalem, często fotorealizmem, który jest niespotykany w tej dziedzinie na świecie, więc ta szkoła lubelska – tak jest często określana – posiada twórców, którzy wypracowali swój charakterystyczny styl i zarażają nim innych twórców. I to jest niesamowite! Do tych artystów zalicza się śp. Masymilian Snoch. Kolejnymi świetnymi twórcami linorytu punkowego są Stanisław Bałdyga, Krzysztof Szymanowicz. Więc jest tych osób sporo i robią niesamowite rzeczy. Tylko co z tego? O tym wie zaledwie kilka osób, a przecież są to artyści rozpoznawani na całym świecie. Byłem w Korei w tamtym roku i rozmawiałem z profesorem z tamtejszej uczelni. Powiedziałem, że jestem z Lublina i znam np. Krzysztofa Szymanowicza. Był pod wrażeniem! A przede wszystkim znał jego prace.

– Czy są podejmowane jakieś działania promujące artystów-grafików i samą grafikę?

– Jeśli chodzi o sztukę graficzną, bardzo dużo jest na świecie konkursów, festiwali graficznych, gdzie rzeczywiście się wysyła te prace i one funkcjonują. Najczęściej są to przedsięwzięcia międzynarodowe o bardzo wysokim prestiżu, gdzie na przykład z 3 tys. artystów wybranych zostaje 100 osób, więc jest duża selekcja. I zawsze tak jest, że w tej grupie wybranych znajduje się sporo Polaków. A niestety w naszym kraju mało kto o tym wie, więc musimy robić wszystko, by mówić o tym. Dlatego jestem dużym orędownikiem mediów społecznościowych. Rolą nas, grafików, jest pokazywanie, jak pracujemy, jak tworzymy, bo dzięki temu zarażamy osoby, które

nie mają zielonego pojęcia o sztuce. To jest, tak sądzę, jedna z najważniejszych ról twórców – pokazywanie, jak powstają ich prace [Prace Karola Pomykały można obejrzeć na Instagramie: <https://www.instagram.com/karolpomykala/> – uzup. A.S.].

– Czy czy sięga pan również po jakieś inne techniki i formy artystycznego wyrazu poza linorytem?

– Tak i nie. Wszystko i tak u mnie się sprowadza do grafiki, do linorytu. Ale tworzę grafiki cyfrowe, ciągle eksperymentuję, tworząc połączenia najnowszej technologii z linorytem właśnie. Są to obszary np. wirtualnej rzeczywistości, gdzie po prostu szukam, jak te nowe narzędzia mogą mi jeszcze dopełnić moją grafikę, którą robię w linorycie, jakby ją jeszcze rozszerzyć. Planuję również zacząć znowu malować.

– Nawiążę jeszcze do nowych technologii. Czy artystom one pomagają? Jakie są możliwości i w jaki sposób wykorzystuje pan nowe technologie?

– To jest na pewno duża szansa. Nowe technologie oferują niebywale dużo różnych narzędzi, które można wyko-

rzystać, i dają niewiarygodne efekty. Tylko trzeba być na bieżąco z nimi, bo teraz ten świat się tak szybko zmienia i to, co było aktualne rok temu, w tym momencie już nie musi być takie atrakcyjne. Oczywiście wykorzystywanie ich w twórczości jest na plus, ale też trzeba to robić z głową. Nowe technologie jak wirtualna rzeczywistość nie mogą być same w sobie czymś wyjątkowym, bo nie są. To jest tylko narzędzie. A rolą artysty jest wykorzystać to narzędzie do swoich celów. Stworzyć coś nowego, coś fajniejszego. Trzeba to robić świadomie. Wiele już widziałem takich przykładów, że artyści wchodzą w nowe media, ale nie tworzą nic nowego, wykorzystują sam efekt. A to nie o to chodzi. Trzeba mieć przede wszystkim pomysł, jak wykorzystać nowości.

– Co jako artysta chce pan przekazać swoim odbiorcom?

– To jest ciekawe pytanie. Bo nigdy tak nie myślałem, że chcę coś przekazać. Ja to robię po prostu dla siebie. Wiele razy myślałem o tym. Kim ja jestem, żeby narzucać komuś swoje pomysły albo idee? Po prostu wychodzi coś ze mnie w trakcie pracy przy linorycie, przy projektowaniu. Nie mam wcześniej pomysłu, że będę zbawiał

świat czy coś w tym stylu. Po prostu to się dzieje, poruszam tematy, które mnie nurtują. To jest twórczość. Ona się dzieje. Oczywiście po stworzeniu jakiejś konkretnej pracy okazuje się, że ma jakiś oddźwięk i moje prace nawiązują do tego, co się dzieje wokół nas, poruszają tematy społeczne, ale to wszystko wychodzi ze mnie.

– Czy pana prace są komentowane? Jak są odbierane?

– Tak. Bardzo dużo osób do mnie pisze, że to są ich obrazy, pokazujące często ich życie. Teraz robię nowy cykl grafik przedstawiających przestrzenie, gdzie jest jedna postać, jakieś formy gór, które rzucają cienie, i często ludzie z całego świata piszą, że widzą w tych pracach swoje problemy. Albo to, że zmagają się z czymś i w tych pracach znajdują jakąś formę nadziei. Niesamowite. Moja twórczość jest formą zapisywania przeżyć, przez moje prace staram się pokazywać to, co się dzieje w danym momencie mojego życia. O każdej pracy mogę opowiedzieć, że ilustruje jakiś fragment życia. To jest taka forma graficznego pamiętnika.

– Czy pojawiają się komentarze i opinie, które pana zaskakują?

Źródło: z archiwum Karola Pomykały

– Tak. Wtedy się okazuje, że to jest jeszcze inaczej, niż ja sobie myślałem. Twórca ma bardzo odpowiedzialną rolę. Jeśli się tworzy, to trzeba sobie zdawać sprawę, że ludzie są różni i różnie obierają swoje prace, więc trzeba mieć takiego cenzora w środku, żeby pewnych rzeczy nie robić, bo można kogoś naprawdę skrzywdzić albo coś źle powiedzieć. Trzeba być rozważnym w tym wszystkim.

– Zajęcia, które prowadzi pan na uniwersytecie są związane z linorytem. Jak próbuje pan zarażać swoją pasją studentów?

– Przede wszystkim pokazuję im namacalny efekt, jaki może wynikać z linorytu, np. co trzeba zrobić, aby to nie poszło do szafy, bo trzeba myśleć przyszłościowo. Linoryt można wykorzystać w różnych formach – jako ilustrację, można z tego zrobić film. Tylko trzeba studentom pokazać, że rzeczywiście są takie możliwości. Ja poza uczelnią też tworzę bardzo dynamicznie, staram się ciągle rozwijać ten mój warsztat i go wykorzystywać w różnych kierunkach. I to pokazuję studentom, że można to wykorzystać w reklamie, można to wykorzystać wszędzie, tylko wystarczy mieć dobry pomysł.

– Jak wykorzystuje pan swoje umiejętności i zacięcie artystyczne w pracy zawodowej? Pracuje pan jako dyrektor artystyczny w agencji reklamowej Saatchi & Saatchi. Na czym polega ta praca?

– Jestem art directorem i praca polega na tym, że nadzoruję to, jak ma wyglądać reklama, komunikat reklamowy. Również wymyślam te reklamy, jak ma wyglądać concept, czyli wszystko się zaczyna tak naprawdę od pomysłu – to jest najważniejsze. I się wymyśla, co ma się dziać, jak ta idea czy reklama ma wyglądać, co ma mówić, jaki ma osiągnąć cel. Zastanawiam się na tym, a potem ubieram to w obrazki i później pilnuję, żeby to dobrze wyglądało. Akurat tam, gdzie pracuję, miałem już kilkakrotnie możliwość wykorzystania swoich umiejętności do stworzenia różnego rodzaju projektów graficznych, np. w tamtym roku czy dwa lata temu stworzyłem najmniejszą grafikę jaką kiedykolwiek zrobiłem. To była kampania społeczna związana ze stresem i osobom mającym problem ze stresem robiłem grafiki na paznokciach, które były potem odbijane. W tamtym roku stworzyłem bardzo dużą grafikę razem ze specjalnym robotem, z którym wycinałem matrycę.

– Jest pan laureatem licznych nagród i wyróżnień. Jakie to ma dla pana znaczenie?

– To dowód na to, że wybrana przeze mnie droga jednak jest dobra. Bardzo dużo włożyłem wysiłku w tę drogę, którą kroczę, i na pewno takie osiągnięcia potwierdzają, że słusznie wybrałem. To jest też siła napędowa, motywacja, żeby robić kolejne koki i rozwijać się. Zazwyczaj nagrody przyznawane są przez osoby, które są autorytetami w danej dziedzinie. I to jest dla mnie znak, że idę w dobrą stronę. Na pewno też czuję się doceniony.

– A jakie ma pan plany, cele i marzenia na przyszłość w związku z pracą artystyczną i naukową?

– Mam różne plany. Chcę założyć własny warsztat graficzny z prawdziwego zdarzenia. Zawsze miałem takie marzenie i sądzę, że to zrealizuję w ciągu najbliższego roku. Chcę zarażać ludzi grafiką przede wszystkim, chcę zająć się tylko sztuką, projektowaniem i wymyślaniem. Robię sobie przerwę, wyjeżdżam na kilka miesięcy. Mam ochotę naładować baterie i potem wrócić i po prostu rozwalić system.

*Rozmowę przeprowadziła
Agnieszka Stańczak*

Źródło: z archiwum Karola Pomykały

50 debat Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce, czyli jak historia zatoczyła koło

• Dr Dagmara Kociuba podsumowuje 50 debat

11 marca na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej odbyła się 50. Jubileuszowa Studencka Debat *Gospodarka przestrzenna w teorii i praktyce*. Skłania to do kilku refleksji i podsumowań. Debatę powstała z inicjatywy dr Dągmary Kociuby z Zakładu Polityki Przestrzennej i Planowania UMCS i jest do dnia dzisiejszego przez nią organizowana przy wsparciu studentów ze Studenckiego Koła Naukowego Planistów (od 2016 r. noszącego nazwę „SmartCity”).

Początkowo debata miała za zadanie dać studentom nowoutworzonego wówczas kierunku gospodarka przestrzenna możliwość wyrażenia swych poglądów na szerszym forum. Ideą debaty jest łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką, wprowadzenie studentów w system planowania przestrzennego i zarządzania przestrzenią oraz doskonalenie umiejętności wystąpień publicznych. Cykl regularnych spotkań ma charakter dyskusji nad ważnymi z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego problemami, które każdorazowo poprzedza wystąpienie gościa. Inauguracyjna debata odbyła się 21 stycznia 2013 r. pod hasłem *Strategia*

Lublin 2020 oczami studentów. W czasie spotkania dyskutowaliśmy wspólnie z twórcami dokumentu p. Krzysztofem Komorskim, p. Sylwią Szajc, p. Robertem Żyśko oraz p. Marcinem Skrzypkim nad treścią czterech głównych obszarów strategii, którymi są: Otwartość, Akademickość, Przedsiębiorczość oraz Przyjazność, z perspektywy studiujących w Lublinie młodych ludzi. Po sześciu latach historia zatoczyła koło. Podczas Jubileuszowej 50. Debaty *Lublin 2030 oczami studentów* studenci mogli wziąć udział w procesie partycypacyjnego wypracowania nowej strategii rozwoju miasta wraz z koordynatorem projektu p. Michałem Furmankiem (UML) oraz prowadzący-

mi warsztaty p. Agnieszką Dudą-Jastrzębską oraz Martą Nazaruk-Naporą (Lubelska Grupa Badawcza). W czasie warsztatów studenci opracowali cztery wizje Lublina w 2030 r.: „Lublin, chcę tu zostać”, „Lublin 2030 – zielone miasto innowacji”, „Miasto w ruchu” i „POLUBlin”. Należy przy tym podkreślić, że z punktu widzenia programowania rozwoju Lublina przygotowanie strategii to kluczowe wydarzenie, a dzięki uczestnictwu w debatach studenci mogli wpłynąć realnie na kształt i zapisy obu dokumentów, a tym samym aktywnie włączyć się w tworzenie miasta otwartego na ich potrzeby.

W ciągu ostatnich sześciu lat debaty dawały też możliwość zapoznania się z wynikami badań naukowców z wielu krajowych ośrodków akademickich. Tematem przewodnim były m.in.: wielkie aglomeracje miejskie, metropolie oraz procesy urbanizacji (prof. Daniela Szymańska, UMK), przestrzeń społeczna miasta (dr Magdalena Szymtkowska, UG), partycypacja społeczna w planowaniu przestrzennym oraz działal-

Fot. SNAP „SmartCity”

ność organizacji TED (dr Jacek Warda UML), Inteligentne Systemy Transportowe w miastach (inż. Emil Bujan, UE w Poznaniu), znaczenie wiedzy naukowej w rozwoju lokalnym i regionalnym (dr Edyta Szafranek, UO), planowanie przestrzenne w Chinach (prof. Marian Harasimiuk, UMCS), wdrażanie założeń koncepcji Smart City (dr hab. Justyna Danielewicz, dr Dorota Sikora-Fernandez, UŁ), ekologizacja miast w Polsce w kontekście zrównoważonego rozwoju (dr Aleksandra Lewandowska, UMK).

Debaty mają również aspekt praktyczny. Są świetną okazją do nawiązania współpracy między środowiskiem samorządowym, organizacjami pozarządowymi i firmami, a studentami zainteresowanymi udziałem w kreowaniu przestrzeni miast i regionów. W tym nurcie znalazły się wątki dotyczące m.in.: omówienia złoża i realizacji „Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020”, a także nowego systemu zarządzania rozwojem w Polsce w kontekście regionalnym i lokalnym (Bogdan Kawałko, UMWL), wdrażania regionalnej polityki przestrzennej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (Dariusz

Brzozowski, UMWL), opracowania i uchwalania planu miejscowego (Jadwiga Wojciechowska-Bartnik, Robert Kuryło, UML), rewitalizacji przestrzeni miast (Ewa Kipta, UML, Stowarzyszenie Forum Rewitalizacji) czy roli Rady Miasta w zarządzaniu przestrzenią miejską (Michał Krawczyk, Rada Miasta Lublin). Uczestnicy debat mieli też możliwość zapoznania się z prototypowaniem urbanistycznym w praktyce planowania i zarządzania przestrzenią miast (Iga Kalbarczyk i Olga Sikorska, „Żywa ulica”) oraz zastosowaniem GIS w planowaniu przestrzennym (Gospodarczy Instytut Analiz Przestrzennych Sp. z o.o.). Debatą stała się też forum szerszej dyskusji o inwestycjach ważnych dla regionu, np. o przebiegu obwodnicy Nałęczowa (prof. Marian Harasimiuk, UMCS; Ryszard Boguszewski, EuroCompass Sp. z o.o.; Tomasz Kwiatkowski, Zakład Leczniczy „Uzdrowisko Nałęczów” S.A.).

Ważny wątek stanowi promocja działań w przestrzeni Lublina. Można tu przywołać warsztaty zorganizowane pod hasłem *Żmigród – z przeszłości do przyszłości, czyli jak zmieniła się ulica*, które poprowadziła p. Alina Bąk z Domu Słów, czy wprowadzenie do akcji Spaceru „Lublin z Duszą”

przez koordynatorkę projektu p. Barbarę Kostecką z Urzędu Miasta Lublin. O zmianach w przestrzeni miejskiej i aktywizacji mieszkańców Lublina opowiadał p. Dariusz Figura (TEATRILKON). W ramach debat zaprezentowano też pomysły architektów Krzysztofa Jaraszkiewicza i Michała Fronka na przebudowę przestrzeni przed Centrum Kultury w Lublinie. Promowane są również cenne inicjatywy lubelskich firm, np. aplikacja *Rozwój zabudowy miasta Lublin w XX i XXI wieku*, którą przedstawił p. Mateusz Zawadzki (GIS EXPERT). W ramach debat studenci mieli możliwość zapoznania się z projektami realizowanymi w przestrzeni Lublina przez władze samorządowe w ramach unijnego programu URBACT II na lata 2007–2013. Były to: *HerMan* (Heritage Management), którego założenia zaprezentował Miejski Konserwator Zabytków dr Hubert Mącik oraz *USER – zmiany i konflikty w przestrzeni publicznej* w czasie debaty poświęconej problemom w zagospodarowaniu placów w Lublinie.

Celem debat jest też prezentowanie i promowanie prac studentów. Do tego nurtu można zaliczyć coroczne przedstawianie wyników inwentaryzacji wykonanych przez studentów pierwszego

roku gospodarki przestrzennej w ramach ćwiczeń terenowych. Część z tych materiałów została przekazana do Wydziału Planowania UML i posłużyła do prac planistycznych. Przykładem są wdrażane obecnie projekty zagospodarowania Błoni pod Zamkiem, Żmigrodu czy ul. Lubartowskiej. Na debatach można było też zapoznać się z pracami wykonanymi przez studentów KUL-u pod kierunkiem dr inż. Jana Kamińskiego w ramach działania *Efemeryczne formy architektury krajobrazu*, jak też poznać prace studentów lubelskich uczelni nagrodzone w konkursach na najlepszą pracę dyplomową poświęconą rozwojowi Lublina.

Ważną misją debat jest też dzielenie się wiedzą i umiejętnościami przez studentów – członków SKNP i naukowców. W tym celu w ramach debat organizowane są warsztaty z projektowania 3D, w tym nauki programów SketchUp

Ekscelencji Steena Hommela. Prelegentem był p. Marcin Skrzypek (Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN”), a gościem specjalnym p. Marta Orlikowska z Ambasady Królestwa Danii w Polsce. Debata ta stała się ważnym wydarzeniem otwierającym kampanię edukacyjną na rzecz idei „Miasta dla ludzi” według filozofii Jana Gehla, a także zainaugurowała rok 2014 jako rok Jana Gehla w Lublinie.

Kolejna inicjatywa jest powiązana z promocją ekomobilności, a w szczególności ruchu rowerowego. Dotychczas odbyły się trzy debaty, na których omawiano zagadnienia komunikacji rowerowej w Lublinie (Michał Przepiórka, Officer Rowerowy Miasta Lublin), próbowano odpowiedzieć na pytanie, czy Lublin jest stolicą ruchu rowerowego (Krzysztof Kowalik, Porozumienie Rowerowe Lublin; Maciej Lubaś i Paweł Cał, Stowarzyszenie Świdnik Miasto Dla Rowerów), jak

Kolejna inicjatywa, której twórcą jest dr Dagmara Kociuba, odbyła się w kwietniu 2017 r. pod hasłem *Moje=Idealne Miasto*. Wydarzenie miało formę warsztatów, w ramach których uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mieli możliwość zapoznania się z pracą planisty i stworzenia projektu zagospodarowania miasta swoich marzeń. Ogromny sukces przedsięwzięcia, który przełożył się na kolejne warsztaty do dnia dzisiejszego prowadzone dla uczniów szkół Lubelszczyzny, sprawił, że debata ta ma swą kontynuację w projektach realizowanych przez SKNP „SmartCity” w ramach grantów JM Rektora, Biura Promocji UMCS oraz Samorządu Studentów UMCS, pod hasłami: *Moja idealna szkoła* (2017/2018), *Mali planiści* (warsztaty dla dzieci hospitalizowanych w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Lublinie w czerwcu 2018 r.), a obecnie *Twój wymarzony UMCS* (2018/2019).

Podsumowując, należy podkreślić, że do dnia dzisiejszego idea Debaty jest wciąż żywa. Wymiana wiedzy, doświadczeń i opinii między przedstawicielami różnych środowisk pozwala uczestnikom zgłębić tajniki tak szerokiego zagadnienia, jakim jest gospodarowanie przestrzenią i w przestrzeni. Ponadto, jak podkreśliła na inauguracji 50. Jubileuszowej Debaty Prodiekan ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej dr hab. Irena Agnieszka Pidek, prof. nadzw., „inicjatywa ta na stałe wpisała się w kalendarz wydarzeń lubelskich oraz stała się marką promującą Wydział i UMCS w regionie i kraju”.

Debata została objęta patronatem JM Rektora UMCS prof. dr. hab. Stanisława Michałowskiego oraz Dziekana Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej początkowo prof. dr. hab. Radosława Dobrowolskiego, a obecnie dr. hab. Sławomira Terpiłowskiego, prof. UMCS.

Zapraszam wszystkich serdecznie na kolejne Debaty!

dr Dagmara Kociuba
Zakład Polityki Przestrzennej
i Planowania
Opiekun SKNP „SmartCity”

• Prace nad wizją Lublina w 2030 roku

(inż. Krzysztof Czerwiński, inż. Ewelina Kuchno, inż. Karol Tobiański, inż. Łukasz Wnuk) czy Archicad (inż. Magdalena Matejek). Odbyły się też warsztaty *Design Thinking w przestrzeni miejskiej* prowadzone przez dr. hab. Waldemara Kociubę.

Warto podkreślić, że debaty stają się początkiem kolejnych cennych inicjatyw. Można tu przytoczyć trzy przykłady. Szczególne znaczenie miała debata, która odbyła się w styczniu 2014 r. pod patronatem ambasadora Królestwa Danii w Polsce – Jego

również prezentowane były wyniki pomiarów natężenia ruchu rowerowego w Świdniku (Maciej Lubaś, Paweł Cał, ŚMdR). Za ten odstani projekt, w którego realizację włączyło się SKNP „SmartCity” pod kierunkiem dr Dagmary Kociuby, Stowarzyszenie Świdnik Miasto dla Rowerów w 2018 r. zdobyło nagrodę im. Jerzego Regulskiego w kategorii „Wiedza i upowszechnianie”, a wyniki badań zostały opublikowane w *Atlasie ruchu rowerowego w Świdniku* pod red. D. Kociuby i M. Lubasia (2018).

6. Międzynarodowe Forum Artystyczne *na papierze bez granic*

Fot. Bartosz Prohl

Fot. Bartosz Prohl

Fot. Bartosz Prohl

W dn. 7-8 marca 2019 r. odbyło się 6. Międzynarodowe Forum Artystyczne *na papierze bez granic*. Pomysłodawcami i organizatorami tego wydarzenia byli pracownicy Instytutu Sztuk Pięknych Wydziału Artystycznego UMCS.

Pierwsza edycja wydarzenia *na papierze bez granic* odbyła się w 2011 r. we lwowskim Pałacu Sztuki. Ograniczona była do pokazu prac wykonywanych na papierze: grafik, rysunków i fotografii. Autorami tych prac było sześciu artystów związanych z Wydziałem Artystycznym UMCS. Podobnie było z dwiema kolejnymi edycjami wystawy – liczba osób prezentujących na nich prace znacznie wzrosła, ale ograniczała się wyłącznie do artystów z UMCS-u oraz innych polskich uczelni. Czwarta i piąta edycja miały już inny charakter, gdyż do artystów polskich dołączyli plastycy z Ukrainy oraz Litwy. Najnowsza – omawiana tu – edycja była odmienna nie tylko dlatego, że liczba uczestniczących w niej osób i reprezentowanych przez nich krajów znacznie wzrosła, ale także dlatego, że skła-

dała z dwóch części: wystawy plastycznej oraz konferencji naukowej.

Pomysłodawcą i organizatorem całości był prof. dr hab. Jan Ferenc. Przy organizacji wystawy wspierał go dr Robert Rabiej, zaś do komitetu przygotowującego konferencję weszli mgr Anna Mazur (sekretarz) oraz dr hab. Jerzy Żywicki, prof. UMCS. Patronat honorowy nad 6. Międzynarodowym Forum Artystycznym *na papierze bez granic* przyjął JM Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski. Komitet Naukowy tworzyli: prof. Vaidotas Janulis z Uniwersytetu w Szawlach na Litwie, prof. Milan Sokol z Uniwersytetu w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji, prof. Andrzej Węclawski z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie oraz prof. Grzegorz D. Mazurek z Wydziału Artystycznego UMCS. Miejscem obrad, a także wystawy plastycznej była Galeria Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

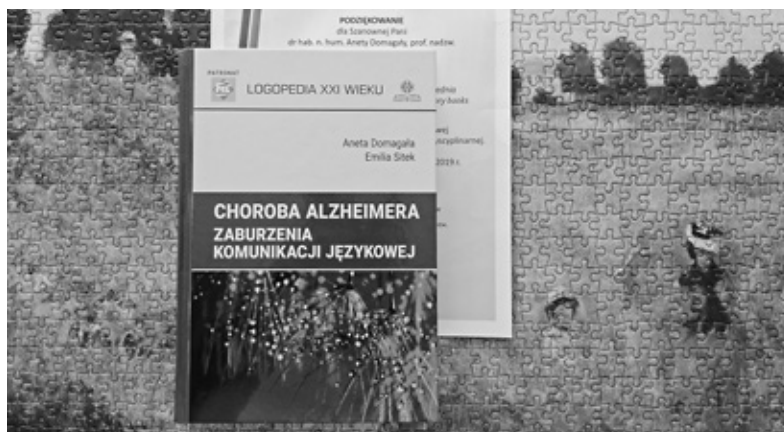
W otwarciu konferencji wzięli udział JM Rektor UMCS prof. dr hab. Stanisław Michałowski, Dziekan Wydziału Artystycznego UMCS prof. dr hab. Krzysztof Szymanowicz oraz dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego mgr inż. Tadeusz Sławewski. Uczestnikami konferencji byli pracownicy naukowcy z polskich i za-

granicznych uczelni mających w swoim programie kształcenie w zakresie sztuk pięknych, a także pracownicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, reprezentujący tak Bibliotekę, jak Lubelskie Towarzystwo Miłośników Książki. Reprezentowane ośrodki to obok Wydziału Artystycznego UMCS: Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach i w Krakowie, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Zhejiang University of Technology w Chinach oraz Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji. Problematyka zgłoszonych do konferencji wystąpień była różnorodna. Dotyczyła badań papieru i zastosowania go w druku cyfrowym (prof. dr hab. Adam Romaniuk z ASP w Katowicach), wytwarzania i specyfiki japońskiego papieru *Mino washi* (dr hab. Małgorzata Niespodziewana-Rados z UP w Krakowie oraz dr Marta Bożyk z ASP w Krakowie), dialogu tradycji z awangardą w realizacjach istniejącej na Wydziale Artystycznym UMCS pracowni Ecoart (dr hab. Maria Polakowska-Prokopiak, prof. UMCS oraz dr hab. Anna Waszczuk, prof. UMCS), artystów wybranych publikacji ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie (mgr Ewa Hadrian), a także wydawnictw Lubelskiego Towarzystwa Mi-

łośników Książki (mgr Ewa Hadrian), konsoli – kulturowego elementu tradycji chińskiej (prof. Chen Wei z Zhejiang University of Technology), pracom wykonywanym na chińskim papierze *Xuan* (prof. Zhang Biyun z Zhejiang University of Technology), a także impulsom twórczości artysty wykonującego swe prace na papierze (prof. Milan Sokol z Uniwersytetu Mateja Bela).

Wyjątkowo efektowna był wystawa prac plastycznych, stanowiąca drugą część 6. Międzynarodowego Forum Artystycznego *na papierze bez granic*. Wyeksponowano na niej prace 45 twórców. Obok artystów polskich reprezentujących siedem uczelni polskich (Uniwersytet Rzeszowski, Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych w Warszawie, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu, ASP w Warszawie i we Wrocławiu, UMCS) można było zobaczyć prace artystów-pedagogów z uczelni chińskich (Zhejiang University of Technology), czeskich (Uniwersytet w Ostrawie), japońskich (Nihon University w Tokio), litewskich (Uniwersytet w Szawlach) i słowackich (Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy). Założeniem wystawy było ukazanie różnorodności realizacji plastycznych wykonywanych na papierze lub wykorzystujących papier jako medium twórcze czy źródło artystycznych inspiracji. Dlatego zaproszono twórców realizujących odmienne koncepcje artystyczne. Na wystawie eksponowano grafiki (wykonywane w tradycyjnych technikach warsztatowych, w druku cyfrowym czy oryginalnych technikach autorskich), rysunki, kolaże, fotografie, obiekty, prace wykonywane tak na papierach produkowanych przemysłowo i łatwo dostępnych, jak tych, które artyści wykonywali sami, wykorzystując do tego przeróżne surowce. Udokumentowaniu tego, co działo się na 6. Międzynarodowym Forum Artystycznym *na papierze bez granic*, służy efektowna pod względem edytorskim polsko-angielska publikacja prezentująca sylwetki artystów oraz ich prace pokazane na wystawie, a także zawierająca streszczenia referatów zgłoszonych do konferencji.

Jerzy Żywicki
Piotr Majewski

Fot. Aneta Domagała

Logopedia XXI wieku – interdyscyplinarnie o chorobie Alzheimera dzięki współpracy międzyśrodowiskowej

16 marca 2019 r. w Gdańsku odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa pt. *Choroba Alzheimera w perspektywie interdyscyplinarnej. Nowe wyzwania dla logopedii* w związku z publikacją monografii *Choroba Alzheimera. Zaburzenia komunikacji językowej* autorstwa dr hab. Anety Domagały, prof. UMCS, językoznawcy i logopedy z Zakładu Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego UMCS, oraz dr hab. Emilii Sitek, psychologa klinicznego i neuropsychologa z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

W recenzji wydawniczej dr hab. n. med. Andrzej Potemkowski, prof. US (specjalista neurolog), odnosząc się do przedsięwzięcia autorek, podkreślił wagę współpracy międzyśrodowiskowej:

Komunikacja w przypadku otępień nie jest niestety mocną stroną w codziennej praktyce lekarza rodzinnego, neurologa czy psychiatry, jak również innych specjalistów. [...] Z tego względu podjęcie tej problematyki przez wybitne ekspertki w zakresie procesów komunikacji, postrzeganych z punktu widzenia ich dotychczasowego doświadczenia zawodowego i osiągnięć naukowych, uznać należy za wydarzenie bardzo ważne. Książka stanowi przykład owocnej współpracy interdyscyplinarnej Autorek pracujących w odległych, ale, co widać na każdej stronie, jednak bar-

dzo bliskich sobie ośrodkach naukowych. [...] Jestem całkowiecie przekonany, że ta niezwykle dokładnie przygotowana monografia będzie sprzyjała dialogowi interdyscyplinarnemu w obszarze zaburzeń komunikacji u osób z chorobą Alzheimera i zachęcała do wypracowywania skutecznych metod terapeutycznych.

Oprócz autorek monografii w czasie konferencji najnowsze ustalenia naukowe prezentowali w referatach lekarze specjaliści w zakresie neurologii, medycyny nuklearnej i geriatry.

Promowany tom ukazał się w serii Logopedia XXI Wieku, na zaproszenie jej redaktora dr hab. S. Milewskiego, prof. UG, a opublikowany został przez Wydawnictwo Naukowe Harmonia Universalis (Gdańsk 2018).

Aneta Domagała

Czwarta moskiewska konferencja z udziałem archiwistów i historyków z UMCS-u

Staje się już niemal tradycją, że Zakład Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii Instytutu Historii UMCS co dwa lata współorganizuje w Moskwie konferencje z Katedrą Aktoznawstwa tamtejszego Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego. Obecnie jej profil badawczy obejmuje również archiwa audiowizualne oraz naukowo-techniczne, co stwarza jeszcze lepszą możliwość współpracy między komórkami badawczymi.

Głównym organizatorem tego sympozjum ze strony rosyjskiej była doc. Julia Michajłowna Kukarina, kierująca wspomnianą katedrą. Zastąpiła ona doc. Tatianę Aleksandrowną Bykową, która zainicjowała i zorganizowała trzy poprzednie sympo-

zja razem ze swoimi współpracownikami, wśród których była też doc. Kukarina. Ze strony Zakładu Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii UMCS w przygotowaniu tego sympozjum uczestniczył tak jak poprzednio dr hab. Artur Górak, specjalizujący się badaniach biurokracji

rosyjskiej XIX i XX w. oraz kancelarii tego okresu.

Od początku tematem przewodnim tych konferencji była problematyka zarządzania dokumentacją pojmowana bardzo szeroko nie tylko w aspekcie praktycznym, ale także historycznym z uwzględnieniem zagadnienia funkcjonowania dokumentacji oraz różnych aspektów pracy kancelaryjnej. Sympozja te poświęcone są pamięci profesor Tatiany Wiczesławowny Kuzniecovej (1933–2011), historyka i archiwistki, profesora RPUH, która rozwinęła w Rosji badania nad współczesną dokumentacją współczesną oraz organizacją pracy kancelaryjnej. Uczona ta mogła również poszczycić się znaczącymi osiągnięciami w kształceniu kadry naukowej, a pod jej kierunkiem napisano 27 prac kandydackich. Do grona jej uczniów należą wymienione wcześniej badaczki, a także szereg innych uczonych zajmujących obecnie eksponowane stanowiska naukowe w rosyjskich wyższych uczelniach.

Tegoroczne sympozjum trwało dwa dni (21–22 marca) i miało bardzo bo-

• Uczestnicy konferencji

gaty program, znacznie obszerniejszy, niż to było wcześniej. Znalazło się w nim ok. 80 referatów, których autorzy pochodzili z różnych terytoriów Federacji Rosyjskiej. W tej liczbie mieściło się 20 wystąpień studentów, dla których wydzielono odrębną sekcję. Reprezentowali oni zarówno RGGU, jak i inne rosyjskie wyższe uczelnie. Udział studentów w tych sympozjach stanowi ich istotną zaletę, ponieważ stwarza najlepszym z nich możliwość debiutu naukowego. W tym roku tak jak w latach poprzednich w moskiewskim sympozjum oprócz dr. hab. Artura Góraka wzięli udział pracownicy UMCS-u, a także przedstawiciele innych placówek naukowych (dwóch z Instytutu Historii PAN w Warszawie oraz jeden z UMK w Toruniu).

W posiedzeniu plenarnym, które odbyło się pierwszego dnia konferencji, wystąpiło dwóch referentów z UMCS-u. Wspomniany dr hab. Artur Górak przedstawił referat *Formy uwierzytelnienia dokumentów elektronicznych w Polsce*. Problem ten przyciąga uwagę badaczy ze względu na obawy potencjalnych użytkowników archiwów o wiarygodność informacji zawartych w dokumentacji elektronicznej. Informacja w formie elektronicznej może podlegać zniekształceniom w sposób niedostrzegalny dla użytkowników nieposiadających wykształcenia informatycznego, którzy przecież stanowią większość wśród użytkowników archiwów. Z tego względu wszelkie formy uwierzytelnienia takie jak podpisy w formie cyfrowej czy elektronicznej oraz pieczęcie elektroniczne stanowią gwarancję mocy prawnej i dowodowej dokumentów.

Dr Robert Stępień, adiunkt z wymienionego wyżej zakładu, zajął się problemem metadanych w procesie archiwizacji dokumentów elektronicznych. To bardzo ważny problem, ponieważ od jakości metadanych, czyli informacji o samych dokumentach, zależy skuteczność w wyszukiwaniu zawartych w nich informacji. A ta wpływa na efektywność poszukiwań dokonywanych w archiwach nie tylko przez profesjonalnych badaczy, re-

gularnie przeprowadzających kwerendy archiwalne, ale też zwykłych obywateli, poszukujących informacji w archiwach jedynie okazjonalnie. W swoim referacie autor przedstawił definicję pojęcia metadanych, ich rodzaje oraz zakres.

Drugiego dnia odbywały się obrady w sekcjach. W pierwszej obejmującej referaty dotyczące dziejów kancelarii i biurokracji po raz drugi na tej konferencji wystąpił Artur Górak z referatem odzwierciedlającym główny kierunek jego zainteresowań, jakimi są dzieje biurokracji. Przedmiotem jego drugiego referatu stała się działalność administracji celnej (*Między korupcją a kontrabandą. Służba celników rosyjskich w Królestwie Polskim*). Skupił się w nim nie tyle na aspekcie normatywnym działalności służb celnych, co na realiach ich funkcjonowania. Szczególne zainteresowanie słuchaczy wzbudziły przedstawione przez niego przypadki zorganizowanej kontrabandy, która przynosiła przemysłnikom duże dochody, przyczyniając się jednak do strat finansowych skarbu państwowego. Żywe komentarze wywołał opis ekscesów rosyjskich celników, którzy czasem grabili podróżnych, konfiskując pod byle pretekstem przewożone przez nich towary.

Dr hab. prof. UMCS Marek Sioma, dyrektor Instytutu Historii UMCS, wygłosił referat *Główne kierunki działalności administracyjnej Felicjana Sławoja Składkowskiego*. W jego ujęciu ostatni premier rządu RP oraz jednocześnie minister spraw zagranicznych, którego peerelowska propaganda przedstawiała jako bezmyślnego wykonawcę rozkazów marszałka J. Piłsudskiego i człowieka o ograniczonych horyzontach, był bardzo dobrym ministrem. Z wykształcenia lekarz podczas swojej służby w Legionach bardzo dobrze zapisał się w pamięci żołnierzy i oficerów tej formacji. Jako minister spraw wewnętrznych starał się poznać realia ówczesnej Polski, bardzo często wyjeżdżając w teren, w rezultacie poznał warunki życia wszystkich jej regionów, łącznie z Polesiem. Tam musiał podróżować także furami,

ponieważ z powodu braku dobrych dróg nie wszędzie można było dojechać samochodem. W pracy administracyjnej bardzo pomogły mu doświadczenia wyniesione ze służby wojskowej.

Referat piszącego te słowa, także pracownika Zakładu Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii, dotyczył klasyfikacji dokumentów fałszowanych w okresie niemieckiej okupacji przez polskie zbrojne organizacje podziemne. Fałszerstwo wszelkich dowodów prawnych, naganne z zarówno z prawnego, jak i moralnego punktu widzenia, w ówczesnych realiach stanowiło twardą konieczność. Dzięki temu sfabrykowane dokumenty umożliwiały normalne funkcjonowanie pod zmienioną tożsamością nie tylko członkom konspiracji, ale także zwykłym mieszkańcom Generalnego Gubernatorstwa, w tym także Żydom. Uwzględniając kryterium treści, sfalszowane dokumenty podzielono na 14 grup. Znalazły się wśród nich m.in. metryki urodzenia, karty rozpoznawcze, świadectwa zatrudnienia, rozpoznania choroby, rozkazy wyjazdu, dowody rejestracji pojazdów, przepustki czy metryki śmierci.

Udział delegacji z naszego uniwersytetu w tym sympozjum umocnił więzi jej członków z moskiewskimi pracownikami tej elitarniej rosyjskiej uczelni, stanowiącej najważniejszy ośrodek kształcenia archiwistów w Federacji Rosyjskiej. Podczas odbytych dyskusji kuluarowych oraz towarzyskich spotkań rozważano pomysły kolejnych wspólnych sympozjów, a także wymiany grup studenckich, co stanowi znacznie trudniejsze zadanie do realizacji. Jednak w tym roku będą jeszcze dwie okazje, aby skonkretyzować pomysły powstałe w czasie konferencji. W maju i czerwcu bieżącego roku odbędą się w Lublinie i Sandomierzu dwa sympozja z udziałem referentów z RPUH oraz Uralskiego Federalnego Uniwersytetu im. B. M. Jelcyna w Jekaterynburgu, drugiego ośrodka badań archiwalnych w Rosji, z którym także współpracuje UMCS.

Janusz Łosowski

100 odkryć na godzinę!

Oczywiście tytuł jest klasyczną *licentia poetica*, ale z grubsza oddaje skuteczność realizacji projektu naukowego pt. *Rekonstruktion von Quellen zur Erforschung der Vor- und Frühgeschichte auf der Grundlage von Presseberichten und Flugschriften am Beispiel der Provinz Grenzmark Posen-Westpreußen und ihrer Randgebiete*, w który zaangażowany jestem z dr. Wieńczysławem Niemirowskim z Instytutu Germanistyki UMCS. Zadanie odtwarzania wiedzy o zaginionych w czasie wojny zabytkach archeologicznych, zbiorach muzealnych i informacjach na temat odkryć oraz prowadzonych wykopalskach na podstawie publikacji prasowych kontynuujemy po sukcesie naszego pierwszego podejścia, opisanego jako projekt pt. *Na tropie zaginionych odkryć...*¹.

Przez trzy miesiące ubiegłego roku mozolnie wertowałem (dzięki wsparciu finansowemu grantu Fundacji Alexandra von Humboldta z Bonn) m.in. zachowane fragmenty międzywojennych roczników gazet powiatowych z obszaru dzisiejszej północno-zachodniej Polski. Niejako przypadkiem nakierowany zostałem na nowe źródło w postaci jedynej, kompletnie zachowanego niemieckiego dziennika regionalnego „Oder-Zeitung”, dostępnego w Archiwum Miasta Frankfurt nad Odrą². Pierwszy kontakt z gazetą miałem jeszcze jesienią ubiegłego roku. Ilość poszukiwanych informacji była tak duża, że w przeznaczonym optymistycznie tygodniowym czasie na studiowanie zasobów zdołałem ogarnąć zaledwie lata 1918–1931. Wiedziałem, że nad Odrę wrócę, ale nie wiedziałem, że nastąpi to tak szybko. W międzyczasie naszymi badaniami zainteresowała się redak-

cje różnych czasopism archeologicznych, dosłownie z całego świata, co wynikało też z tekstu, w którym opisałem niezauważone potąd źródła informacji archeologicznych, opublikowanego przez prestiżowy „Archäologisches Korrespondenzblatt”³. Stało się jasne, że sprostać oczekiwaniom może teraz tylko tekst oparty na jakimś kompletnym zasobie informacji. „Oder-Zeitung” nadawał się do tego znakomicie.

Znaczenie naszych badań znalazło również zrozumienie u Prorektora ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej prof. dr. hab. Radosława Dobro-

wolskiego i tym sposobem mogłem dokończyć przeszukiwania interesującej mnie gazety. Od 4 do 9 lutego tkwiłem przyklejony do czytnika mikrofilmu w Bibliotece Głównej Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą po 12 godzin na dobę bez przerwy na cokolwiek, gdyż niestety, ale tylko tyle ofiarowała ona mojemu uporowi. Niemniej zrealizowałem plan, zamykając poszukiwania na roku 1940. Dla wielu czytelników będzie to zaskoczenie, ale wojna nie przeszkodziła Niemcom ani w dokonywaniu nowych odkryć, ani w przestrzeganiu polityki ochrony dziedzictwa archeologicznego, ani w pouczaniu o wartości archeologii dla budowania świadomości narodowej.

Kiedy „odpadłem” w końcu od ekranu i zrobiłem pierwsze porządki w zebranych materiałach... sięgnąłem po butelkę bardzo dobrego wina, gdyż efekt mojej pracy przerosł wszelkie oczekiwania.

W ciągu 23 lat gazeta zamieściła 678 publikacji na interesujący mnie temat. Są to zarówno niewielkie, ale konkretne w treści notki o nowych odkryciach, jak i długie relacje z kampanii wykopalskowych czy teksty uogólniające wiedzę na temat pradziejów Brandenburgii i Marchii. Na łamy gazety trafiły informacje o odkryciach dokonanych, niekiedy po wielokroć, w nieomal 500 miejscowościach. To, co buduje szczególny sens naszej pracy, to to, że 60% z nich nigdy nie trafiła na łamy literatury naukowej! A zaledwie 20% dalszych była w niej zaledwie wzmiankowana. Tak więc w wyniku naszych

.....
1 A. Kokowski, W. Niemirowski, *Na tropie zaginionych odkryć. Archeologia w prasie regionalnej byłej prowincji Grenzmark Posen-Westpreußen – Auf den Spuren von Verlorenen Entdeckungen. Die Archäologie im Spiegel der Presse der ehemaligen Provinz Grenzmark – Posen-Westpreußen*, Lublin 2016.

2 Miało to miejsce na konferencji KAFU w Warszawie. Por. A. Kokowski, *Konferencja KAFU-2018 w Warszawie, „Wiadomości Uniwersyteckie” 2018, nr 7/246, s. 50.*

3 A. Kokowski, *Ein Griffzungenschwert von Kraśnik (Kratznick) bei Choszczno (Arnswalde) in Polen. Entdeckt – vergessen – wiederentdeckt (auf den Spuren verlorener Museumsbestände)*, „Archäologisches Korrespondenzblatt”, Bd. 48, 1/2018, s. 39–56.

badania europejska archeologia otrzymuje „piorunującą” porcję nowych źródeł. Wiedza o nich zmienia wiele aspektów naszej oceny procesów kulturowych, historycznych i politycznych ze starożytności; zamazuje „białe plamy” poznania archeologicznego i dostarcza sensacyjnych wiadomości. No bo czy ktoś z badaczy wczesnej epoki brązu wiedział o odkryciu w Śmiardowie Krajeńskim (pow. złotowski) liczącego prawie 4000 lat warkocza dziewczynki? Nikt! Tak samo jak nikt do tej pory nie wiedział o odnalezionych dopiero w gazecie skarbach przedmiotów wykonanych z brązu, zatopionych łodziach w Odrze i Obrze pochodzących z czasów przed narodzeniem Chrystusa czy słowiańskim grodzie ukrytym w lasach nad Sprewą.

Nieznane zdjęcia nieznanymi zabytków z nieznanymi wykopalisk tylko dopełniają wrażenia, a przecież kamyków do mozolnej układanki wiedzy o starożytnych obrzędach pogrzebowych i kształcie gospodarki żywnościowej chociażby we wczesnej epoce żelaza są dziesiątki. Nawet dla takiego weterana badań nad dziejami Gotów jak ja wbijający w krzesło był opis nieznanego mi (ani nikomu innemu) grobu kobiety z II w. po Chr. odkopanego w miejscowości Sławianowo na Krajnie, gdzie autor notatki bardzo kompetentnie (najpewniej po konsultacjach z archeologiem) scharakteryzował całą pośmiertną, wyszukaną, wykwinną biżuterię, z którą została pochowana.

Ciekawy jest też wyeksponowany w gazecie aspekt propagandowy archeologii. Opisy pragermańskiej, stojącej na najwyższym poziomie kultury

są kanonem dyskutowanym, a nawet wyśmiewanym w polskiej literaturze. Natomiast w obliczu spodziewanej wojny od 1937 r. zlecano najwybitniejszym archeologom niemieckim nie tylko przygotowanie merytorycznego uzasadnienia przewidywanego „drank nach Osten” w ramach ideologicznej wykładni „Blut und Boden”, ale uświadomienie niemieckim kobietom, że ich rola obarczona jest starogermańską, świętą tradycją odpowiedzialności za rodzinę i uległości wobec mężczyzn, którzy mieli przede wszystkim: płodzić, żywić i bronić...

W tym wszystkim zdumiewa dbałość o trwałość dziedzictwa kulturowego. Relacje z otwarć kolejnych, nawet najmniejszych muzeów powiatowych gromadzących również zabytki archeologiczne, z konferencji przygotowujących nauczycieli do przekazywania wiedzy o starożytności i potrzebie ochrony zabytków – to tylko fragment całego sosu, w którym pojawiają się wiadomości o odkryciach. Zachwyca i zdumiewa dbałość o to, by każdemu z nich, nawet w naszym odczuciu najbardziej prozaicznemu i banalnemu znalezieniu garnka wypelnionego spalonymi kośćmi, nadać rangę wielkiego wydarzenia. W dobie dzisiejszych „rycerzy” biegających po polach i lasach z wykrywaczami metali, starającymi się uprzedzić w każdym miejscu archeologa brzmi to jak bajka z tysiąca i jednej nocy.

Wydawało się mi i mojemu Przyjacielowi, że opędzimy problem „Oder-Zeitung” jedną – grubą rzecz jasną – dwujęzyczną książką. Dzisiaj wiemy, że będą trzy. Pomimo że tytuł będzie wspólny – *Oder Zeitung – kopalnia archeologicznych wiadomości*

[Oder-Zeitung – eine archäologische Fundgrube], to tom pierwszy poświęcimy wyłącznie obszarowi na wschód od Odry, tom drugi – Brandenburgii z najbliższymi przyległościami, a trzeci – „całemu światu” i tekstem ogólnym. Napisałem „całemu światu” z pełnym przekonaniem, gdyż redakcja przywoływanej ciągle gazety była zdania, że jej czytelnicy winni wiedzieć o najważniejszych odkryciach poza obszarem jej statutowego zainteresowania: w Skandynawii, na wyspach brytyjskich, w Kanadzie, Chinach i na Saharze. Malkontenci natychmiast powiedzą, że to przecież żadne wiadomości mogące zmienić naszą wiedzę o archeologii i że szkoda naszej fatygi. W dużej części tak, ale kiedy natknąłem się na szczegółowy opis skarbu rzymskich aureusów (złotych monet) znalezionej w 1937 r. w Utrechcie i nie znalazłem o tym informacji w holenderskim piśmiennictwie naukowym, to poczułem się jak Indiana Jones...

To jednak cel główny. Po drodze mamy zamówienia na konkretne teksty i opracowania do czasopism, na referaty konferencyjne, ale również na spotkania z mediami płynące z całej Europy. Okazuje się mianowicie, że robimy rzeczy nietuzinkowe, zaskakujące, nowatorskie (sic!). Otworzyliśmy bowiem taką archeologiczną puszkę – nie Pandory bynajmniej, ale skarbnicy wiedzy uważanej za utraconą.

Tak więc dokonując w ciągu dwóch tygodni odkryć w 485 miejscowościach i gromadząc 678 tekstów, niewiele przesadziłem z tytułem mojej opowieści.

Andrzej Kokowski

Współpraca Wydziału Politologii UMCS z Uniwersytetem Guadalajary w Meksyku

Uniwersytet Guadalajary został założony w 1792 r. przez władze stanu Jalisco w Meksyku na podstawie modelu hiszpańskiego Uniwersytetu w Salamance. Powstały wówczas cztery katedry: medycyny, prawa, teologii i filozofii. Obecnie Uniwersytet Guadalajary jest drugim co do wielkości i znaczenia meksykańskim ośrodkiem akademickim, w którym studiuje 281 tys. studentów na 422 kierunkach. Uniwersytet prowadzi współpracę międzynarodową z instytucjami edukacyjnymi i naukowymi z pięciu kontynentów.

• Prof. Katarzyna Krzywicka – wykład podczas sesji plenarnej 2 Congreso Internacional de la REDDIH

• Prof. Katarzyna Krzywicka podczas prezentacji „Anuario Latinoamericano”

• Prof. Katarzyna Krzywicka, JM Rektor Uniwersytetu Guadalajary oraz prof. Alberto Rocha Valencia

W dn. 8–20 lutego 2019 r., na zaproszenie międzynarodowej naukowej grupy badawczej Red Internacional de Derechos Humanos y Derecho Internacional Humanitario (REDDIH), pobyt naukowy w Uniwersytecie Guadalajary zrealizowała dr hab. Katarzyna Krzywicka, prof. nadzw. UMCS, politolog i latynoamerykanistka z Wydziału Politologii UMCS, która od 2018 r. jest członkiem Rady Naukowej REDDIH. Prof. Krzywicka wzięła udział w Prekongresie na temat *Derechos Humanos, Justicia y Migración*, który odbył się w dn. 11–12 lutego. W ramach tego wydarzenia przeprowadzono wybory do Rady Wykonawczej REDDIH, w których rezultacie prof. Katarzyna Krzywicka została powołana na funkcję zastępcy Dyrektora Komitetu Wydawniczego REDDIH. Ponadto wzięła udział w posiedzeniach Komitetu Wykonawczego REDDIH, których celem było wypracowanie programu działania na rok 2019. Prof. Krzywicka została także zaproszona jako jeden z trzech recenzentów do składu Jury Komisji REDDIH oceniającej 11 prac naukowych, napi-

• Prezentacja Anuario Latinoamericano – prof. Katarzyna Krzywicka oraz prof. Alberto Rocha Valencia

sanych przez doktorantów z Uniwersytetu Guadalajary, zgłoszonych do konkursu na temat praw człowieka zorganizowanego w ramach Prekongresu REDDIH. W skład międzynarodowej grupy badawczej REDDIH wchodzi naukowcy z 13 państw Ameryki Łacińskiej, Europy i Azji: Argentyny, Brazylii, Chile, Gwatemali, Hiszpanii, Izraela, Kolumbii, Meksyku, Niemiec, Polski, USA, Wielkiej Brytanii i Włoch.

Wizyta w Uniwersytecie Guadalajary została także wykorzystana do promowania naukowej aktywności wydawniczej Wydziału Politologii UMCS. 13 lutego 2019 r. na zaproszenie Centro Universitario de Ciencias Sociales y Humanidades prof. Katarzyna Krzy-

wicka, założycielka i redaktor naczelna czasopisma "Anuario Latinoamericano – Ciencias Políticas y Relaciones Internacionales" wydawanego od 2014 r. przez Wydział Politologii UMCS, wzięła udział w otwartej prezentacji periodyku w głównej bibliotece Uniwersytetu Guadalajary w księgarni im. Carlosa Fuentes. Uczestniczył w niej także członek Rady Naukowej czasopisma prof. Alberto Rocha Valencia, politolog z Centrum Studiów Latinoamerykańskich Uniwersytetu Guadalajary. Prezentację "Anuario Latinoamericano" zainaugurował rektor Uniwersytetu Guadalajary i przewodniczący grupy badawczej REDDIH José Trinidad Padilla López. Wydarzenie zostało zorganizowane we

współpracy z Wydziałem Studiów Politycznych i Wydziałem Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Guadalajary.

Podczas pobytu w Uniwersytecie Guadalajary prof. Katarzyna Krzywicka wzięła także udział w 2 Congreso Internacional de Derechos Humanos, Justicia y Migración w dn. 15–16 lutego 2019 r. Kongres został zorganizowany przez REDDIH we współpracy m.in. z Najwyższym Trybunałem Sprawiedliwości oraz Radą Sądowniczą stanu Jalisco. W ramach tego wydarzenia prof. Krzywicka została zaproszona do wygłoszenia wykładu *El derecho a la libertad de conciencia y religión en Polonia. Desarrollo histórico en su dimensión institucional y jurídica* podczas sesji plenarnej na temat *Los Derechos Humanos en una perspectiva histórica* w dniu inauguracji Kongresu.

Pobyt w Uniwersytecie Guadalajary stworzył ponadto możliwość przedstawienia profilu naukowego Wydziału Politologii UMCS z uwzględnieniem politologicznych badań latynoamerykanistycznych oraz anglojęzycznej oferty dydaktycznej. Podczas spotkania z dyrektorem Wydziału Studiów Politycznych Uniwersytetu Guadalajary prof. Jaime Preciado rozmawiano na temat możliwości przyszłej współpracy naukowej i dydaktycznej z Wydziałem Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Katarzyna Krzywicka

• Prof. Katarzyna Krzywicka w jury Konkursu REDDIH

Ta nasza dzielna archeologiczna młodzież

Zaangażowanie studentów w naukowe programy i projekty badawcze Instytutu Archeologii UMCS z trudem przebijają się do świadomości ogólnej, gdyż często trudno zdefiniować osobisty wkład w działaniach zespołowych. Są jednak przypadki, kiedy studenci podejmują indywidualne projekty badawcze, a ich naukowe efekty znajdują ujście w publikacjach.

Właśnie ukazał się interesujący tom zredagowany przez Paulinę Litkę, Konrada Grocheckiego i Ewę Solską pt. *Strach, fascynacja, niezrozumienie. Dawne, obce wzorce kulturowe wobec ciągłości i zmiany* (Krasnystaw 2018), będący pokłosiem konferencji organizowanej w 2017 r. w Muzeum Regionalnym w Krasnymstawie. Wśród autorów jest dwójka absolwentów archeologii UMCS – współredagujący tom K. Grochecki i Małgorzata Lato. Niemniej szczególnej uwadze należy polecić tekst *Działania wojenne 1914–*

1915 w powiecie krasnostawskim i materialne ich pozostałości jako istotny element przywracania pamięci o I wojnie światowej Ernesta Kamińskiego, studenta drugiego roku studiów magisterskich w Instytucie Archeologii UMCS.

To świetnie oceniona praca licencjacka (promotorem była dr hab. Anna Zalewska), w której autor zawarł absolutnie pionierskie obserwacje i wyniki poszukiwań reliktyw wojennych, znakomicie udokumentowanych i perfekcyjnie opisanych. Studium stoi na pograniczu archeologii, historii i archiwistyki, wpisując się w najnowszy nurt badań nad

archeologią nowożytną. Obejmuje ona również szeroko rozumiane zagadnienia z zakresu historii konfliktów zbrojnych. Dzięki wnikliwym badaniom terenowym Kamińskiemu udało się sprecyzować i wyprostować wiele niejasności obrazu Wielkiej Wojny w jej krasnostawskim epizodzie. Efektowne wyniki swoich licencjackich studiów poszerza on aktualnie w temacie pracy magisterskiej, do której wykorzystuje m.in. trudne w percepcji archiwalia austriackie.

Ciesząc się z sukcesu naszego studenta, możemy otwarcie powiedzieć, że oferujemy w programie edukacyjnym nie tylko niekonwencjonalne pomysły, ale również stosowne metody ich realizacji z właściwą opieką merytoryczną. Jednak to indywidualne zaangażowanie studentów decyduje o sukcesie – również naszej pracy.

Andrzej Kokowski

Zadania archiwisty w dobie cyfryzacji

W dniu 20 lutego br. Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Oddział w Warszawie zorganizowało konferencję zatytułowaną *Zadania archiwisty w dobie cyfryzacji*. Przedstawiono na niej 10 referatów poświęconych dokumentacji elektronicznej oraz systemom zarządzania taką dokumentacją.

Sebastian Czerniak z Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych (NDAP) wprowadził słuchaczy w temat konferencji, omawiając różne definicje i klasyfikacje dokumen-

tów elektronicznych. Dr Magda Gałach z NDAP scharakteryzowała z kolei Archiwum Dokumentów Elektronicznych będące wspólnym projektem badawczym NDAP, Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC) oraz Archiwów Państwowych w Toruniu i Bydgoszczy.

Interesujący był referat przedstawiciela Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dotyczący stworzonego przez ten urząd systemu zarządzania dokumentacją elektroniczną EZD PUW. Grzegorz Gałęzowski z IPN z Lublina omówił sposoby emulacji przestarzałego w obliczu szybkiego rozwoju technologii informatycznej oprogramowania. Założenia i perspektywy modernizacji Zintegrowanego Systemu Informacji

Archiwalnej ZoSIA przedstawił dr Karol Dowgiałło z NAC, zaś Anna Skąta, również z NAC, proces usprawniania serwisu Szukajwarchiwach.pl. Konferencja zakończyła się referatem Marcina Wilkowskiego z Centrum Kompetencji Cyfrowych Uniwersytetu Warszawskiego poświęconym sposobom archiwizacji stron internetowych.

Tematyka seminarium cieszyła się dużym zainteresowaniem zarówno archiwistów, jak i pracowników administracji, o czym świadczyć może wysoka frekwencja. Przy okazji spotkania odbyły się wystąpienia Pawła Stachurskiego i Jakuba Michalaka – przedstawicieli Konicy Minolty, którzy zaprezentowali wytwarzane przez tę firmę produkty związane z ogólnie pojętym zarządzaniem dokumentacją w biurach, oraz Anety Malinowskiej z Beskidu Plus zajmującego się produkcją opakowań archiwizacyjnych.

Michał Kuchciak
Archiwum UMCS

Nowy semestr, nowy ja

Wszyscy odetchnęliśmy z ulgą po ciężkiej zimowej sesji zaliczeniowo-egzaminacyjnej.

W nowy semestr wkraczamy pełni energii i zapału do pracy. Po przerwie międzysemestralnej wracamy na uczelnię wypoczęci, a mottem wszystkich jest: *Od teraz uczę się systematycznie!* Wszystkim studentom życzymy spełnienia tej obietnicy.

Zimowe szaleństwo

26 lutego studenci naszej uczelni wyruszyli na podbój polskich gór. Pogoda zdecydowanie sprzyjała zdobywaniu szczytów i uprawianiu sportów zimowych. Uczestnicy zimowiska skorzystali z tych okoliczności w Zakopanem i nie bojąc się zasp śniegu, dzielnie kroczyli w górę, by móc z ogromną satysfakcją podziwiać przepiękne krajobrazy. Wieczorami, po ciężkich wędrówkach, zjadali zakopiańskie przysmaki, słuchając góralskiej muzyki. 3 marca wszyscy szczęśliwie wrócili i pełni zapału do pracy wkroczyli w progi naszego Uniwersytetu.

Kobiety świętowały

8 marca ACK UMCS „Chatka Żaka” zamieniła się w istne imperium dla kobiet. Wszystko za sprawą odbywającej się tam już piątej edycji Chatki Kobiet. Nasze studentki mogły

wziąć udział w wielu warsztatach. Panie mogły sprawdzić swoje siły m.in. podczas treningu boksu czy zumbi. Mogły też dowiedzieć się, jak podkreślić swoją urodę makijażem oraz jak unikać kryzysów w związkach. Przez całe popołudnie studentki korzystały z porad dietetycznych, fryzjerskich czy makijażowych. Zwieńczeniem tego pełnego emocji dnia był magiczny koncert Łukasza Jemioły i zespołu Pasażer.

UMCS przejmuje boisko

8 marca ruszyła Uniwersytecka Liga Futsalu. Studenci, absolwenci oraz pracownicy naszej uczelni mogą wziąć udział w regularnych, amatorskich rozgrywkach piłki halowej. Rozgrywki dla pracowników i absolwentów odbywają się w każdy piątek o godzinie 20:00 przez cały semestr letni, natomiast rozgrywki dla studentów są odpowiednio ustalone i rozgrywane podczas bloków w ciągu tygodnia. Do zobaczenia w Centrum Kultury Fizycznej!

Filmy damsko-męskie

Nowy semestr to nowa dawka maratonów filmowych. 19 marca mieliśmy okazję obejrzeć dwa filmy – *Bridget Jones* skierowany do pań oraz *Niezniszczałni* do panów. Publiczność nas nie zawiodła i licznie przybyła, by wzruszyć się na „dam-

skim” filmie oraz przeżyć chwile napięcia na tym przeznaczonym dla mężczyzn. Był to idealny sposób na spędzenie wtorkowego popołudnia w istniejącej kinowej atmosferze, ale to jeszcze nie koniec. Już planujemy repertuar kolejnych maratonów.

Mobilny student

Możliwości, by studiować lub odbywać praktyki za granicą, jest wiele, jednak czasem studenci nie wiedzą, skąd czerpać istotne informacje na ten temat. Wyszliśmy im naprzeciw i 20 marca na Wydziale Ekonomicznym zorganizowaliśmy Targi Mobilności Studenckiej. Podczas wydarzenia wszyscy zainteresowani mogli dowiedzieć się więcej na temat wyjazdów zagranicznych, programie wymian, praktykach, stażach, wolontariacie czy pracy za granicą. Mamy nadzieję, że zdołaliśmy odpowiedzieć na wszystkie nurtujące pytania.

Nie dajemy się rutynie

Dbamy o naszych studentów i nie pozwalamy, by ich życiem zawładnęła nuda czy rutyna. Chcemy otworzyć ich na nowe doświadczenia, dlatego też 20 marca zorganizowaliśmy Wielki turniej w 8, czyli turniej w bilard odmiany ósemka. Wydarzenie to nie było skierowane tylko do miłośników tej dyscypliny, ale także do osób, które chciały sprawdzić swoje siły. Wyzwanie podjęło 16 śmiałków, a na uczestników czekały wyjątkowe nagrody. Pierwsze miejsce zajął Dawid Gabryluk. Serdecznie gratulujemy!

Otwieramy drzwi

22 marca odbyły się Drzwi Otwarte naszej Alma Mater. Na wydarzenie przybyła ogromna liczba przyszłych studentów. Nie mogliśmy odmówić sobie uczestnictwa w tak ważnym dla Uniwersytetu dniu, dlatego zaprezentowaliśmy uczniom szkoły średniej stoisko naszego Samorządu, przy którym mieli okazję wziąć udział w loterii i wygrać prawdziwie stu-

• Chatka Kobiet

Fot. Marcin Węchlik - Zakaz Zdjęcia

denckie gadżety. Co więcej, zorganizowaliśmy też krótkie wykłady na temat studiowania, aby przyszli zacy dowiedzieli się, z czym będą mieli do czynienia. Mówiliśmy m.in. o tym, jak przetrwać studia lub połączyć je z pracą. Nie zabrakło również odpowiedzi na pytania dotyczące sesji, zaliczeń, kolokwii i zerówek. Mamy nadzieję, że teraz wizja studiowania nie jest już dla nich tak straszna.

Wiosenne porządki

Wiosna w pełni, więc przyszedł czas na zrobienie wiosennych porządków. My w tym pomogliśmy i daliśmy studentom naszej uczelni możliwość wymienienia niepotrzebnych przedmiotów. 27 marca podczas wydarzenia *SWAP – książkę złap!* mogli oni przynieść książki, płyty, kasety lub gry, które już im się znudziły, i wymienić je na całkiem nowe cudenka. To był idealny sposób na wiosenne odświeżenie i przetarcie zakurzonych półek.

Już się nie wymigasz

Czas na poszerzanie swoich horyzontów i nabywanie doświadczenia! Od

29 marca ruszyliśmy z kursem języka migowego, który wraz z Centrum Terapii „Lokomotywa” przygotowaliśmy dla studentów naszego Uniwersytetu. Obejmuje on 60 godzin dydaktycznych i potrwa do 14 kwietnia. Każdy uczestnik oprócz satysfakcji otrzyma również certyfikat potwierdzający ukończenie kursu.

Odsłaniamy karty

Znamy już pierwsze gwiazdy XXVI-II Lubelskich Dni Kultury Studen-

ckiej. Na Kozienaliach i Medykaliach z WySPĄ i WSSP zawitają m.in. Dżem, Sokół, Nosowska, Kwiat Jabłoni oraz Łydka Grubasa. Na scenie Stand-up rozśmieszać nas będą m.in. Sebastian Rejent, Matura To Bzdura oraz Michał Kempa. To dopiero początek! Czekają nas jeszcze dużo niespodzianek i największych gwiazd. Serdecznie zapraszamy od 9 do 12 maja do Browaru Perła przy ul. Bernardyńskiej 15.

Anita Keler

• Koncert Łukasz Jemioła & Pasażer

Fot. Marcin Wiechnik. Zakaz Zdjęcia

Pokazy dyplomowe studentów animacji kultury

Tegoroczne pokazy dyplomowe studentów trzeciego roku animacji kultury odbyły się 11 i 12 lutego w Inkubatorze Medialno-Artystycznym ACK UMCS „Chatka Żaka”. Tradycyjnie w ramach zaliczenia przed-

miotu wybrane dziedziny kultury studenci tego kierunku mieli okazję pokazać owoce swojej kilkuletniej pracy.

Pierwszego dnia przedstawionych zostało 16 spektakli teatralnych, natomiast 12 lutego miały miejsce prezentacje 8 etiud tanecznych oraz lekcji pokazowych z zakresu tańca. W drugim bloku tematycznym odbył się przegląd filmów przygotowywanych przez studentów, a także wernisaż wystawy fotograficznej *Black Romance*.

Całe wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem. Dla nas – studentów animacji kultury było to niezapomniane przeżycie oraz źródło wielu cennych doświadczeń zarówno artystycznych, jak i organizacyjnych. Pokazy dyplomowe studentów animacji kultury to istotna lekcja i podsumowanie umiejętności przyszłych animatorów kultury.

Barbara Gorzelak
studentka III roku animacji kultury

Fot. Barbara Gorzelak

Niebanalne kreacje – wystawa *Dyplomy 2018* studentów Instytutu Sztuk Pięknych UMCS

Fot. Diana Lipa

• Widok ekspozycji *Dyplomy 2018*

4 marca 2019 r. – dzień jak co dzień, jednak dla Wydziału Artystycznego UMCS – niezupełnie. Bowiem tego dnia odbyło się uroczyste otwarcie Galerii przy ul. Zana 11 jako oddzielnej przestrzeni artystyczno-kulturalnej dla wspomnianego wydziału. Miejsce ze względu na swoją przestronność, powiedziałabym, idealne do działań artystycznych. Dodatkowym atutem nowo otwartej Galerii jest jej umiejscowienie na terenie akademika, które może zachęcić młode osoby do odwiedzin i otworzenia się na sztukę, jeśli wcześniej nie była ona w kręgu ich zainteresowań. Jednocześnie tego samego dnia o godzinie 18:00 odbył się wernisaż pt. *Dyplomy 2018*. Zaprezentowane zostały wybrane realizacje artystyczne studentów Wydziału Artystycznego UMCS.

Zmierzając na tę wystawę, byłam przygotowana na efektowne prace, jako że to dyplomy wieńczące studia magisterskie. Jednak mimo wagi tych przedsięwzięć, czyli dyplomów, czaił się we mnie sceptycyzm krytyka. Muszę przyznać, że już po powierzchownej obserwacji niektórych prac moje zwątpienie rozpląnęło się. Wśród wystawionych dyplomów artystycznych znalazły się takie, które wyjątkowo przypadły mi do gustu, a przede wszystkim zasko-

czyły swoją dojrzałością i niebanalnym pomysłem.

Jednym z nich jest praca pt. *Golgota* autorstwa Henryka Widelskiego. Stojąc przed czterema wystawionymi obrazami, byłam pewna, że dzieło to będzie jednym z najlepiej zapamiętanych i nie pomyliłam się. Artysta wykonał 15 wertykalnych obrazów (4 z nich wystawił), każdy o wymiarach 200 x 91 cm. We wszystkich wykorzystał stare wojskowe worki z lni-ego płótna, wciąż noszące ślady

magazynowych stempli. Wspomniany materiał, użyty w ten nietypowy sposób, stał się obrazem samym w sobie. Stajemy więc twarzą w twarz z namacalną historią, dostrzegamy rozdarcia spowodowane zużyciem materii i przetarcia farb. Ale o co w zasadzie w tym wszystkim chodzi? Praca odsyła nas do lat 1939–1945, do czasów zniewolenia narodu polskiego oraz do późniejszej okupacji. Sam autor, opisując swoją pracę, posłużył się cytatem: „Odbiorą mi tylko życie. A to nie jest najważniejsze...” – odzwierciedla to prawdziwie dramatyczną stratę, którą ponieśli wówczas Polacy. Bowiem okazuje się, że najgorsza nie jest śmierć, ale tortury, a przede wszystkim – sama utrata wolności. Omawiane dzieło jest osobistym zapisem myśli artysty na temat cierpienia wywołanego wojną. Nie bez powodu praca ta zdobyła wyróżnienie.

Oglądając wyjątkowy pod względem estetycznym dyplom – książkę artystyczną pt. *Marzenie* Aleksandry Piaskowskiej, odkryłam, że nie tylko

z zewnątrz jest ona osobliwa. Utrzymana w stonowanych barwach, głównie niebieskiej i czerwonej, zaskakuje prostotą w formie i tekstach. Tytułowe marzenie głównej bohaterki to czerwona sukienka, której uszycia się podejmuje. Czy zatem jest to książka o spełnianiu marzeń? Choć każda opowieść o dążeniu do własnych celów ujmuje nasze serca, tak w tym przypadku odpowiedź brzmi: nic bardziej mylnego. Im dalej przeglądamy kolejne strony historii, tym bardziej odczuwamy niepokój i zaczynamy szukać drugiego dna. Na końcu następuje zdecydowany *plot twist* – zderzenie z szarą rzeczywistością. Główna bohaterka tylko pozornie dotarła do wyznaczonego sobie celu: uszyła czerwoną sukienkę. Tylko czy na pewno spełniło się jej marzenie? Bo oznak radości nie ma. Kiedy następuje oddalenie kadru, zauważamy, że stoi ona wśród innych nieletnich szwaczek, wykańczających identyczny strój. Stojąc do nas tyłem, dziewczynka nie chwytą materiału, nie przebiera się, lecz tkwi w bezruchu, uzmystawiając sobie, że jej marzenie nigdy się nie spełni. O ile na początku możemy powierzchownie odczytać treść opowieści, tak zagłębiając się w jej problematykę, doznajemy swoistej konsternacji. Czerwona kreacja w książce *Marzenie* jest symbolem nie tyle dojrzewania i kobiecości, ale raczej konsumpcjonizmu i eksploatowania nieletnich jako tańszej siły roboczej. Książka mówi więc o tęsknocie nieletniej dziewczynki, wykorzystywanej przez przemysł teks-

tylny. Warto dodać, że okładka została częściowo pokryta czerwonym materiałem, przywodzącym na myśl ową sukienkę. Jest to kolejny dyplom, który zdobył zasłużone wyróżnienie.

Trzydzieści pięć olejnych prac wyglądających niczym fotografie z rodzinnego albumu zatrzymały mnie na zdecydowanie dłuższą chwilę. Miniaturowe płótna o niewielkich wymiarach (od 6 x 8 cm do 15,5 x 24 cm) cechują się ogromną starannością. Autorka – Dominika Stręciwilk – zadbła o każdy detal. Prace przedstawiają relacje z życia jej rodziny. Na jednej widnieje ślubny wizerunek młodej pary, na innej pojawia się zdjęcie klasowe czy pogrzeb, a na jeszcze innej – zwyczajna kąpiel w jeziorze. Choć każdy obraz namalowany jest w konwencji czarno-białej fotografii, to artystka pokusiła się o wyróżnienie na każdym z nich jednej osoby, malując ją w kolorze. „W ten sposób zaznaczyłam osoby mi najbliższe, który wywarły ogromny wpływ na moją osobowość” – tłumaczy autorka w opisie swojego dyplomu artystycznego. Obrazy zapierają dech w piersiach i mogłabym w ogóle od nich nie odchodzić, doszukując się coraz to nowych malarskich „smaczków”.

Cztery poziomo powieszone wydruki o wymiarach 150 x 100 cm również nie pozwalają przejść obok obojętnie. Artystka, po wykonaniu autoportretów w czerni i szarościach, w umiejętny sposób poddała fotografie obróbce graficznej, m.in. łą- cząc je z krajobrazami leśnymi. Uży-

wała w ten sposób unikatowy efekt, a same prace niewątpliwie przyciągają wzrok. Tytuł pracy to *Nostalgia za homeostazą*. W ten symboliczny sposób autorka, Magda Krawczyńska, odwołuje się do stanu równowagi. Ukazuje dwoistą naturę lasu, który nocą przeraża, w dzień koi szumem liści – tak samo jak człowiek, który niejedno ma oblicze.

* * *

Wymieniłam prace, które na mnie osobiście zrobiły największe wrażenie i myślę, że każdy powinien się z nimi zapoznać chociażby z czystej ciekawości. Wszystkie wystawione w Galerii dyplomy artystyczne cechowały się przede wszystkim pomysłowością, jak i pracowitością – co tylko pokazuje ambitne dążenia młodych twórców do dalszego rozwoju oraz stawiania sobie przez wielu z nich wysokiej poprzeczki. Nowa przestrzeń wystawiennicza spełniła swoją funkcję bez zarzutów, co więcej, jej rozkład jest na tyle zróżnicowany, że pozwala na ciekawe wykreowanie otoczenia. Dodać warto, że 26 marca br. odbył się finał wystawy w Ecotech-Complex UMCS przy ul. Głębokiej 39 w Lublinie, podczas którego zaprezentowano wybrane dyplomy z rzeźby.

Diana Lipa – miłośniczka sztuki, studentka drugiego roku II stopnia na kierunku grafika na Wydziale Artystycznym UMCS. Uczestniczka Studium Wiedzy o Sztuce w Galerii Labirynt w Lublinie.

• W tle: praca dyplomowa Magdy Krawczyńskiej *Nostalgia za homeostazą*

• Praca dyplomowa Henryka Widelskiego *Golgota*

Fot. Diana Lipa

Fot. Diana Lipa

Studenci z wizytą w Wydawnictwie Gaudium

W dniu 13 marca br. studenci czwartego roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej odwiedzili Wydawnictwo Gaudium, mieszczące się przy ul. Ogrodowej w Lublinie. W trakcie zwiedzania studenci poznali wszystkie etapy procesu wydawniczego od maszynopisu, przez DTP, CTP, druk, intrologatorstwo aż do momentu kolportażu i sprzedaży. Tego rodzaju wyjścia

organizowane są cyklicznie w ramach współpracy między Wydziałem Politologii UMCS a Wydawnictwem Gaudium. Dzięki tej współpracy studenci kierunków dziennikarstwo i komunikacja społeczna, produkcja medialna oraz społeczeństwo informacyjne mają możliwość poznania warsztatu wydawniczego „od kuchni”.

Patrycja Szura
Patrycja Wójtowicz

Źródło: Wydawnictwo Gaudium

• Maszyny do falcowania

Źródło: Wydawnictwo Gaudium

• Maszyna do oprawy twardej

Maciej Wierzyński na Wydziale Politologii

Fot. Sylwia Skonicka

4 marca na Wydziale Politologii UMCS odbyło się spotkanie z redaktorem Maciejem Wierzyńskim. Podczas spotkania dziennikarz opowiedział zgromadzonym studentom o swoim wykształceniu, karierze dziennikarskiej, emigracji do Stanów Zjednoczonych, a także o pracy jako taksówkarz.

Inicjatorką wydarzenia była Dziekan Wydziału Politologii prof. dr hab. Iwona Hofman, natomiast za organizację oraz za prowadzenie spotkania odpowiadało Studenckie Koło Dziennikarskie Wydziału Politologii

UMCS. Wizyta Redaktora Wierzyńskiego na Wydziale Politologii została połączona z promocją jego najnowszej książki pt. *Trzy połówki życia*.

Maciej Wierzyński rozpoczął karierę zawodową w 1961 r. w „Przeglądzie Kulturalnym”, następnie po jego likwidacji trafił do „Polityki”, a później do „Kultury”, gdzie w latach 70. pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego. W maju 1980 r. został zatrudniony w Telewizji Polskiej, najpierw w redakcji sportowej TVP, a następnie w *Studiu 2*. Z TVP został zwolniony po wprowadzeniu stanu wojennego, a w maju 1982 r. rozpoczął pracę jako taksówkarz. W 1984 r. wyemigrował do Stanów Zjednoczonych, gdzie był wizytującym wykładowcą na Uniwersytecie Stanforda i Penn State (Pennsylvania State University). Na początku swojego pobytu w Stanach zarabiał na życie jako taksówkarz oraz felietonista w prasie amerykańskiej i polonijnej. Jesienią 1986 r. rozpoczął pracę na stanowisku zastępcy

redaktora naczelnego w „Dzienniku Związkowym”. W 1987 r. założył w Chicago pierwszy polskojęzyczny kanał telewizyjny Polvision. W latach 1989-1994 pracował w rozgłośni polskiej Radia Wolna Europa w Monachium i Waszyngtonie, przez sześć kolejnych lat był szefem polskiej sekcji Głosu Ameryki. W latach 2000-2004 pełnił funkcję redaktora naczelnego nowojorskiego „Nowego Dziennika”. Po powrocie do Polski w 2005 r. został zastępcą dyrektora ds. strategii w telewizji TVN24. Od 2006 r. prowadzi magazyn „Horyzont” o sprawach międzynarodowych, emitowany obecnie na antenie TVN24 BiŚ.

W trakcie pracy w Waszyngtonie Maciej Wierzyński poznał Jana Karckiego. Przez dwa lata nagrał z nim siedemnaście godzin rozmów, które w 2012 r. zaowocowały wydaniem tomu pt. *Emisariusz. Własnymi słowami*.

Redaktor Maciej Wierzyński pojawił się na Wydziale Politologii już po raz drugi. Pierwsze spotkanie z dziennikarzem odbyło się w maju 2015 r. w ramach cyklu spotkań z dziennikarzami i komentatorami zajmującymi się publicystyką międzynarodową pt. *Świat w Polskich mediach*.

Agnieszka Sowa

Dnia 28 marca 2019 r. Studenckie Koło Naukowe Planistów „SmartCity” pod okiem opiekuna koła dr Dagmary Kociuby zorganizowało warsztaty pt. *Twój wymarzony UMCS*. Projekt odbył się w Prywatnym Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Lublinie. Warsztaty przeprowadziły: Karolina Szwarnowska oraz Natalia Tołtyżewska, wspierane przez Weronikę Skibińską i Jakuba Burdzego.

Udział w warsztatach wzięła klasa 2 liceum. Celem warsztatów było zbadanie problemów społecznych i przestrzennych wokół Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej i Wydziału Artystycznego oraz stworzenie innowacyjnej przestrzeni przeznaczonej dla społeczności akademickiej.

Uczniowie pracowali w trzech grupach. Pierwszy projekt eksponował potencjał Wydziału Artystycznego. Utworzono obiekt, który przeznaczony był na wystawy rzeźb oraz obrazów. Stworzono także kawiarnię w kształcie muszli. Myślą przewodnią drugiego projektu była ekologia i funkcjonalność, czyli bliskość wszystkich niezbędnych usług przeznaczonych dla pracowników oraz studentów Uniwersytetu. W pracy znalazły się miejsca do wypożyczenia samochodów

Fot. SKN „Smart City”

Twój wymarzony UMCS w Jadwidze

i rowerów miejskich, skatepark, fontanna z zielenią, która będzie sprzyjała odpoczynkowi. Ostatni zaś projekt charakteryzowało niekonwencjonalne podejście opierające się głównie na nowoczesnych usługach. Utworzony został wielkopoziomowy parking, aby nie zajmował zbyt dużo wolnej przestrzeni, którą można wykorzystać w bardziej atrakcyjny sposób. Kolejnym zaskakującym pomysłem był akademik z lądowiskiem dla helikopterów na dachu, a ekologiczne rozwiązania możemy odnaleźć m.in. w zieleni

nach dachach akademików. Nie zapomniano również o studentach ze wschodu, więc w projekcie znalazła się prawosławna cerkiew. We wszystkich trzech projektach nie zabrakło siłowni, stołówek, ksero oraz nowych przystanków autobusowych i parkingów.

Uczniowie wspierani przez nauczyciela geografii dr. Mateusza Dobka z ogromnym zaangażowaniem uczestniczyli w warsztatach i w sposób kreatywny zagospodarowali przestrzeń Kampusu Zachodniego.

Natalia Tołtyżewska

Twój wymarzony UMCS w I LO

W dniu 21 marca 2019 r. Studenckie Koło Naukowe Planistów „SmartCity” pod okiem opiekuna koła dr Dagmary Kociuby zorganizowało warsztaty *Twój wymarzony UMCS*. Wydarzenie odbyło się w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica w Lublinie. Warsztaty koordynowały: Karolina Szwarnowska oraz Natalia Tołtyżewska, które wspierała Aleksandra Mazur.

W warsztatach wzięła udział klasa 2A z maturą międzynarodową. Celem warsztatów było uwrażliwienie uczniów na zagadnienia związane z zagospodarowaniem przestrzennym oraz zaprojektowanie funkcjonalnej przestrzeni Kampusu Zachodniego,

czyli terenu wokół Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej i Wydziału Artystycznego.

Uczestnicy doskonale poradzi sobie z powierzonym zadaniem. Powstały dwa odmienne, ale bardzo inspirujące projekty. Pierwsza praca opierała się głównie na uporządkowaniu terenu zieleni i stworzeniu parku jako „oazy spokoju” dla użytkowników. Kolejnym celem była rozbudowa parkingu samochodowego oraz dodanie przystanków autobusowych w pobliżu obiektów akademickich. W drugim projekcie przedstawione zostały zaskakujące rozwiązania z zakresu gospodarki odpadami i recyklingu. Autorzy uwzględnili w swoim projekcie nie

tylko kosze do segregacji odpadów, ale także miejsce, gdzie mieszkańcy mogą wymienić np. butelki plastikowe na zniżki autobusowe. Jest to dość innowacyjne rozwiązanie, ponieważ zachęca społeczeństwo do dbania o środowisko. Projekt uwzględniał także trzy skwery ze zbiornikami wodnymi, służące rekreacji i odpoczynkowi. W obu projektach nie zapomniano o najważniejszych usługach jakim są m.in. punkty ksero, stołówki, biletomaty. Na szkicach map nie mogło również zabraknąć nowoczesnych akademików oraz siłowni. Uczniowie wspierani przez prof. Katarzynę Dobek z ogromnym zaangażowaniem uczestniczyli w warsztatach.

Andrzej Jakubowski

UMCSport

W lutym do Klubu dołączyła Sofia Ennaoui – medalistka Mistrzostw Europy z Berlina na dystansie 1500 metrów. Informacja o transferze lekkoatletki odbiła się szerokim echem. Zapraszamy do przeczytania rozmowy z zawodniczką.

Fot. Michał Pita

– **Sofia, zostałeś zawodniczką AZS UMCS Lublin. Jak to budzi w tobie uczucia? Zmiana barw klubowych ma dla ciebie jakieś znaczenie? Często mówi się, że lekkoatletyka to sport indywidualny. Jak w takim razie fakt, że od teraz jesteś częścią zespołu z Lublina konkretnie wpływa na ciebie?**

– Bardzo się cieszę, że w końcu kluby dogadały się polubownie i mogę od tego roku reprezentować AZS UMCS Lublin. Jest to dla mnie wielkie wyróżnienie, bo wiele gwiazd lekkiej atletyki jest pod skrzydłami tego właśnie klubu. Będąc tutaj rok temu na Mistrzostwach Polski Seniorów, zakochałam się w tym mieście i wstyd się przyznać, ale dopóki tutaj nie przyjechałam, nie wiedziałam, że Lublin jest tak piękny. Szczególnie Stare Miasto.

– **Skąd decyzja o przyjeździe właśnie tutaj?**

– Decyzja zapadła już po sezonie letnim, ale chciałam dokończyć tamten owocny w sukcesy dla mnie sezon jeszcze w klubie MKL Szczecin, bo to oni pomagali mi w rozwoju od 2016 r., za co jestem im bardzo wdzięczna. AZS UMCS Lublin zapewni mi jednak dużo lepsze warunki, jeżeli chodzi o przygotowania do zbliżających się wielkimi krokami Igrzysk Olimpijskich w Tokio, a na tym mi najbardziej zależy. Bardzo się cieszę, że będę mogła trenować w spokoju do tych zawodów.

– **AZS UMCS to aktualny drużynowy Mistrz Polski. Zielono-białych barw broni między innymi mistrzyni Europy w pchnięciu kulą – Paulina Guba, trzecia zawodniczka MŚ w Londynie (2017) – Malwina Kopron czy płotkarka – Karolina Kołeczek. Teraz dołączasz ty – kolejna medalistka Mistrzostw Europy. Rozmawiałaś z dziewczynami przed podjęciem decyzji?**

– Tak, rozmawiałam z dziewczynami. Koleguję się od lat szczególnie z Pauliną Gubą i to z nią najwięcej rozmawiałam w tej sprawie. Można powiedzieć, że to ona zachęciła mnie i przekonała do tego, że klub z Lublina będzie w stanie zapewnić mi najlepsze warunki do przygotowań. Sama jest tu i wie najlepiej „od środka”, jak wszystko funkcjonuje.

– **Masz bardzo dobre wspomnienia z naszego miasta. Nie tak dawno zdobyłaś złoty medal 94. PZLA Mistrzostw Polski na dystansie 1500 metrów. Dobrze pamiętasz ten czas spędzony w Kozim Grodzie?**

– Tak, bardzo dobrze wspominam swój czas spędzony w Lublinie. Byłam zachwycona nie tylko miastem samym w sobie, ale też kibicami, którzy tak licznie przybyli na stadion. Szczególnie na moim starcie, który odbywał się pod wieczór. Wtedy dopisała nie tylko pogoda, ale też pełne trybuny. Przy takiej atmosferze zawodnikom startuje się lepiej i przyjemniej. O to chodzi, żebyśmy

swoimi osobami przyciągali jak najwięcej ludzi na stadiony i zarażali wszystkich pasją do królowej sportu.

– **Za tobą początek sezonu w startach halowych. Jak sama mówiłaś po występie w Toruniu – bardzo dobry początek sezonu. Od razu uzyskałaś minimum na ME w Glasgow (800 metrów). Teraz kapitalnie wystartowałaś w Madrycie. Pierwsze miejsce, kolejna kwalifikacja do Glasgow (1500 metrów) oraz najlepszy wynik na Starym Kontynencie w 2019 r. Czujesz, że ten sezon będzie mocny w twoim wykonaniu?**

– Bardzo spokojnie podchodzę do tego sezonu. Szczególnie do pierwszej części, czyli do sezonu halowego. Moja forma w tak wczesnym okresie przygotowań to wypadkowa wielu lat pracy i wyrzeczeń. W końcu mogę zbierać tego plony w postaci bardzo dobrych wyników na zawodach, z czego oczywiście bardzo się cieszę.

– **Wiemy, że twój koronny dystans to 1500 metrów. To nie ulega dalszej zmianie?**

– Do 1500 metrów się jakby urodziłam, tak że nie planuję w ciągu najbliższych lat zmiany tego dystansu na inny. Nie ukrywam jednak, że bardzo lubię dystans 800 metrów. Jest szybki i konkretny. Tak też lubię trenować, dlatego tak ochoczo na nim co roku startuję.

– Jakie są twoje trzy główne cele na ten rok, które sprawią, że będziesz zadowolona w 100%?

– Finał MŚ w Doha, finał HME w Glasgow, poprawienie rekordów życiowych na 800m i 1500m

– Czego ci życzyć na tej w pewnym sensie nowej drodze twojej kariery po dołączeniu do zespołu Lublina?

– Zdrowia i spokoju w przygotowaniach. Z resztą sobie sama poradzę.

Kamil Wojdat

Wyróżnienie dla studentów CJKP UMCS w 21. Ogólnopolskim Przeglądzie Szekspirowskim w Języku Angielskim

Jak co roku, 9 marca 2019 r. odbył się w Lublinie Ogólnopolski Przegląd Szekspirowski w Języku Angielskim. W 21. edycji tej imprezy, organizowanej i kierowanej przez p. Jerzego Wrzosa, tradycyjnie wzięli udział słuchacze Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS. Przegląd jest dla uczestników wyjątkową okazją do poznania twórczości Williama Szekspira, doskonalenia umiejętności językowych, a także do sprawdzenia swych zdolności aktorskich. Zarówno koncepcja, jak i ostateczny kształt konkursowych prezentacji są efektem kilkutygodniowych prób ponad dwudziestoosobowego zespołu, przeprowadzanych pod kierunkiem dr hab. Anny Dunin-Dudkowskiej i dr Anny Butcher.

Na scenie Centrum Kultury nasi studenci przedstawili dwa spektakle. Pierwszym z nich była inscenizacja zatytułowana *Faces of Love*. Miłość w sztukach Szekspira ma różne oblicza. Raz maluje się na nich radość, innym razem niechęć. Bywa trudna, często przewrotna, nieoczywista, by w finale komedii wybuchnąć z ogromną siłą. Słuchacze Centrum Języka i Kultury Polskiej zaprezentowali fragmenty dwóch komedii, których tematem jest miłość. Pierwsza to *Poskromienie złoŹnicy*, w której brawurowo wystąpili Alina Maciura jako Kasia i Władysław Czyż, który wcielił się w rolę Petrucchia i Aleksy

Fot. Władysław Kocioł

Bojarczuk grający Ojca Kasi. W drugiej scenie, pochodzącej z *Wieczoru Trzech Króli*, efektownie zagrali: Jerzy Tołoczko jako Clown, Lilia Szamańska jako Viola, Polina Jachimczyk jako Olivia, Aleksy Bojarczuk jako Sir Andrew i Bazyli Kupriańczyk jako Sir Toby Belch.

Drugie przedstawienie to piąty akt sztuki *Tytus Andronikus*, najbardziej gorzkiego i najtragiczniejszego dramatu Szekspira, będącego okrutną i brutalną opowieścią o zemście. Po śmierci cesarza o tron rywalizują jego synowie – Saturninus i Basjanus. W tym samym czasie do Rzymu powraca uwielbiany wódz Tytus Andronikus, prowadzący za sobą pokonaną królową Gotów Tamorę, której najstarszego syna składa w ofierze w czasie triumfu. Tamora poprzysięga zemstę, która niszczy rodzinę Tytusa. Jak można się domyślić, Rzymianin nie pozostanie jej dłużny. Właściwie nikt tu nie ma racji. Jest

tylko kilka osób krzywdzących się nawzajem, a także grupa tych bardziej niewinnych, w których uderzają działania „mścicieli”, a oni z kolei stają się ofiarami swojej zemsty. Adaptacji sztuki dokonały Julia Jakimenko i Weronika Hassanova, zaś na scenie wystąpili: jako Narratorzy – Karina Woropaj, Ewa Zacharowa, Elina Pożarska, Alesia Jasiniefta i Lizaveta Fedotowa, jako Tytus Andronikus – Andrzej Ciszewski, jako Tamora – Weronika Hassanova, jako Saturninus – Marta Fortulianska, jako Lavinia – Bożena Kobyłańska i jako Lucius – Denis Privałow.

Nasi studenci ponownie uzyskali wyróżnienie „za walory językowe w prezentowanych inscenizacjach”. Gratulujemy wyróżnionym, a także organizatorom Przeglądu. Czekamy już na przyszłoroczną edycję tego niezwykłego konkursu.

Anna Dunin-Dudkowska
Anna Butcher

Fot. Ivan Kysloshchuk

11 marca na Wydziale Humanistycznym UMCS odbył się wieczór poświęcony 205. rocznicy urodzin ukraińskiego poety – Tarasa Szewczenki.

Lubelscy studenci uczcili pamięć Tarasa Szewczenki

Wydarzenie to zorganizowali członkowie Koła Naukowego Ukrainistów UMCS im. Profesora Michała Łesiowa. Gośćmi honorowymi wieczoru byli konsul Swietłana Horbowska z Konsulatu Generalnego Ukrainy w Lublinie oraz ks. dr Stefan Batruch, prezes Fundacji Kultury Duchowej Pogranicza. W spotkaniu uczestniczyła również kierownik Zakładu Filologii Ukraińskiej dr hab. Lyubov Frołak, prof. UMCS oraz pracownicy jednostki.

– Wcześniej życie studenckie w Zakładzie Filologii Ukraińskiej nie było zbyt aktywne. W grudniu 2016 r. wraz ze wznowieniem działalności Koła Naukowego Ukrainistów UMCS wiele się zmieniło. Dołączyli do niego się nie tylko przyszli filologowie, lecz także studenci z innych wydziałów lub nawet uniwersytetów, którzy byli zainteresowani językiem i kulturą ukraińską. Nasi członkowie często organizują różne kulturalne i naukowe wydarzenia, m.in. biorą udział w konferencjach. W tym roku po raz pierwszy postanowiliśmy uczcić rocznicę urodzin Tarasa Szewczenki w murach uczelni – opowiada jed-

na z organizatorek wydarzenia – Hanna Tymiec.

Spotkanie rozpoczął dr hab. Ihor Nabytovych, prof. UMCS wykładem na temat roli Szewczenki w kształtowaniu ukraińskiej tożsamości narodowej. Profesor zauważył, że wydarzenia takie jak Euromajdan i rosyjska agresja zbrojna zaktualizowały utwory Szewczenki. Dodatkowo – podkreślił Profesor – Szewczenkę należy postrzegać jako człowieka, a nie jako postać z portretu na szkolnej ścianie.

Kolejną częścią wydarzenia był występ muzyczno-poetycki w wykona-

niu członków Koła. Studenci recytowali wiersze poety, śpiewali piosenki oraz przytaczali najważniejsze fakty z jego życia, aby pokazać szerszej publiczności sylwetkę wybitnego poety. Na zakończenie wszyscy wykonali, w muzycznej aranżacji, wiersz Szewczenki *Testament*, będący najśłynniejszym utworem poety.

Liczymy, że wydarzenie to stanie się cykliczne i w kolejnych latach będzie gromadziło wszystkich miłośników literatury, kultury i języka ukraińskiego.

Ivan Kysloshchuk

Fot. Ivan Kysloshchuk

Fot. Ivan Kysloshchuk

W nocy z 1 na 2 lutego miało miejsce kolejne niezwykle wydarzenie, które mieli okazję współorganizować studenci z Wydziału Filozofii i Socjologii – pierwsza w historii Lublina Noc Filozoficzna. Prowadząca całego „zamieszania” była p. Beata Król z I liceum im. Stanisława Staszica, która wraz z grupą młodych pasjonatów poszukiwania mądrości zwróciła się do nas z propozycją tej uczelniano-licealnej inicjatywy. Jako że nas do wspólnego filozofowania nie trzeba długo namawiać, po dwóch tygodniach przygotowań, 1 lutego o godz. 18 rozpoczęliśmy magiczny, filozoficzno-kognitywistyczny wieczór.

Noc filozoficzna – doświadczenie współmyślenia

• Studenci filozofii UMCS na wspólnym zdjęciu z licealistami

Na początku uczestnicy, którzy ledwo pomieścili się w dużej sali wykładowej liceum Staszica, mogli wysłuchać trzech fascynujących, przygotowanych specjalnie na tę okazję wykładów lubelskich filozofów. Na pierwszy ogień poszedł prof. Przemysław Gut i jego wykład o filozofii Artura Schopenhauera, po którym wystąpił prof. Leszek Kopciuch z aksjologicznym wykładem dotyczącym sposobu istnienia wartości. Tę pierwszą, „teoretyczną” część Nocy Filozoficznej zakończył około godziny 23.00, wzbudzający chyba największe emocje i zainteresowanie uczestników, wykład

mgr. Jacka Jarockiego z KUL-u, prezentujący podstawowe założenia – a właściwie samą esencję – myśli egzystencjalnej.

Po krótkiej przerwie rozpoczęliśmy drugą część naszego wydarzenia, którą poprowadzili studenci filozofii, kognitywistyki i kreatywności społecznej z UMCS-u. Uczestnicy Nocy mieli okazję zmierzyć się z przygotowanymi specjalnie na tę okazję rebusami nawiązującymi do motywów z historii i literatury filozoficznej, mogli też na własnej skórze poczuć zadziwiające działanie naszych mózgów, biorąc udział w prawdziwych kognitywistycznych eksperymentach. Na chwilę przenosili się również kilka tysięcy lat wstecz, wcielając się w bohaterów słynnej Platońskiej parabeli jaskini, doświadczając tym samym „od wewnątrz” problematyki ludzkiego poznania, którą najstojniejszy z filozofów w historii Zachodu przekazał nam w pięknej literackiej postaci.

Wspólne obchody tej niezwyklej Nocy zakończyliśmy o godzinie 2.00, po przeprowadzonym w bardziej już kameralnym gronie młodych filozo-

fów seminarium, podczas którego wspólnie zmierzaliśmy się z odczytaniem i zinterpretowaniem fragmentu twórczości Fryderyka Nietzschego, traktującego o wspaniałej i w gruncie rzeczy optymistycznej wizji wiecznie powracającego świata jako metafory duchowego ćwiczenia.

Trzeba przyznać, że zainteresowanie Nocą Filozoficzną, zwłaszcza ze strony młodzieży, przerosło nasze oczekiwania, co miało swój wyraz w wypełnionej po brzegi sali wykładowej oraz licznych pytaniach, jakie przez cały czas padały ze strony uczestników i prowokowały do dalszej dyskusji. Już teraz wiemy z pewnością, że będziemy chcieli wspólnie za rok powtórzyć to wydarzenie, które podsunęło nam kilka nowych pomysłów, mających na celu zapoznanie lubelskiej młodzieży z tą piękną sztuką poszukiwania mądrości i poznawania samych siebie. Bo czymże byłaby filozofia, która nie próbuje realizować antycznych ideałów kształtowania duszy i umysłów młodych ludzi?

Maciek Wodziński

• Prof. Leszek Kopciuch z aksjologicznym wykładem dotyczącym sposobu istnienia wartości

ZBIGNIEW JÓŹWIK

MADONNY

To całkiem niezły tytuł linorytu wezwaniem *Naszej Pani* (=Notre Dame) religijnie głęboko poważny, a w owej Jóźwikowości subtelnie spoufalony (tu zwróćmy uwagę na istotę tego słowa, zawierającego w sobie ideę ufności).

Drukarnia TEKST spółka jawna Emilia Zonik i wspólnicy na ulicy Wspólnej 19 w Lublinie.

To piękne dzieło Artysta dedykował Madonnie Swego Życia – żonie Barbarze (i to jest ta rzeczystwa – ziemską *Ma Dame Pana Jóźwika* – *Pani Jóźwikowa*) i owocom tego wiernego bytowania małżeńskiego – córce i synowi i wszystkim tym, którzy z tego wynikli: wnukom, prawnuczce i zięciowi (ich imiona są na stronie dedykacyjnej albumu). I słusznie ich imiona Autor wymienia na odwrocie strony przedtytułowej; słusznie, bo przecież wszyscy siebie sobie nawzajem zawdzięczają (i tu jest owa „*Nasza Pani Jóźwikowa*”).

Album został wydany pod redakcją Zdzisława Bielenia, również autora noty o Autorze (Zbigniew Jóźwik. *Przyrodnik, artysta grafik, polarnik i bibliofil*, s. 141–142). Album zawiera część tekstową autorską Zbigniewa Jóźwika *Moje Madonny* (s. 7–12), refleksję poetyzowaną *Książka w służbie Piękna. Piękno w służbie Prawdy. Piękno i Prawda śpiewają Łaski Pełnej* o. Stanisława Celestyna Napiórkowskiego, franciszkanina, profesora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (obecnie już emerytowanego) (s. 5). W tekst napisany przez Zbigniewa Jóźwika są wkomponowane jego własne refleksje poetyckie (s. 20) oraz refleksje poetyckie Sergiusza Riabinina (s. 9, 11–12) poświęcone utworom graficznym Jóźwika (s. 9) i dedykowane Jóźwikowi (s. 11–12).

Nasza Pani Jóźwikowa

W minionym roku, Roku Pańskim 2018, Towarzystwo Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie wydało drukiem, w nakładzie 500 egzemplarzy, jako kolejne, piętnaste swoje dzieło wydawnicze album reprodukcji linorytów Zbigniewa Jóźwika – badacza, naukowca, naszego UMCS-owskiego dydakty-

ka, biologa i przyrodnika, człowieka obdarzonego wrażliwością i wyobraźnią artystyczną i poetycką.

Publikacja jest dziełem sztuki typograficznej i ma charakter bibliofilski; 100 jej egzemplarzy otrzymało ręczną numerację. Autorem tego druku artystycznego jest Jacek Wałdowski („opracowanie graficzne, skład i łamanie”), a starannym wykonawcą

W tekst Jóźwika został włączony cytat ze wstępu do katalogu wystawy *Madonny Zbigniewa Jóźwika* (Muzeum Archidiecezjalne w Lublinie, 2009) autorstwa Elżbiety Blotnickiej-Mazur (historyczki sztuki, KUL) (s. 12).

Graficzną część albumu (od s. 17 do s. 57) zajmują reprodukcje linorytów (powiększone lub pomniejszone

w stosunku do oryginałów) umieszczone na stronach nieparzystych i odnoszące się do nich teksty: tytuł, technika, rok wykonania oraz utwory poetyckie Zbigniewa Józwicka i Sergiusza Riabinina, opatrzone datami (rok) ich napisania (strony parzyste). Ta część albumu przedstawia 21 własnych kompozycji tematów maryjnych Józwicka, opatrzonych tytułami, np. *Wiosenka, Pani nasza, Pani Polno-Leśna, Pani liściodajna, Gromniczna, Pora siać!, Tundra, Ptaszki śpiewają, Zielenka, Matka Boża Nadrzewna, Matka Boża Karmiąca*. Wśród nich linoryt z 1982 r. (s. 19) przedstawia *Czarną Madonnę 1981* – Czarną Madonnę stanu wojennego PRL. Surowa biel papieru i sylwetowe odwzorowanie obrysu półfigury Madonny Jasnogórskiej z Dzieciątkiem wypełnione czernią, z giętkimi liniami wyodrębniającymi białą kreski twarze i zarysy materii szat, z krzyżami i kompozycjami nakładającymi się na Jej półfigurę tworzą martyrologiczne, pasywne proscenium tej kompozycji z zarysami postaci ludzkich – uczestników tej Drogi Krzyżowej. Jest tu i zarys kotwicy – symbolu Nadziei w tym krajobrazie bolesnego Wyznania Wiary. Surowość bieli kaleczą czarne kolczaste gałęzie, a całość zamykają faliste-górzyste linie horyzontu.

Dramatycznie wzniesione ręce ludzików – uczestników tego misterium – układają się w gesty modlitewne, błagalne, przybierające oranckie kształty liturgiczne.

W refleksji Sergiusza Riabinina (s. 18) ruchome sylwety nad Madonną to „Na niebie znowu ptaki złowieszce [...]”. Wielka sylweta Madonny w tym krajobrazie grozy staje się jeszcze groźniejsza – swoją transparentową półfigurą tkwi w tym pejzażu jak wyzwanie i zdaje się mówić swoją milczącą obecnością: „Oto ja, matka twoja z Synem – twoim Bratem w ziemskim człowieczeństwie, masz mnie przed tobą za nikłym płótkiem krzyży – tych już zastrzelonych, masz mnie jak tarczę sylwetową na strzelnicę”. Sylwetowa tarcza

nie musi mieć żadnych rysów twarzy: jest sobą i każdym, w którego są wymierzone strzały.

Pozostałe kompozycje są charakterystyczne dla wczesnej (od roku 1978) twórczości Józwicka, przy dużym poczuciu dekoracyjności tła wyobrażenia postaci i ich twarzy są sprowadzone do daleko idących uproszczeń, kojarzących się z nieporadnością rysunków dziecięcych. Ale mylące byłoby umieszczanie ich w tym obszarze. Wyrafinowany kompozycyjny i formalnie kontekst dekoracyjny przestylizowanych kształtów roślinnych przenosi nas w obszar dojrzałego wyboru twórczego, w którym są daleko uproszczone, zgeometryzowane kształty postaci i ich twarzy i bogactwo stylizacji form roślinnych. To rozumiałe. Zbigniew Józwick jest przyrodnikiem, biologiem i tu tkwi jego profesjonalizm, którego dopełnieniem jest twórczość plastyczna, będąca już poza obszarem jego edukacji, niewymagająca, jak widać, akademickich studiów nad martwą i żywą naturą ani pracy nad anatomią i fizjonomią ludzkiego modelu.

Główny dział albumu stanowią *Znane wizerunki Matki Bożej* (s. 60–139). Jest ich 40. Zostały wykonane w latach 2004–2018. Są one umieszczone na stronach nieparzystych; na korespondujących z nimi stronach parzystych są ich nazwy i krótkie noty o ich historii. Są to niewielkie obrazki linorytniczne, przestylizowane przez Zbigniewa Józwicka, umieszczone wśród dekoracyjnych tła, wprowadzonych przez niego, a także o materii szat tworzących pełną bezpośredniość ozdoność. W tym, dość trudnym, zadaniu Józwick tworzy linie i plamy pełne dynamicznego ruchu.

Do tytułu tej części albumu (*Znane wizerunki...*) chciałoby się dodać: *oby były znane*. Część z nich z pewnością pozostaje nadal znana tylko lokalnie lub znana szczególnie gorliwym grupom pątniczym czy indywidualnym pielgrzymom.

W tej części albumu są najbardziej znane maryjne wyobrażenia

malarskie i rzeźbiarskie znajdujące się na terenie Polski (dzisiejszej, ale i historycznej) i na świecie. Są tu obecne obrazy NMP Ostrobramskiej w Wilnie, Częstochowskiej na Jasnej Górze, Kodeńskiej, Łatyczowskiej, Berdyczowskiej, Bołszowieckiej, Poczajowskiej, Trockiej, Kębelskiej, Pacławskiej, Zebrzydowskiej, Licheńskiej, rzeźby maryjne w Wiślicy, Krakowie (Madonna Jackowa), w Lipinkach, Owczarach itd. Są też Madonny „ze świata”, np. z Tirano (Włochy), Guadalupe (Meksyk). Jest też Madonna Kozielska (oryginał jest płaskorzeźbą w drewnie wykonaną przez porucznika Wojska Polskiego Tadeusza Zielińskiego w obozie jenieckim w Kozielsku; znajduje się w Londynie w kościele polskim św. Andrzeja Boboli).

Mocne ważenie robi Madonna Ostrowiecka (z Ostrowek na Wołyniu; miejsce, w którego pobliżu w roku 1943 Ukraińcy dokonali masowego mordu na Polakach). Rzeźba pozbawiona głowy i rąk jest figurą i dosłownym obrazem okrucieństwa morderców w taki sposób obchodzących się ze swymi ofiarami. Rzeźba Maryi jest jedną z nich. Linoryt przedstawia Ją (s. 137) bez głowy, rąk i bez utraconej (?) postaci Dzieciątka (?), ujętą stylizowanymi, płonącymi jak świece roślinami.

W komentarzu (s. 136) do linorytu Józwick pisze: „Próbowano dwukrotnie dokonać rekonstrukcji głowy i rąk – zawsze odpadały...”.

Album Zbigniewa Józwicka jest dziś pozycją wyjątkową. Autor opracował linorytniczo kilkadziesiąt obiektów maryjnych. W dzisiejszych czasach to dzieło odosobnione, a mające za sobą dorobek graficzny minionych wieków, gdy drzeworyt, miedzioryt, staloryt, litografia itd. zapewniały pątnikom możliwość zabrania z miejsca pielgrzymkowego cennej pamiątki bliskiego uczuciowo przedmiotu czci. Ten album staje się taką osobistą artystyczną pamiątką z pielgrzymiego szlaku, którym poprowadził nas Zbigniew Józwick.

Kazimierz Parfianowicz

Culture Nights at UMCS

Fot. Bartosz Proll

Najlepszy start w Twoją przyszłość

Stypendia Santander na najlepszych uczelniach na świecie

Konferencje i szkolenia dla studentów

Wsparcie najlepszych inicjatyw organizacji studenckich

Dodatkowo strefa relaksu i salka konferencyjna do Twojej dyspozycji!

**Odwiedź nas w Bibliotece Głównej UMCS
ul. Radziszewskiego 11**

santanderuniversidades.pl

 Santander
Universidades